הצפה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז״ל

ב״ה, יום שני, ט׳ ניסן תשל״ד (1.4.1974)
שנה ל״ז — גליון 11638 — המחיר 60 אגורה

THE LIBRARY - THE UNIVERSITY OF JORDAN

ברוב של 296 נגד 198 ו־7 נמנעים

מרכז המפד״ל אישר את ההשתתפות בממשלה

מזכ״ל צ. ברנשטיין בסיכום הישיבה: שרי המפד״ל יפעלו לתיקון חוק הגיור ויחזרו על תביעה להקים ממשלת חירום ✱ ייעשה הכל לשקם את היחסים עם הרה״ר והגרצ״י קוק

...ת מסופרנו לענייני מפלגות ...רוב של 296 נגד 198 ו־7 ...יום החליט מרכז המפד״ל ...בעה השאית לאשר את ...טות ההנהלה ...הוועה״פ ...המפלגה בדבר הצטרפות ...״ל לממשלה. ...בעה השתתפו כל 501 חברי ...

...ר שמזכ״ל המפד״ל, צבי ברנ־ ..., שניהל את הישיבה הדיע ...תוצאות ההצבעה, התנצל בפני ...ת הראשית הוסיף: „לא נת־ ...מהמעות שטעינו תעשה הכל ...שקם את היחסים בין המפלגה ...הרבנות הראשית הרב צבי ...הכהן קוק שליט״א. כמו־כן ...לליכוד התנועה ולהשכנת ש־ ...בין חלקיה״.

...ברנשטיין אמר עוד, כי נציגי ...״ל יפעלו לתיקון חוק השבות ...על תביעת ההנהלה להקים ...ת חירום לאומית.

...שות הדיבור בישיבת המרכז ...בהתאם לסיכום שהושג בנ־ ...המרכז לפיו ...ע.

...יחרות עם ...הנופלים במערכה

...את הישיבה התיחד המרכז ב־ ...עם זכר הנופלים ב„מלחמת ...כיפורים״ בכלל חברי התנועה ...ב בניים וראש ישיבת בני״ע, ...מ. ב. גריה אמר דברי הערכה. ...כ. גריה אמר בין היתר כי דון ...יים חברי התנועה „בנים לאי־ ...ובנות לבנים נתגלו כאדירי ...ת אשר נכנסו למלחמה כהיכ־ ...והדי למצוה גדולה וקדושה ...את מסירות נפש״. ...מדברי התייחס הרב גריה ...לנושא שעמד על סדר יומו ...המרכז ואמר: „על פי הדלת ...עים שומרים כדי להבטיח כי ...ריע״.

רק מי שחוקת התנועה מרשה לו לבוא לכאן, אולם חללי־מתנו באו לכאן. גם אלמלא היו מוזמנים הם עומדים עלינו ומצווים לנו נאמ־ נות לעקרונות התנועה, נאמנות ל־ הבטחות, גם נאמנות לאחיהם הצ־ עירים, לבנינו, שלא נעדיף בציות חיי־שעה על פני הנאמנות לחיי־ עולם״.

חזני פותח את הויכוח

בתום דבריו נפתח הויכוח הכל־ לי, ראשון הדוברים שר הסעד מ. חזני הפתיע את חברי המרכז ב־ הטעימו, כי בא לבטא את דעתו ה־ אישית בלבד. והוסיף, כי יתייצב מאחורי כל הצעה ובלבד שתמנע עימות וקרע בתנועה. השר חזני אמר, כי לאחר התלבטות ממושכת גיבש הצעה והביע תקוה, כי ה־ מרכז יתייצב מאחורי הצעתו או ל־ פחות רובו של המרכז.

„אם כך יהיה הדבר אשמח מאד. אם לא — אראה עצמי חייב להת־ פטר מחברותי בממשלה ולהודיע על כך אייה מחר לראש הממשלה״, — אמר חזני.

ההסכם הקואליציוני בענייני דת טוב בעיקרו אבל בנושא הגיור נעשו משגים

הנואם קבע, כי ההסכם הקואליצי־ וני הוא טוב בעיקר בתחום ענייני הדת והחינוך „ואלמלא המשגים ש־ שגינו בנושא הגיור. ואני הייתי בין השונים, ציבורית ואישית יכולנו להיות שלמים עם עצמנו ועם הש־ תתפותנו בממשלה״.

מכאן עבר לפרט את שלבי המו״מ עד להצטרפות לממשלה על רקע ההתפתחות הבטחונית ברמת־הגולן, ועמד באריכות על המצב הקשה בו נתונה כיום המפד״ל מבחינה יחד סיה עם חוגים וחסיבות „שיש להם משקל סגולי, ערכי ואיכותי מב־

הצעה העשויה לאחד כל המתנגדים בתנועה

להלן הטעים השר ״זוני כי במ־ ...

חברי מרכז המפד״ל מאזינים לנואמים

...צאום שנוצרה הוא. ריאגו ההצבעה בעד ונגד אישור ההצטרפות לממ־ שלה כמסוכנת ביותר מבחינה של־ מות המפלגה ולפיכך הציע הצעה שלדעתו תאחד את המחנות בתוך התנועה.

להלן נוסח ההצעה:

„המרכז דורש מהממשלה ל־ החליט תוך הקופה שתיקבע על תיקון יסודי בענין הגיור ש־ יקבע, כי רק מי שנתגייר על־ פי דין תורה במקובל בישראל בדורי הדורות יירשם כיהודי; אם עד תום התקופה שהקבע לא ייע־ שה הדבר, מחליט המרכז כי ה־ מפד״ל תפרוש מהקואליציה ונ־ ציגיה יתפטרו מחברותם במ־ שלה; המרכז מטיל על שרי ה־ מפד״ל מהיום לא להשתתף ב־ ישיבת הממשלה וועדותיה מל־ בד בדיונים על נושא הגיור; המרכז חוזר על תביעתו הנמ־ רצת של ההנהלה להקים ממשלת חרום רחבה כפי ששעת החרום מחייבת״.

ד״ר רפאל: מותר להתלבט אבל לא לבלבל את הציבור

שר הדתות ד״ר יצחק רפאל אמר, כי אנשים הנמצאים בהנהגה, ב־ עמדה מפתח ונושאים באחריות, אי־ גם רשאים לטלטל את הציבור. הר־ שות לכל אחד להתלבט, להתדיין ולהתייעץ — אך לא לבלבל את ה־ ציבור. ד״ר רפאל הודה כי משבר חמור פוקד את המפד״ל, אולם אין זה המשבר הראשון. היו משברים ופילוגים בעבר, היו מחלוקות ה־ מורות אך התנועה התגברה והמ־ שיכה בדרכה העצמאית.

„זכותה של האופוזיציה להילחם בפנים על דעה ועמדה, אולם מפרי־ עים לא אלו הרועשים מבחוץ, אלה הכותבים למישהו מבפנים, אלה ש־ לא בחרו בנו וממנים בדבבות לי־ רות מודעות בעתונות ועורכים קב־ פניה אנטי־תנועתית. זהו מסע ש־ לא בא ממקורות פנימיים. אני מק־ בל ברצון ובכבוד ויכוח עם הרב נריה, עם המתנחלים — אך אני דוחה את התכתיבים של הליכוד וחוגים אחרים מבחוץ״.

ד״ר רפאל טען, כי הנוסח בשא־ לת „מיהו יהודי״, שנדחה על ידי מועצת הרבנות הראשית — נדחה ונפסל גם על ידי המפד״ל. אולם נוסח זה תוקן לאחר מכן והוא טוב יותר ומאפשר להיאבק בהמשך שנה להגיע לנוסחת הרצויה למפד״ל. בינתיים, אמר, אסור עוד להשאיר סבב־ביניים ויש להבטיח הי בכל אופן ברור לכאן או לכאן. ד״ר רפאל הציע, שלאחר ההכרעה במר־ כז, יש להקים ועדת פיוס שתפעל לפיוס בפנים המפלגה ועם הרבנים.

ד״ר ורהפטיג: קרבנות מהדרים את האחדות

ח״כ ד״ר ז. ורהפטיג שציטט מ־ ...
(סוף בעמוד 2)

המצרים הודיעו שיוציאו התותחים שהוצבו בניגוד להסכם ההפרדה

מאת מספרנו הצבאי בירושלים

המצרים הודיעו שיוציאו את התותחים ארוכי הטווח שהצבתם נאסרה בהסכם ה־ הפרדה, אך עומדים על הפי־ רוש שלהם, שסוללת תותחים פירושה 12 תותחים ולא 6 תותחים. אך המצרים מוכנים שגם צה״ל יחזק מספר כזה של תותחים באיזור הדילול.

יצויין שהתקן של הצבא המצרי ושל צבאות העולם הוא 6 תותחים בכל סוללה. לפי ההסכם אסור ל־ הציב תותחים באיזור של 30 קים שהסוללות שלהם מגיע עד לעמדות הצד שכנגד. אך המצרים טוענים שהם השאירו תותחים ארוכי טווח לצורך הגנת החופים כמקובל בכל מדינה, ואין זה שייך להסכם ההפ־ רדה.

משקיפי או״ם שבדקו בשטח, איש־ רו את טענת ישראל על עצם הימצ־ אותם של תותחים אלה בצד המצ־ רי, בניגוד להסכם ההפרדה.

בישיבת הממשלה אתמול דיווח שר החוץ מר אבן על פגישותיו עם קיסינג׳ר וכן על מגעיו עם ממש־ לת ארה״ב בענייני סיוע כלכלי. סוכם שתיערך ישיבה נוספת ביום רביעי הבא, כדי לשמוע דיווח מפי דיין על שיחותיו בוואשינגטון.

לסופרנו נודע כי מצרים הציעה שהוועדה הצבאית המעורבת בגינבה, המצרית — ישראלית, תדון גם ב־ הסכם ההפרדה עם סוריה.

אמצעי התקשורת המצריים מספ־ רים על מגעים סודיים בין סאדאת לבין קיסינג׳ר בענין הסכם ההפרדה בסוריה.

נשיא סוריה אסאד עומד לבקר בבירית המועצות בימים הקרובים. נציג סורי יגיע בחודש זה לוואשינגטון לשיחות הפרדה, אך בלי סמכויות. סוריה מנסה ללכד סבי־ בה את ארצות ערב כנגד הקו ה־ מצרי ובכך להשאר מדינה ערבית לוחמת יחידה במורת התיכון כנגד ישראל.

החלו החיפושים אחרי חיילים נעדרים — גם במעוזים

מאת סופרנו הצבאי

החיפושים אחר גופות ה־ חיילים הנעדרים במלחמה ה־ כיפו אתמול, זו לראשונה גם את המעוזים שעל קו התעלה.

חוליות הרבנות הצבאית בראשות הרב הצבאי הראשי תת־אלוף מ. פירון עברו אתמול את הקווים ונכנסו לשטח המעוזים כדי לחפש גוויות חללים, שאולי נותרו בשטח עם נסי־ גת צה״ל מהקו. עד כה לא הורשו ה־ מצרים לחוליות הרבנות לחפש ב־ מעוזים.

כפי שנודע יימשכו החיפושים אחרי גופות עד סוף השבוע וזה לפרות שלפי ההסכם עמדו להסתיים אתמול ב־31 בברס.

חוליות הרבנות הצבאית מצאו ב־ חיפושיהם את גופת אחיו ההורג של נשיא מצרים אנוואר סאדאת, שנהרג בעת שהמציין יחד עם מטוסים אחרים את איזור רפידים. על מות אחיו של־ הנשיא הודיעה כזכור בפומבי רעייתו של סאדאת.

הגופה הוחזרה לידי המצרים בטקס צבאי, כשמשמר כבוד של צה״ל מצדיע.

סוכל ניסיון סורי להחדיר שתי חוליות לשטח המובלעת

מאת סופרנו הצבאי

הסורים השיבו גם אתמול בידי ארטילרי ובנקים במשך רוב שעות היממה ואף ניסו להחדיר חוליות סיור לתוך שטחנו.

לא היו נפגעים לכוחותינו.

הניסיון הסורי להחדיר חולית סיור נעשה בליל אתמול בשעת המאוח־ רות. שתי חוליות ניסו להחדר באיזור הצפוני של המובלעת, אך נכשלו ד־ כוחות צה״ל הניסו אותן. משנתגלה הניסיון פתחו הסורים בשעה 3.30 בלילה בירי ארטילרי וטנקים לעבר אזורי מזרעה בית גיאן וחרפא, כדי לחפות על נסיגת החוליות. כוחות צה״ל השיבו אש לעבר מקורות הירי. חילופי היריות נמשכו כל הלילה והבוקר עד שעה 6 לערך.

האש הסורית נתחדשה בשעה 10.30 לפני הצהרים והתפשטה בהדרגה ל־ אורך כל המובלעת ורמת־הגולן. ה־ סורים הרחיבו אחר כך את האש גם לעבר הקו הסגול, לאזור צומת רפיד ועוד. כמו כן הפגיזו את מוצב ה־ פיתולים שבאיזור החרמון, זו הפעם השניה מאז יום הכיפורים שעבר. באותו היום הפגיזו הסורים לראשונה מאז המלחמה את החרמון ובאש זו נפצעו 3 חיילי צה״ל, שאחד מהם מת מ־ פצעיו.

צה״ל הגיב באש ארטילרית ובטנ־ קים, והמשק סגנה, כי כתוצאה מ־ האש הישראלית נפגעו 3 כפרים סוריים והנרסו מספר בהים.

חילופי האש נמשכו עד שעה 6.30 בערב. כאמור לא היו אתמול נפגעים לכוחותינו.

ביקורו של אבן בפאריס נקבע ל־15 במאי

פאריס, 31 (עטס״א) — שר החוץ הישראלי, אבא אבן, יבוא לביקור רשמי בצרפת ב־15 במאי — נמסר כאן בסוף השבוע.

ביקורו של מר אבן יימשך שבוע ימים ובמהלכו הוא יקיים דיונים עם הנשיא פומפידו ועם עוזריו.

בעקבות ביקור זה יבוא שר החוץ הצרפתי, מישל זובר לביקור רשמי בישראל בסתיו הקרוב.

בישיבה משולשת לדיון על מדיניות השכר

ספיר מוכן לשמור על יציבות מחירים בתנאי שיוסכם לא להעלות השכר

מאת סופרנו הכלכלי

שר האוצר, מר פ. ספיר, הכריז אתמול נכונות לשמור על יציבות המחירים של 12 מצרכי היסוד וכן תחבורה, ד־ לק, מים ושירותים ציבוריים — אם יוסכם על אי־העלאת שכר בשנה זו, פרט לתשלום תוספת יוקר.

השר הודיע זאת בפגישה משול־ שת בין נציגי הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים, שנערכה בלשכת שר האוצר בתל־אביב, ושבה נדונה מ־ דיניות השכר לשנתיים הקרובות. הדיון נערך לאחר שהיום פג תוק־ פם של הסכמי העבודה בתעשיה ו־ בשירותים.

יו״ר לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים, מ. מושביץ, הביע את נכונות המעסיקים לשלם תוספת יו־ קר, הצלאת תקרת תוספת היוקר ו־ פתרון בעיית שכר מינימום. ל־ דעתו יסתכמו תוספות אלו השנה ב־20—25 אחוז משכר היסוד. אולם הוא התנה תוספות אלו במארכת הסכמי העבודה הקיימים ובהזהיר מ־ פני המשך האינפלציה והגברותה אם יהיו העלאות שכר.

מזכיר חברת העובדים, א. ידלין, היה בדעה דומה לזו של מושביץ אך הציע להעלות את תקרת תוספת ה־ יוקר ל־1200 ל״י לחודש במקום 700 כיום. הסביר כי לעובדים כדאי ל־ קבל תוספת הכנסה באמצעות תוס־ פת יוקר כאחר שזו פטורה ממס, במקום לקבל תוספות שכר.

עמדת ההסתדרות היתה, כפי ש־ הובעה ע״י יו״ר המחלקה לאיגוד מקצועי — א. אברהמוביץ, כי יש לתת תוספת שכר לכל העובדים ב־ שיעור של 50 ל״י של שכר היסוד או 80 ל״י לשכר כולל. תוספת זו תהיה אחידה לכל המשק, אולם מפעלים רווחיים יתנו לעובדיהם עוד תוספת הדגיש כי ההסתדרות מוכנה להאר־ כת ההסכמים ואינו חולם על הע־ לאת רמת החיים בשנה זו.

ההסתדרות עומדת לסכם את עמ־ דתה לגבי מדיניות השכר בישיבה משותפת מחר של הוועדה המרכזית והמחלקה לאיגוד מקצועי. בעקבות ישיבה זו נקבעה ישיבה נוספת של שלושת הגורמים ליום ה׳, בראשות שר המסחר והתעשיה מר ח. בר לב, כי השר פ. ספיר יהיה באותה עת ב־ חו״ל.

בפעולה משולבת של חיל האוויר, חיל הים והמשטרה ניצל מדריך נוער שנפל למערה בעת טיול

בפעולה משולבת של חיל האוויר, חיל הים, המשטרה ושירותי „מגן דוד אדום״ ניצלו אמש חייו של מד־ ריך תנועת בני עקיבא אשר כמעט טבע בתוך מערה בוואדי קרן, במע־ לה הדרך של קיבוץ אדמית, שליד גבול לבנון.

המדריך טייל באיזור זה עם קבו־ צה של 46 מטיילים מ„בני עקיבא״, מסניף רמת־חן, שברמת גן. לפנות ערב גילו מערה עתיקה והתכוננו ל־ היכנס פנימה כדי לבקר בה. המד־ ריך, אריה הורוביץ, בן 17, מרמת גן, שנכנס ראשון, לא הבחין כנר־ אה, מפאת החשיכה, שבתוך המערה קיימת בריכת מים עמוקה, ומשצעד פנימה נפל לתוכה והחל לצלול. מ־ אמצי חבריו להצילו עלו בתוהו, אך אחד מהם הצליח להזעיק את המשטרה.

למזלו, הצליח אריה הורוביץ ל־ החזיק את עצמו על פני המים ה־ קרים אך היה חשש שכוחותיו יאפ־ סו.

למקום הגיעו כוחות משטרה, מ־ כבי אש, ואמבולנס של „מגן דוד א־ דום״, אך גם אלה לא הצליחו ל־ הוציאו מתוך המערה. רק בשעה שמונה בערב הודעק למקום מסוק של חיל האוויר, אשר הביא עמו אנשי צפרודע של חיל הים, אשר ירדו אל תוך המערה, נכנסו לתוך המים הקר־ רים והוציאו את הצעיר, לאור זרקורים של משמר הגבול. הוא הועבר מיד ב־ מסוק לבית החולים בנהריה, ובדרך מקבל טיפול רפואי הנשמה. נמסר שמצבו אינו קשה. המטיילים הועברו למשטרת מעונה, לאחר פעולת ה־ חילוץ שנמשכה כמה שעות.

לוב סירבה לספק נפט למצרים

קהיר, 31 (עי״ר) — לוב סירבה להסעין שתי מיכליות, שהגיעו לכאן כדי להביא נפט למצרים — על כך מוסר היו מהעתון „אחבאר אל יום״.

העתון מציין כי נתגלעו „קשיים מסויימים״, אך אין הוא מוסר פר־ טים על קשיים אלה.

כזכור באו חילוקי הדעות בין לוב ומצרים בעניין הסרת החרם הנפט של ארה״ב לידי ביטוי גלוי בתחילת חודש זה.

לוב, כזוגתה סוריה, סירבה ל־ הצטרף לי״ד המדינות הערביות מ־ ספיקות נפט, שביטלו את החרם ל־ פי יוזמת מצרים וערב הסעודית.

עוד שני צעירים יהודיים נרצחו בסוריה

מאת שמר האמנה בירושלים

בימים אלה נתגלה שלפני כ־3־4 חדשים נרצחו עוד שני צעירים יהו־ דים בסוריה בגבול לבנון.

הרצח בוצע באותם מקומות שבהם נרצחו ארבעת הצעירות היהודיות. רק השלדים הובאו לקבורה בבית הקלמין היהודי בדמשק. השניים ש־ נרצחו הם: קאסם עבאדי בן 20 ונוגן שפיה בן 18.

המועצה לעניני יהודי ערב עד־ מת לעורר דעת הקהל בעולם לקו החדש של ממשלת סוריה לרצח יהו־ דים.

ביירות, 31 (יתפ״ע) — הארגון לאחדות אפריקה הגיע להסכם עם הארגון לשחרור פלשתין, שהמוסמכים המכבשים הישראלים. שגורש ממדי־ נות אפריקה יוחלפו על ידי הפלשתי־ נאים — זאת הודיעה היום סוכנות הידיעות הפלשתינאית.

דיין בוואשינגטון: יש תקווה להסדר הפרדה עם סוריה אך לא יותר מזה

ייפגש היום עם שר ההגנה האמריקאני ג׳יימס שלזינגר

וואשינגטון 31 (עי״ר עין ויתפ״ע) שר הבטחון הישראלי, משה דיין, אמר כאן היום כי „יש תקוה — אך לא יותר מתקווה — שישראל וסו־ ריה יגיעו להסכם על הפרדה כו־ חותיהן ברמת הגולן.

מר דיין, הנמצא בוואשינגטון, ל־ שם שיחות עם מיניסטר החוץ הנרי קיסינג׳ר ופקידים אמריקנים אחרים, אמר כי שני הצדדים מוכנים לפתוח בהם, אולם יש פער נרחב בין עמדותיהם.

מר דיין הגיש ביומיים האחרונים את הצעותיה של ממשלת ישראל בדבר הפרדת הכוחות לקיסינג׳ר ב־ פגישות שקיים עמו.

קיסינג׳ר עומד להיפגש עם מש־ לחת סוריה ב־11 באפריל, כדי למ־ סור לה את הצעותיה והשקפותיה של ישראל.

קובעים: קוריאנים משרתים בצבא סוריה

במהלך הראיון אמר דיין עוד כי הוא סבור, כי בסוריה מוצבת חטיבה של חיילים קובנים צפון קוריאניים וכמדינות אחרות המשרתים יחד עם הכוחות הסוריים. מר דיין, העומד להיפגש מחר עם מיניסטר ההגנה ה־ אמריקני, ג׳יימס שלזינגר, אמר ב־ המשך דבריו שהוא סבור כי סי־ לי הנ.כ. הסובייטים שהערבים הפ־ עילו במהות, עלו במידה מסויימת באיכותם על הנשק הנמצא בידי יש־ ראל ואשר סופק לה על ידי ארה״ב. אולם העליונות הסובייטית בתחום התימות מוגבלת לשטח זה בלבד — אמר דיין — בציינו כי תותחי הנ.מ. אשר סופקו לישראל משביעים רצון.

עוד אמר שאיננו סבור שהטילים הסובייטיים מדגם „סקאד״ הנמצאים בידי מצרים הם בעלי ראשים גר־ עיניים.

מר דיין סירב לדבר בפורטרט על הצעות ההפרדה אשר הגיש ל־ קיסינג׳ר. משנשאל על התביעות ה־ סוריות, שישראל תיסוג מן השטחים שנכבשו במלחמת ששת הימים, אמר דיין שלא היה מוכן לקבל כל הנ־ אים מוקדמים לשיחות.

עוד אמר כי לא הרגיש בלחץ כלשהו מצד קיסינג׳ר בשיחות שקיים עמו, ולא היה ביניהם כל דיון על נסיעתו האחרונה של קיסינג׳ר ל־ מוסקבה, שם הביעו הרוסים, כפי שנמסר, רוגז על שלא שותפו בצעדי השלום במזה״ת.

בהמשך דבריו אמר מר דיין ש־ המצרים שינו את עמדתם כלפי פתי־ חתה מחדש של תעלת סואץ.

אף על פי שמלכתחילה הודיעה ק־ היר כי תעלת סואץ תישאר סגורה כל עוד נמצאים חיילים ישראלים ב־ סיני „הסכימו עתה שלטונות קהיר לפתיחתה מחדש של התעלה בעוד אנו נמצאים במרחק של 20 קים כמנה — אמר דיין.

נגד מדינה פלשתינית אין מו״מ עם חוסיין

בהמשך דבריו דחה דיין את הה־ צעה להקים מדינה פלשתינאית נפ־ רדת בגדה המערבית של הירדן ב־ תוספת לממלכה ירדן בהכרישו ידי־ עות מקהיר, המספרות כי ישראל ה־ גיעה כבר להסכם השאי עם חוסיין, „לא היה לנו כל מו״מ ישיר או ב־ לוי עם חוסיין, אולם הגיעו לידינו סיכומים מסוריים על הלך מחשב־ תיו, הוא מצידו יודע את אשר חו־ שבים אנו. מדיניותו רחוקה משלנו. הוא רוצה שניסוג מהגדה המערבית ואנו איננו רוצים לעשות כך״ — אמר דיין.

בעניין גבולות קבע בין ישראל ו־ מדינות ערב אמר דיין: „הייתי רוצה להמהיין עד פתיחתה מחדש של תע־ לת סואץ ועד לאיכלוסן מחדש של ערי התעלה, ואז נוכל אולי להגיע להסכם בדבר גבולות סופיים״. „אר־ לם הדבר לא ייעשה לפני שתהפוך מצרים את האיזור לשטח אזרחי ל־ גיל.

בהביעו הסכמה לנוכחות משקי־ פים של האו״ם בזירת המזרחית, ה־ טיל דיין ספק בכך אם כוח האו״ם יוכל להיות יעיל במקרה שאחד ה־ צדדים ירצה להפר את ההסכם.

בהקשר אחר אמר דיין כי על אף נוכחותם של מטוסים וטילים באי־ זור, עודנו רואה בשליטה בטריטור־ ריה, יסוד חשוב בביטחון הלאומי של ישראל.

תחזית מזג האוויר

מעונן חלקית עם עליה בטמפר־ טורה. טמפרטורות המקסימום ההוד־ יות: ירושלים 18, תל אביב חיפה, עפולה ונהריה 23, לוד ובאר שבע 24, אילת 29, מפרץ שלמה 28, רמה הגולן 17, הר שומרון 20, עזה 23, יריחו 26 בצלות.

הממשלה אישרה את יצחק לבני למנכ״ל רשות השידור

מאת סופר הצופה בירושלים

הממשלה אישרה אתמול את מינויו של יצחק לבני מפקד „גלי צה״ל״ למנכ״ל רשות ה־ שידור.

שר ההסברה שמעון פרס שהביא את ההצעה לממשלה, הוסיף שב־ מליאת רשות השידור לא הועלו מו־ עמדים נוספים. המנכ״ל הידוע מר ש. אלמוג ימשיך לשרת עוד כמה שבועות, למרות שמר לבני יכנס ל־ תפקידו כבר היום הראשון באפריל, ואה כדי שאלמוג ימסור את העב־ ינים לידי לבני בצורה מסודרת.

ועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול לרשות השידור תקציב נוסף לשנת הכספים 1973 בסך 10 מיליון ל״י כדי לכסות הוצאות הקשורות לשעת חירום. כמו כן אישרה הוע־ דה לרשות תקציב ביניים בסך 30.3 מיליון ל״י לחודשים אפריל־יוני הז שנה.

יצא זה עתה מחודש
אוצר קטן
20 מונוגרפיות קצרות
על הראשונים
משמעון הצדיק עד
רבי יהודה הנשיא
באותיות מאירות עיניים
ובכמה ציורים יפים
המחיר עד סוף אייר תשל״ד
רק 8.50 ל״י
להשיג:
א. ב. ספרים
אלנבי 71, ת״א
המחיר עד סוף אייר תשל״ד
רק 8.50 ל״י

לחבר הנהלתנו
מר **אליעזר ריגלר** וביתו
ברכת מזל טוב נאמנה
לנישואי הבן נתנאל עם בח״ל
„משהב״
חברה לשיכון, בנין ופיתוח בע״מ

לחבר הנהלתנו
מר **אהרון קופלוביץ**
ברכות נאמנות
להבחרו לסגן ראש עירית בני־ברק
עלה והצלח
„משהב״
חברה לשיכון, בנין ופיתוח בע״מ

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
מגדל־העמק
למרן הגאון הגדול המפורסם פאר הדור והדרו
מורנו ורבנו
רבי **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתר שם טוב של
„הראשון לציון״
יזכה להנהיג את בית ישראל. להגדיל תורה ולהאדירה ולראות בבנין בית מקדשנו והפארתנו ולהאיר את העולם באורות הקודש מציון וירושלים
הרב מאיר יונה — הרב המקומי ויו״ר המועהל
הרב יצחק דוד גרוסמן — הרב המקומי
הנהלת המועצה הדתית ועובדיה

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
באר־שבע
שולחת את מיטב ברכותיה
למרן הגאון המפורסם מורנו ורבנו
רבנו **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתרה של תורה
של „הראשון לציון״
יזכהו ה׳ לפעול למען חזוק שמירת תורה ומצוות בכל שכבות העם מתוך סייעתא דשמיא בריות גופא ונהורא מעליא.
הרב אליהו כץ — הרב מישאל דהן
רבני העיר
משה גבאי — היו״ר
ההנהלה וחבריה

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
חולון
מיטב הברכות להרב הגאון המפורסם
מרן הרב **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתר של ה„ראשון לציון״
ונשיא קה״ק הספרדים
יאריך ימים על ממלכתו בבריאות ונחת להגדיל תורה ולהאדירה
ישראל גונן — ראש המועצה הדתית

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
רמלה
שולחת את מיטב ברכותיה להרב הגאון
מרן **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתר שם טוב של ה־ראשון לציון״
ונשיא קהילות הספרדים בארץ ובגולה
יהי רצון שיזכה להעלות את קרן התורה וקרן ישראל במדינה ובתפוצות

הרבנות הראשית — המועצה הדתית
חיפה
שולחת את מיטב ברכותיה ואיחוליה למרן הגאון המפורסם
רבי **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתר של ה„ראשון לציון״
ונשיא קהילות הספרדים
יהי רצון שיזכה להרים את קרן הדת ולהגדיל תורה ולהאדירה במדינה ובתפוצות
בימיו ובימינו תושע יהודה וישראל ישכון לבטח בשלום ובשלוה

למורנו ורבנו עטרת ראשנו
הגאון המפורסם
רבנו **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
שלוחה ברכתנו הנאמנה
לרגל הכתרתו בכתר שם טוב של
הראשון לציון
ונשיא קהילות הספרדים
יזכהו ה׳ לנהל נשיאותו ברמה על מי מנוחות מתוך בריות גופא ונהורא מעליא.
ביה הכנסת רבי מאיר בעל הנס
כפר־שלם
הרב שמואל בן הרוש — היו״ר
וצבור המתפללים

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
קרית מלאכי
ברכותינו הלבביות שלוחות
לגאון הדור ואדיר התורה מורנו ורבנו עטרת ראשנו האהוב והנערץ
מרן הרב **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתר שם טוב של ה־ראשון לציון״
ונשיא קהילות הספרדים בארץ ובתפוצות
„כי לו נאה כי לו יאה״
ויזכהו ה׳ להרים את קרן התורה בארץ ובתפוצות
הרב י. א. גרשנקורן — הרב יוסף עזרן — רבני המקום
משה חדד — יו״ר המועה״ד

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
לוד
שולחת את ברכותיה לראש משביר
מרא דארעא דישראל מרן הגאון
רבנו **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתר תורה של
ה„ראשון לציון״
יזכהו ה׳ להרים את קרן התורה בארץ ובתפוצות
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא
הרב א. א. קוסובר — רב העיר ויו״ר המועה״ד
הרב חיים חדד — רב העיר
הנהלת המועצה הדתית, חבריה ועובדיה

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
אשקלון
מיטב ברכותינו שלוחות לראש משביר
מרן הגאון המפורסם הדגול והנערץ
רבנו **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתר של „הראשון לציון״
ונשיא קהילות הספרדים בארץ ובתפוצות
יהי רצון שיזכה להרים את קרן התורה במדינה ובגולה
ובימיו ובימינו תושע יהודה וישראל ישכון לבטח בשלום ובשלוה
הרב מ. ד. הלנר — רב העיר
הרב יוסף שרביט — רב העיר חבר מועצת הרבנות הראשית לישראל
...מרים אבירג׳יל — יו״ר המועצה הדתית

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
בת־ים
ברכה לראש משביר
למרן הגאון המפורסם
רבי **עובדיה יוסף** שליט״א
לרגל הכתרתו בכתר „הראשון לציון״
יהי רצון שיתעטנו ה׳ בעה ועצמה רוחנית להגדיל תורה ולהאדירה ותתנו בקודש תהוה כנף לקידוש שם שמים ולקירוב לבבות ישראל
הרב פנחס קוקים — רב העיר
דב דוויטש — יו״ר המועצה הדתית, וחבריה

לשכת הרבנות — המועצה הדתית
נהריה
ברכה נאמנה
למרן הגאון המפורסם
רבי **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתר שם טוב
של „הראשון לציון״
ונשיא קה״ק הספרדים
יהי״ר שימשיך שושלת הקדושה של רבנות ישראל ויזכה לקרב לב ישראל לאביהם שבשמים
הרב ד״ר א. קלר, רב העיר
יו״ר המועצה הדתית

הרבנות והמועצה הדתית
נתיבות
מעומקא דלבא שלוחה ברכתנו
למרן הגאון המפורסם פאר הדור והדרו
רבנו **עובדיה יוסף** שליט״א
הרב הראשי לישראל
לרגל הכתרתו בכתר שם טוב
„הראשון לציון״
כי לו נאה כי לו יאה
מי יתן ובכהונתו הרמה זו יבוא השלום בקרב עמנו ותגבר השפעת התורה וההלכה לפתרון הבעיות המנסרות בעולמנו
אליהו אילוז
יו״ר המועצה הדתית

[illegible]

אגב

לאחר הצבעה

מושב הכרכו של המפד"ל [illegible] באישור ההצטרפות לממשלה או ביטולה, הצטיין ברמה דיונית בעד והן נגד, ופה ושם היו גם [illegible] ושנוני־פלפול.

[illegible]

המפלגה כולה בדין שהבחן זריזה לאחר ההצבעה.

תיקונים במס בתוצאה מהודו של קול

[illegible]

בן צהות המזרח מסכיל — ציון פרופ' כץ.

יו"ר המועצה הציבורית לתרבות האמנות, גב' ה. פורה, אמרה כי משרד החינוך יסיק מסקנות מהמחקר לגבי עידוד פעולות הרבות.

איכות הבניה ודרך שימור החמרים בימי קדם

[illegible]

תצפית

[illegible]

בעל פרס נובל — חוזר לאיטליה

(ת. א.) הפיזיקאי האיטלקי, בעל פרס נובל, אמיליו סגרה, אשר במשך 36 השנים האחרונות היה בארה"ב, יחזור בקרוב לאיטליה, ויכהן כפרופסור בפקולטה לפיזיקה ולמדעי הטבע של אוניברסיטת רומא.

אמיליו סגרה נולד בטיבולי שליד רומא, ב־1905; למד באוניברסיטה של רומא אצל הפיזיקאי הנודע אנריקו פרמי. זכה לתואר דוקטור בשנת 1928 [illegible] עם פרמי.

ב־1935 מונה לפרופסור לפיזיקה באוניברסיטה של פאלרמו, אולם בשנת 1938 עזב את איטליה [illegible] באוניברסיטה של קליפורניה. ב־1944 קיבל אזרחות אמריקאית.

בשנת 1959 זכה בפרס נובל, יחד עם אוון צ'מברליין, על הגילוי של האנטי־פרוטון [illegible]

ד"ר בורג: לא חל: עליה בירידה מישראל

מאת כתבי הצופה בירושלים

שר הפנים ד"ר יוסף בורג [illegible] אתמול בישיבת הממשלה שלא חל [illegible] דילים של ירידה מן הארץ [illegible] יום הכיפורים.

[illegible]

במספר היוצאים מן הארץ [illegible] אזרחים.

[illegible] כי בינואר 1974 יצאו מן הארץ 12,073 לעומת 13,6658 אשתקד. בפברואר יצאו 10,518 לעומת 741 [illegible] אשתקד. [illegible] כ־40 45 אלף איש.

[illegible] לשבויים יוחלפו השבוע בין צה"ל והסורים

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מבחן אמינות של הסכמים

סירובה של מצרים להוציא את התותחים הנוספים מאיזור הדילול היא הפרה גסה של הסכם הפרדת הכוחות, גם אחרי [illegible] של שליטי קאהיר [illegible], כי גם ישראל תכפיל את מספר התותחים בכל סוללה שלה.

השאלה איננה, אם גם ישראל תכפיל את מספר התותחים, אלא: האם תכבד מצרים את ההסכם שחתמה עליו — הסכם דילול הכוחות, אשר צריך לשמש בסיס להרחבת ההידברות לקראת הסדר כולל באיזור.

לפי הידיעות המגיעות מקאהיר ולפי הדיווחים של משקיפי האו"ם נראה, כי האופטימיות ששררה בימים הראשונים לגלוי התותחים לפיה הסכימו מצרים להוציאם מהשטח היתה מוקדמת מדי. גם דברי הארגעה שהגיעו מוואשינגטון בעניין זה היו מופרזים. מה שקורה כאן הוא פשוט מאוד — מצרים מפרים את ההסכם שחתמה עליו וגם אילו דובר היה בתותח אחד [illegible], ראוי היה להתייחס להפרה בחומרה, על אחת כמה וכמה כשהמדובר בעשרות תותחים, מהם ארוכי טווח שיש בהם כדי לערער את היסודות עליהם מושתתת הפרדת הכוחות.

כל הסכם נבחן באמינותו. ברגע שהאמינות נפגעת, אין ערך להסכם, בפרט כשהמדובר במצריים שאין זו הפעם הראשונה שהיא מפרה הסכמים שחתמה עליהם. הכפלת מספר התותחים באיזור הדילול שנעשתה בהסתר ונתגלתה רק הודות לעירנותה של ישראל, מזכירה לנו במידה מסויימת את ההפרה הגסה של ההסכם שהושג בימי מלחמת ההתשה, על הפסקת האש. [illegible] והמצרים במשך לילה אחד הזיזו מספר רב של סוללות טילים שבסיכומו של חשבון היוו שלב ראשון להכנת מלחמת יום הכיפורים.

מכאן שאל לנו לוותר בשאלת התותחים ויש לדרוש מהמצרים, מהאו"ם, מארצות־הברית [illegible] להסכם הפרדת הכוחות, לעשות הכל שההסכם יבוצע במלואו. התירוצים המצריים, כאילו קיים הבדל בין סוללת תותחים ישראלית המבוססת על ששה קנים לבין סוללה מצרית המבוססת על שמונה־עשר קנים, אינם מתקבלים על הדעת, כי הרי בהסכם הפרדת הכוחות שנחתם בין הרמטכ"ל הישראלי לבין הרמטכ"ל המצרי נקבע במפורש הן מספר התותחים שכל צד רשאי להחזיק באיזור הדילול והן לגבי מספר הקנים, כך שעלינו לראות בפעולה המצרית — הפרת הסכם [illegible]. וכל עוד לא יתוקן המצב, לא נוכל להגיע אתם להסדרים נוספים.

זאת עלינו להבהיר למצרים, לאו"ם ולארצות־הברית ובתוקף, כי אם מצרים אינה מקיימת את ההסכם הראשון שחתמה עליו, כיצד נוכל להאמין לה למילוי יתר ההסכמים שיחתמו בשלבים הבאים.

מנכ"ל חדש לרשות השידור

הממשלה אישרה אתמול מינויו של יצחק לבני כמנכ"ל החדש לרשות השידור. חילופי גברי ברשות השידור הם גם הזדמנות לעריכת בדק־בית יסודי בכלי התקשורת הממלכתיים — הרדיו והטלוויזיה.

כי מה שדרוש כיום לרשות השידור אינו רק חילופי מנכ"לים אלא קודם כל שינויים יסודיים בגישה, בתכנון ובניהול כלי התקשורת הממלכתיים שהם גם מונופוליסטיים וכוחם רב בעיצוב דעת־הקהל [illegible] של החברה הישראלית.

[illegible]

משרד התיירות(?) צורף למשרד המסחר והתעשיה

[illegible]

מרכז קופת־חולים

היום

יום ב', ט' ניסן תשל"ד 1.4.74. נכנסים לתוקפם

התעריפים החדשים בשירותי משרד התקשורת

ב. דואר

מכתב ארצי רגיל	25 אג'
גלויה בארץ	20 אג'
אגרת רשום	1.20 ל"י
אגרת אכספרס	3.00 ל"י
חבילות לחיילים (עד 3 ק"ג)	1.50 ל"י
חבילות עד 3 ק"ג	4.00 ל"י
מברק בארץ	5.00 ל"י

התעריפים החדשים בדואר הבינלאומי יכנסו לתוקפם ביום [illegible] באייר תשל"ד 1.5.74 [illegible]

פרטים נוספים ניתן לקבל בכל בתי הדואר [illegible] בארץ.

א. הטלפון

[illegible]

משרד התקשורת

מי רוצה לשנות את שיטת הבחירות

מאת יונה כהן

...את מ.מב החורף של הכנסת עומדים לפיס השבוע, ם רביעי, בדיון במספר הצעות חוק פרטיות שתכליתן נות את שיטת הבחירות לכנסת. השיטה הנהוגה ביום ז, כידוע, שיטה ארצית ויחסית; וההצעה היא להנהיג צה שבעיקרה תהיה אזורית — יחסית.

צעה המרכזית מוגשת ע"י ב גד יעקובי מן „העבודה", וע־ חתומים גם חכ"ים נוספים מ־ : זו: בן אהרן, בן פורת, בר־ גרשוני, הרליץ, וורטמן, יד־ לוין, עופר, פיינרמן, קורן ו־

י „להמתיק" את מרירותה ה־ ה של ההצעה, ומתוך שהמ־ ם עצמם חשים בחולשת הצע־ מבקשים הם לקבוע בחוק ש־ החכ"ים ייבחרו בבחירות אזו־ יחסית ומיעוטם ייבחרו בשי־ הקיימת כיום, ארצית — יחסית. הבחירות לכנסת, נאמר בומ־ ההצעה, ייקבעו הדרכים לתי־ איזורי הבחירה, גודלו והיקפו כמה חכ"ים ייבחרו לפי השיטה ת וכמה ייבחרו לפי השיטה ה־ ג. לחקיקה בנושאים אלה דרוש מוחלט של חברי הכנסת, היי־ יותר משישים קולות בעד כל י בחוק הבחירות שבחוק יסוד ות.

יגי „העבודה" הנ"ל אומרים ל־ ו בדרך זו לצמצם מספר הרשי־ המתמודדות על קולות הבוח־

ות בחירות אזוריות בלבד

ח"כ יגאל הורביץ, הגיש הצעת (פרטית) קיצונית יותר בנושא הוא מציע להנהיג שיטת בחי־ אזורית בלבד: המדינה תחולק 1 איזורים, כל מפלגה תעמיד אזור מועמד אחד לחברות ב־ נ, חלוקת המדינה תיעשה ע"י צה שופטים מביהמ"ש העליון.

צאל"עם" לקביעת השיטה

ח"כ משה שחל הציע הצעה פרטית ו: ב"ג מרחשון תשל"ה (אוק־ 1974, ביום השנה למלחמת הכפורים) ייערך במדינה משאל בעד שינוי שיטת הבחירות ה־ ית לשיטה איזורית, או נגד. ה־ ל יצביע: הן או לאו. תתקבל ת השינוי — תחולק המדינה איזורים, ובכל איזור ייבחר ע.

הצעה מסובכת יותר

ח"כ בתצו מואב (ר"צ) הגיש ת חוק פרטית בבישה אחרת, בכת מעט יותר את המצב: לוקת המדינה ל־24 אזורים, בכל ר ייבחרו עד חמישה חכ"ים, קת המנדטים תיעשה בשים לב פר הקולות שכל רשימה תקי־ באיזור ובמדינה כולה. מניין לות הוא בכל אזור בנפרד, „ה־ ד" ייקבע לפי מספר הבוחרים הארץ. בנוסף למועמדים בכל תגיש כל מפלגה „רשימה אר־ ", מנדטים שלא חולקו באזו־ , יחולקו בין כל המפלגות לפי ימה הארצית, לפי גודל העוד־ . ההצבעה תיעשה ע"י סימון המועמדים שברשימה ע"י ה־ ...

הצעה פרטית נוספת

ח"כ א. שוסטאק „הקים להחזיר־ ית חוק פרטית שלו בכנסת ה־ ת (שהוסרה בעדיה „על ה־ ...). גם הוא מציע בחירתם של החכ"ים (תשעים) באזורים שו־ ושאר השלושים ייבחרו בר־ ות ארציות של המפלגות. או־

רה רשאי להיות מועמד הן באזור והן ברשימה ארצית.

החידוש בהצעה זו, שחלוקת המ־ דינה ל־90 אזורים תיעשה ע"י מליאת ביהמ"ש העליון.

נפטר ח"כ, או הוכרז בלתי שפוי בדעתו, (מושג זה מופיע רק ב־ הצעת חוק זו...) — ייערכו בחירות חדשות באותו אזור...

הביסוס האידיאולוגי — והמציאות

להלכה — יש להצעות הנ"ל, ב־ דבר שינוי שיטת הבחירות, „בסיס אידיאולוגי" ידוע: יש לקבוע שי־ טה שתביא להידוק הקשר בין ה־ בוחרים לבין הנבחרים, תגרום ל־ הצגת מועמדים שיש להם אימון מירבי של הבוחרים והנבחר יידע יהוש שהוא מייצג אותם וכדומה.

את התוצאות המעשיות, העלולות לבוא בעקבות הנהגת השיטה האי־ זורית במקום השיטה הארצית, סיפ־ קה לנו לפני שבועות מעטים אנג־ ליה. עד כה היינו צריכים להתריע ולהזהיר מפני סילוף רצונם של ה־ בוחרים דווקא כתוצאה מהשיטה ה־ אזורית, והנה באה הוכחה המע־ שית, שכל הרואה נכוחה לא יוכל להתעלם ממנה.

ומה היו תוצאות הבחירות באנג־ ליה, שהן לפי השיטה האזורית, ש־ מדינאים צעירים שלנו מבקשים לר־ אותה כ„עוגן הצלה" לדמוקראטיה (ולהשגת רוב למפלגתם...) ?

המפלגה השמרנית זכתה ב־12 מיליון קולות וקיבלה רק 296 מקו־ מות בפרלמנט. מפלגת הלייבור קיב־ לה פחות קולות מהמפלגה השמרנית (רק באחד־עשר מיליון) אך זכתה ב־301 מקומות בפרלמנט, ושרביט השלטון עבר מהשמרנים ל„לייבור".

המפלגה הליברלית שם קיבלה יו־ תר משישה מליון קולות (כמחצית מהמפלגה השמרנית) אך לא קיבלה יותר מ־14 מקומות בפרלמנט...

לפי זה עשוי הציבור הדתי במ־ דינה לגייס ולזכות, למשל, בכמא־ תיים אלף קולות, אך לקבל לא יו־ תר מחמישה־שישה מקומות בכנסת, וכן הלאה לפי התוצאות באנגליה, כנ"ל.

זאת ועוד: אנו רוחשים כבוד לר־ שות זו שבית משפט שמה, רשות מכובדת ונעלה שהאמת והצדק נר לרגליהם, והדברים אמורים, כמובן, גם לגבי בית המשפט העליון. אולם מה נעשה ומה נאמר לאחרים רבים וטובים, המצביעים על שורה של הלכות ופסקי דין שהתקבלו ע"י שופטים של ביהמ"ש העליון שלנו, הם פגיעה במהותם וביחודם של עמנו ומדינתנו? מה נאמר להכרעות משפטיות־יסודיות וברוב של 5 נגד 4 שופטים). שהכניסונו לתסבוכת ומחלוקת, בשאלת „מיהו יהודי", לפני כתשע שנים, ולשורה של פס־ קי־דין שניתנו לשם הצרת צעדיהן וסמכויותיהן של בתי הדין הרב־ ניים? מה נשיב לאורח שיזכיר לנו שופט מביהמ"ש העליון, שבדיוניו ולהיטותו לחילולה של שבת, נתן בעצם יום השבת החלטה — הוראה להפעיל שידורי טלוויזיה בשבתות...

האין יסוד לספקותיהם של אור־ חים רבים וטובים, אם אמנם צריך ואפשר למסור לשופטי ביהמ"ש ה־ עליון הנכבדים מאוד, חלוקת הא־ זורים שיש בה, למעשה, משום הכ־ וונה מראש של תוצאות הבחירות.

דורשים דיון בהנהלת הקואליציה

נציגי שלוש סיעות שבקואליציה: אברהם מלמד מהמפד"ל, יהודה שע־ רי מליע ודב זכין ממפ"ם, הריצו מכתב ליו"ר הנהלת הקואליציה מ. ברעם ותבעו לכנס בדחיפות את נציגי כל המרכיבים שבקואליציה הממשלתית ולדון בדחיית הדיון ב־ הצעות החוק הנ"ל.

הנ"ל מסתמכים על סעיף בהסכם הקואליציוני הקובע שתקיים הידב־ רות מוקדמת, בין כל השותפים ש־ בקואליציה, בכל הצעת חוק הקשו־ רה בשינויים בשיטת הבחירות ל־ כנסת.

נציגי הסיעות הנ"ל הגדירו את הצעות החוק הנ"ל כנסיון ל„שוד קולות הבוחרים" ע"י המערכים ה־ גדולים.

אם כה ואם כה, על המפלגות הללו שבקואליציה הנוכחית (מי יודע עד מתי), לזכור שבדרך פעו־ לתן הן מעודדות, לצערנו, את כל אלה במדינה שאין דעתם נוחה מ־ דרך קביעת המועמדים לתפקידי ייצוג המפלגה. עקיפתם של הליכים דמוקראטיים פנימיים היא המסייעת לחיזוק התביעה של שינוי שיטת ה־ בחירות.

ייתכן שמשום כך התעוררה מפ"ם ובדעתה להגיש לכנסת הצעת חוק פרטית שתחייב עריכת בחירות אישי־ ות וחשאיות בכל מוסד מרכזי, ול־ כל ייצוג בכנסת, ברשות מקומית וכן בממשלה.

ואמנם אי שביעות רצון מן הדרך בה מתנהלות המפלגות, הן במרכז והן בסניפים, היא נחלתם של רבים וטובים בכל המפלגות. מכאן חיפוש דרך חדשה לתיקון הליקויים וה־ עיוותים הפנימיים. לא די בכך ש־ המפד"ל (הרשמית) מתייצבת נגד שינויים בשיטת הבחירות לכנסת. במוקדם או במאוחר יהיה על ראשי המפד"ל להכניס שינויים יסודיים בדרך בחירת מוסדותיה בכל מוסד־ חוץ, הנהגת רוטאציה במילוי תפ־ קידים מרכזיים מסויימים ועוד.

ביצורה של הדמוקרטיה הפנימית עשויה להוות ערובה נגד גילויים שליליים, המביאים אותנו במבוכה ונוחתים על הטובים שבנו במהלומה.

מוטב שעה אחת קודם לכל באחור את המועד.

פעמי אביב — בטירת צבי

מאבק על „המבט לעבר העיר העתיקה"

אוהבי הנוף של ירושלים נאבקים כנגד תכנית הבינוי במתחם עומריה. במקום הזה הנמצא במרכז העיר, עומד לקום מלון „אל על" ובו 350 חדרים. כנגד הקמת המלון במקום זה יצאו תושבי שכונת טלביה היוקרתית, הטוענים כי המלון יגזול מהם שטח ירוק, וכן הורי בית הספר „בית הילדי" הסבורים, שהרעש ש־ המלון יגרום יפריע לתלמידי בית הספר בלימודיהם. הפגנות נערכו ב־ שטח ושבו נשתלו עצים, באופן סמלי כדי למחות על תכנית הבינוי. אחרים, נאבקים על הקמת בית מלון משום שיסתיר להם את כל מראה העיר העתיקה.

המתנגדים לתכנית הבינוי מבס־ סים טענותיהם על הסתרת המראה של החומה, הסתרת הנוף, שלילת שטח פתוח, פגיעה בעצי הזיתים העתיקים. ברור שהקמת המלון עלו־ לה לשנות באופן משמעותי את כל האיזור והמצב זה לא יהיה מקום לבית ספר בשטח זה.

בדיון שנערך בוועדה המחוזית לבנין ערים בירושלים, סיפר מר מ. איש־שלום, ראש עירית ירוש־ לים לשעבר, כי כאשר כיהן כראש העיר התנגד לכל תכנית בניה במ־ קום. אולם שרי העבודה והפנים הת־

רשימות ירושלמיות

...ל"י בזמנו על הבניה. הוא עצמו המעיד להתנגד. אולם באותה הקו־ פה לא היו זקוקים מלידי הממשלה לרשיון בניה. כאשר הנושא הגיע לוועדה המחוזית לבנין ערים, דובר על בניה בסדר גודל של 120,000 מ"ר, והועדה צמצמה את שטח ה־ בניה ל־42,000 מ"ר. בהיקף הבניה המקסימלי דובר על הקמת שלושה בתי מלון. כיום מדובר על בית מלון אחד בלבד. לדעתו אין לקבל את הטענה בדבר הפגיעה בשטח פתוח צבורי, שכן הועדה צמצמה את היקף הבניה והצליחה להציל שטח גדול שישאר שטח צבורי. להקמת בית מלון הוקצו 10 דונם. על פי התכנית המקורית יוקצו 3 דונם ל־ מגורים, דונם לבנין צבורי, כך ש־ הגביסה משטח הירק אינה גדולה.

שתי בעיות דחופות

בוועדה שתי בעיות שטעונות פת־ רון. קרבת המלון לבית הספר שהיא מבחינות רבות, שכנות בלתי רצויה, והנושא התחבורתי. מתברר כי מת־ חם זה תופס מקום מרכזי בתכנון התחבורה העירונית.

הבינוי אינו מסתיר שמש ואויר מהרבה בתים, אבל כל בינוי בשטח עירוני מרכזי, מסתיר את הנוף, וה־ בנין הזה יסתיר את הנוף מגוש שלם של בתים שצפו לעבר חומת העיר.

אחד מהמתנגדים לתכנית, פרופ' דן פטנקין, טען כי אם ידחה הקמת בית המלון לא יגרם כל נזק כלכלי ונותר זמן מספיק לבדיקת אתרים אלטרנטיביים להקמת בית המלון.

לדבריו אושר המקום בשנות ה־ ארבעים כשטח פתוח בהיותו בטבו־ רה של ירושלים. במשך כשלושים שנה מהווה מתחם זה מקור לוויכוחים כאשר השיקול השליט בהם הוא הצורך להימנע מפגיעה באופי ה־ סביבה. ובייחוד לשמור על המבט לעיר העתיקה.

התעוררות הצבורית שקמה מ־ סביב להקמת בית המלון, הביאה משלחות שונות של מתנגדים ללש־ כתו של שר הפנים. הם הציעו הק־ מת מוסדות תרבות שונים בסביבה, אך לא בית מלון. ההחלטה על ה־ בניה התקבלה בתקופה ששרר שפל בבניה, והיה צורך לעודד עבודה. כיום אין שפל בבניה, אלא להיפך, יש עודף בבניה בירושלים.

חלק מתיכנון סביבתי

בית המלון שעומד לקום במקום זה, צריך להיות חלק מתכנון סביב־ תי של הקמת בתי מלון, הכולל את הרחבת מלון המלך דוד ואת הקמת מלון קומודור. כך שהסביבה כולה תקבל צביון בתכנון, עם הקמת בניני ענק. הקמתו של בנין משה"ב בשטח, בעל קומות רבות, אינו מטיל את צלו על הסביבה, כל עוד שהוא נותר בנין בודד בשטח. אך אילו הוקמו בנינים נוספים, יתכן ופני השטח היו מתכסים גושי בטון ענ־ קים ומכערים את הנוף המשקיף לעבר החומה. יש לציין כי במערב המתחם, נמצא גן השושנים המש־ תרע על חמישה דונם שטח פתוח צבורי. במתחם עצמו נקבע גם כן שטח צבורי פתוח.

גובה המלון יהיה 8 קומות, ומן העבר השני של רחוב ז'בוטינסקי נבנו עכשיו בתים רמים. הבעיה היא איך לשלב את המלון בסביבה. יש לציין כי היזמים הסכימו להסתפק בהפנית 60 אחוז מן החדרים לעבר העיר העתיקה והיתר לחצר הפני־ מית. מעניין שהמתנגדים טענו ש־ היו מעדיפים בית חולים במתחם במקום בית מלון, משום שבית חו־ לים יהווה שירות לשכונה. יש לז־ כור ששכונה טלביה היא שכונה יוקרתית ביותר בירושלים. אך בית המלון אמנם אינו מהווה שירות ל־ שכונה, אך מהווה שירות לעיר. המתנגדים טענו שהקמת בית המלון יגרום לצפיפות, רעש, יגרום לאלימות, תמנע אינטגרציה של נוער, ישמעו באיזור שפות זרות. הועדה המחו־ זית אישרה את התכנית בשני תנ־ אים, שימצא פתרון לבעיה התחבור־ תית ושימצא פתרון לבית הספר שבמתחם.

משרד התחבורה שבדק את בעיית התחבורה הציע, כי תאושר תכנית מתאר למתחם כולו. יובטח שלא תעוסם בניה על המתחם הזה. יובטח שלא יהיו בתי מלון נוספים באיזור טלביה. הכלכות אלה ויתבות מעבר לתנועה שתתהווה מסביב למלון ו־ מחייבות תכנון פיזי של האיזור כולו. מומחי התחבורה הציעו לכן להעתיק את המלון לקצה השני של מתחם עומריה, היינו ליד תחנת הדלק, ומול תחנת הרכבת. המאבק על מתחם עומריה, איזור היוקרה בירושלים השטח הפתוח היחידי שנשאר בו — נמשך ויש להניח ששר הפנים יבקר אישית במקום. זהו מאבק שנמשך כבר עשרות שנים ואשר עומד בימים אלה להכרעה. מאבק על צביונה של ירושלים ו־ בייתה.

תקציב אלטרנטיבי

הגשת מסגרת אלטרנטיבית לתקציב המדינה על־ידי סי־ עת „הליכוד" מהווה חידוש בפוליטיקה. נראה כי גם אנשי „הליכוד" עצמם עדיין לא עיכלו את הרעיון. כדאי לנסות לבחון האם הוו חידוש חיובי ולמוטב מי הוא עשוי לפעול.

הצורך בקביעת עמדה — חיובית

יש לומר מראש כי עצם העוב־ דה שהאופוזיציה דנה בבעיות ב־ צורה של נסיון להתוות קו דרך ברורים, היא חיובית לכשעצמה. קל לומר לא ולדחות הצעות ודרכים של אחרים. אך אין לכך משקל בלי לומר מה כן לעשות. בכך שסיעה

מאת יצחק דויטש

רצינית חשה חובה לקבוע עמדה יש מהחיוב והשום יצירה סיכוי להי־ דברות.

צמצום פערים

אולם כאשר בוחנים את הצעת ה־ תקציב האלטרנטיבי, נראה כי ב־ סופו של דבר אין הפערים גדולים כל כך, בסכום הכולל של התק־ ציב המוצע ישנו הבדל של כמיל־ יארד ל"י בין התקציב האלטרנ־ טיבי לתקציב של הממשלה. זהו אומר, שינוי של כ־3%. מהפכה יסו־ דית אין בכך, בכל הנוגע לצריכה ציבורית בסתוונות — אין הבדל כלל. הנה כי כן אנחנו רואים על הסף שבדרך החשיבה החיובית הול־ כים ומצטמצמים ההפרשים שבין שתי העמדות. דבר זה מביא לצמ־ צום חילוקי דעות במישורים העק־ רוניים.

גם בתחום מאזן התשלומים וה־ ירידה ביתרות מטבע חוץ אין ה־ „אלטרנטיבה" מבשרת לנו מהפ־ כות. התקציב האלטרנטיבי צופה שהיתרות ירדו למיליארד דולר, ב־ עוד שעפ"י תקציב הממשלה הירי־ דה הצפויה היא ל־850 מיליון דולר.

התחייבויות מראש

האם יהיה זה נוח לאופוזיציה ה־ מצהירה מראש על עמדותיה? דומה שכאן התשובה אינה חיובית. נמ־ חיש זאת בדוגמאות בודדות.

התקציב האלטרנטיבי מציע הטלת מס ערך מוסף מיד עם תחילת שנת התקציב החדשה. יש לומר כי כל־ כלנים רבים מצדדים בהנהגת מס זה, אף כי הם מתלבטים במועד הפעלתו. ברור לגמרי שהנהגת ה־ מס תגרום להתייקרות קשה ולבע־ יות ארגוניות שונות.

שר האוצר יוכל להיות מרוצה מאד שבבואו להטיל מס זה. יש ב־ ידו שטר חתום מראש של האופו־ זיציה המסכימה למהלך זה. לאו דוקא שהאופוזיציה תהיה מרוצה מ־ כך שאמנם חתמה על השטר.

יותר מכך. התקציב של „הלי־ כוד" אומר כי „יש להעלות את ה־ שער האפקטיבי לייצוא במסגרת מדיניות אלטרנטיבית ל־6.5 ל"י ל־ דולר (ערך מוסף), ובמקביל להע־ לות את השער האפקטיבי של יבוא אותן תשומות לייצור ולהש־ קעה המיובאות כיום בשער נמוך יו־ תר". כאן מובעת תמיכה באחת מ־ שתי אלה: א. ביצוע פיחות, ב. שיטת ריבוי השערים, תוך ייקור ה־ יבוא.

בהגשת תקציב זה מנע „הלי־ כוד" מעצמו את האפשרות לבקר את הממשלה אם וכאשר היא תב־ צע פיחות של הל"י.

נסיגה מביקורת קודמת

הצורך לתפור תקציב עם איזון בין הכנסה להוצאה, גרם לכך ש„הליכוד" מקבל כמה וכמה עב־ דות שנקבעו ע"י הממשלה והוא הסתייג מהן בעבר. הנה, לדוגמא, מוצע להעלות את שיעור מס נסי־ עות חוץ. בעבר נשמעה ביקורת על עצם קיומו של מס זה, בכך שהוא מגביל את האדם בתנועתו, מונע ממנו הרחבת הדעת, אפשרויות לי־ כוד, ביקור קרובים וכדומה. במק־ רה דנן מאמץ „הליכוד" את מדיני־ ות מס הנסיעות כפי שהיא קיימת.

פירוט מיותר

אפשר להמשיך ולהביא דוגמאות נוספות אודות אי־הנוחות אשר ה־ תקציב האלטרנטיבי ייצור דוקא ל־ מגישיו. אך עם זה ישנה תרומה חיובית, בעצם גיבוש משנה של בעשה. הדבר ימנע דיוני סרק ב־ כנסת ונפוח הצהרות והסכמות ש־ אין להם כיסוי הלכה למעשה.

עם זה נראה שבתחומים שונים נכנס התקציב האלטרנטיבי לפירוט שהוא מיותר. בודאי שאין מקום ל־ כך שמכיני התקציב כזה ירדו עד לדרגי ביצוע מפורטים, כמו דבר זה יכול להיעשות אך ורק באמצ־ עות הכלים של הממשל עצמו, ש־ בידו מרוכז גם המידע וגם כח ה־ אדם המקצועי. סבורה להודיע עב־ דות בסיסיות, אך הפירוט לסעיפים מיותר. כך גם יש מקום להצעה בדבר צמצום מספר משרדי הממש־ לה והעמדתם על 14 בלבד, אם כי לא הכל יתלהבו מהכנס אלטרנטיבי. ועורכי תקציב אלטרנטיבי חשים בכך ואומרים כי יש לבחון מערכים אלטרנטיביים.

*

בסיכומו של דבר נראה התקציב האלטרנטיבי כמהלך חדיש ומעניין, בצורת חדשה של התדיינות ציבו־ רית, אבל הספק העיקרי היא — האם מגישיו אכן ירצו להיות דב־ קים בו ואם בטווח ארוך יותר יחי־ שו שהעמדות אשר הציעו נחות להם.

בשערי „ירושלים 73"

מאת חיים לנגלבן

תערוכת הבולים הבינלאומית „ירושלים 73" — שעמדה כידוע להתקיים בדצמבר אשתקד במס־ גרת חגיגות הכ"ה — פתחה את שעריה לפני שבת במעמד שר התקשורת מר אהרן אזן, ראש עירית ירושלים, מנהיגי הפדרציה הבינלאומית לבולאות, מאות מוז־ מנים ואלפי סקרנים, שנהרו אל עשרות אגפיה ומדוריה של התע־ רוכה על עושרה הרב הטמון בכל הסגנוני העזיר.

רבים גם צבאו על אשנבי ה־ מכירה של השירות הבולאי לשם רכישת שלושת גליונות הזכרון ע־ ליהם מופיעים שלושת הבולים ה־ ראשונים שיצאו עם קום המדי־ נה. היה הכרח להגביל את כמויות הגליונות הנמכרות לאנשים בוד־ דים. לפי כל הדעות עסו רבים בן הסוחרים על אשנבי המכירה לשם רכישת הגליונות לשם הכ־ תבת מחירים בבוא עת הפסקת ה־ מכירה.

כאשר נפתחו שערי „ירושלים 73" יכולנו לראות את אוצרותיהם והישגיהם של מאות הבולאים מן העולם כולו, שתצוגותיהם רוכזו באולמיהם המרווחים של בניני האומה בירושלים על כל קומותיו. קהל המבקרים הצטייד בקטלוג המפורט, שבלעדיו לא יתכן לבקר ביעילות בתערוכה. בתערוכה מו־ פיעים כל המציגים בתערוכה ו־ פירוט תצוגותיהם.

„ירושלים 73" בנויה בצורת מבוך של 2500 מסגרות־זכוכית מוגנות יפה, בהן מציגים מאות האספנים מהארץ ומכל חלקי תבל את מיטב אוצרותיהם. נוסף על כך משתתפים 50 משרדי דואר ש־ שלחו את מוצגיהם לתערוכה, בי־ ניהם מדינות אפריקה שניתקו את קשריהן עם ישראל. כל אלה הם הישג מרשים בהתחשב בתקופה שהיא מן הקשות שהיו לנו אי פעם.

שלושה מוזיאונים

שלושה מוזיאונים בולאיים, מן הגדולים והחשובים בעולם, נוט־ לים חלק בתערוכה. המוזיאון ה־ פוסטלי הבריטי מציג אוסף מיוחד של חומר בולאי הקשור במנדאט הבריטי בארץ ישראל. המוזיאון האוסטרי והגרמני יציגו אף הם חומר פילטלי הקשור בדואר אוס־ טריה ודואר גרמניה בארץ הקודש בתקופת הקפיטולציות. מדובר ב־ אוספים נדירים ביותר. כן מוצג אוסף בולי־ואטיקן מאוצרות המו־ זיאון הבולאי על שם הקרדינאל ספלמן בניו יורק.

יודאיקה

תצוגה עשירה בפריטים יהו־ דיים, מראים אוספים מעניינים המציגים דוקומנטים מקוריים של מחנות השמדה והגיטאות, עדות לשואה ולמאבק לחיים ולתקומה. כן מוצגים אוספים עשירים בפ־ ריטים בולאיים הנושאים עליהם נושאים יהודיים מכל חלקי תבל, המסווגים ב„יודאיקה".

דוכני סוחרי הבולים מלאים קונים הנכנסים לרכוש הפריטים החסרים באוספיהם. אולם ללא ספק התצוגותו של מבקר בהע־ רוכה מוקדשת לאלפי הבולים ה־ בודדים שרק הדרך לתערוכה גר־ מו לראותם ממש.

הנייר המונע „מחלות בולים"

מהנדס ישראלי, מ. קוזמה מרחובות, גורדון 36, מצא לפי דבריו תרופה למכת המולדה ה־ פוקדת את בולינו, בפרט באקלים הלח ובשנויי מזג האויר שהם מנת חלקי רוב האספנים. לפי דברי מר קוזמה מחלת הבולים הם תוצאה של הגורמים הבאים: הבול עובר ידיים רבות עד הגיעו לידי האספן, מגע הידיים מפורד התפתחות והתרבות חיידקים ו־ פטריות. גם החום והלחות של ארצנו מאיצים את התרבות ה־ חיידקים והפטריות. דבק הבול משמש מקום תרבית אידיאלי ל־ חיידקים ופטריות הפוגעים ומש־ חיתים את הבול, ובמיוחד בולים ישנים יקרי ערך. לפי השיטה החדשה של הכימאי קוזמה, ה־ המציא סוג נייר המטופל בחומר המונע התפתחות ומשמיד חייד־ קים ופטריות. הנייר המיוחד מ־ שחרר אדים של החומר המונע ו־ יוצר לבול סביבה סטרילית. אורך פעולתו היעילה של הנייר המו־ נע — כשהבולים באלבום או ב־ תאים — הוא שנה. לאחר שנה יש להחליף שוב את הנייר המיו־ חד. מר קוזמה סבור כי הנייר ה־ מונע אינו פוגע בבול, בצבע ואינו רעיל. לבחירת האספן קיי־ מים שלושה סוגי נייר: נייר אוי־ רה, נייר לתיטי אלבומים ונייר קרטון לבולים. הכימאי — הממ־ ציא, ניסה תקופה ארוכה את השיטה החדשה ולפי דבריו הגיע לתוצאות מפתיעות. החומר מוצג בדוכן מיוחד בתערוכת הבולים הבינלאומית „ירושלים 73".

בוועדת הכנסת

איסורי אגירת מצרכים

ועדת הכלכלה דנה בחוק להארכת תקפן של תקנות שעת חירום (פיקוח על מצרכים ושירותים — הוראות נוספות).

עיקר ההוראות שבתקנות, ש־ הממשלה מבקשת להאריכן עד 31 במרס 1975 הוא, איסור אגירת מצר־ כים בידי ספקים ועיכובם מהשוק, וכן איסור סירוב בלתי סביר לספק מצרכים או שירותים.

הוועדה דחתה ברוב קולות של 7 לעומת 4 את הצעת חבר הכנסת י. מודעי לדחות את התקנות, מבלי להכנס לדיון לגופן, בשל כך שלאור המצב השורר כיום במשק אין יותר צורך בהן, ואפשר להסתפק בהוראות הקיימות בחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים להסדרת הפיקוח ומניעת אגירה.

בהמשך הדיון בתקנות הציעו כמה מחברי הוועדה לשנות את נוסח ה־ תקנות ונרשמו הסתייגויות בדיון.

דיווח היועץ המשפטי לממשלה בענין אוטוקרס

בתשובתו לפנייתו של יושב ראש הוועדה, חבר הכנסת שמואל תמיר, ששאל על ההתפתחות שארעה בקשר לחומר שהגישה הוועדה ליועץ ה־ משפטי לממשלה בפרשת אוטוקרס, הודיעה נציגת היועץ המשפטי ל־ ממשלה, הגב' תמר פנחסוביץ', כי היועץ המשפטי לממשלה יודיע ב־ קרוב לוועדת הכלכלה על תוצאות חקירות המשטרה ותוצאות אותן תביעות משפטיות שהוגשו לבית־ המשפט כלפי אנשים המעורבים ב־ פרשת אוטוקרס בקשר למתן טובת הנאה ועבירות אחרות על החוק.

המלצה למתן הנחות לסטודנטים בתחבורה

בעקבות פניית התאחדות הסטודנ־ טים החליטה ועדת הכלכלה לתמוך בבקשתם ולהמליץ לשר התחבורה להעניק לסטודנטים אותן הנחות ה־ ניתנות לבני־הנוער באוטובוסי „אגד" ו„דן".

מסקנות ועדת הכלכלה על המצב בפרדסנות

בסיכום הדיון בוועדת הכלכלה על המצב בפרדסנות הגיעה הוועדה ל־ ממצאים ולמסקנות הבאות:

1) הוועדה שמעה מנציגי הפרדס־ נות, כי בעונת הפרי של שנת 1973/4 עשויים רווחיהם לרדת בשיעור של שני שלישים מזו של אשתקד, ו־ במקרים רבים נגרמו גם הפסדים, וזאת בגלל ההתייקרות הגדולה ש־ חלה בהוצאות העיבוד לדונם פרדס, וכן בגלל הפסד במשלוח פרי לייצוא עקב המלחמה.

2) הוועדה שמעה את הודעת נציג האוצר שפרט למקרה אחד הנוגע לכיסוי הוצאות תקורה של משרדי הובלה בסך של כ־5 מיליון לירות, לא שולמו ולא אושרו פיצויים על ידי הממשלה לענף כלכלי כלשהו בגין נזקי המלחמה.

3) הוועדה רשמה לפניה את הוד־ עת נציגי משרד האוצר ומשרד ה־ חקלאות, כי יש להמתין לקביעת ה־ צורך בעזרה ובמיצוי לענף ההדרים בשנה זו, ולהיקפם, עד לגמר העונה, לאחר שיסוכמו כל הנתונים וייעשו כל החישובים של ההכנסות לדונם פרדס, בהתאם למכירות בחו"ל. שר האוצר ושר החקלאות ידווחו לוועדה על הממצאים והחישובים הסופיים, ולאחר מכן תגבש הוועדה את מסק־ נותיה הסופיות בנושא.

4) עם זאת, על מנת לעזור ל־ פרדסנים במצוקה שנוצרה עד לסיכום חשבונות העונה, ממליצה הוועדה בפני הממשלה להעמיד לרשותם הלוואה צמודה בסך של — 50 מיליון לירות למימון עיבוד הפרדסים. משרד החקלאות יעבד את תנאי ההלוואה ואת הקריטריונים לקבלתה שיביאו בחשבון, במידת האפשר, את מצבם המיוחד של בעלי פרדסים קט־ נים. הממשלה תגיש לוועדה דין וחשבון על פעולות אלו.

5) ענף ההדרים מהווה גורם כל־ כלי מרכזי וראשון במעלה בחקלאות הישראלית ובייצוא.

על מנת לשמור על המשך קיומו ורווחיותו, ממליצה הוועדה להקים ועדת מומחים שתבדוק את מידת ה־ כדאיות של הזנים השונים של פרי־ הדר תוך שימת דגש על הרווחיות הצפויה בייצוא.

6) כן ממליצה הוועדה לשוב ו־ לבדוק את מכלול האפשרויות לשכלל את שיווק הפרי בחוץ־לארץ על־ידי ארגון שיטות מכירה חדשות על־ידי המועצה לשיווק פרי הדר והסכביה בחוץ־לארץ.

רוויה במוסדות להשכלה גבוהה

המדינה הגיעה לנקודת רוויה ב־ כמות המוסדות להשכלה גבוהה וכוח האדם המשרת בהם. הרווחה נותנת אותותיה גם באבטלה סמויה הקיימת בקרב הסגל האקדמי, שיכול היה לעבוד קשה יותר לו לא היה מושפע בעזרי הוראה ואסיסטנטים. דברים ברוח זו אמר פרופ' ש. סימונסון ה־ יו"ר התורן של ועד נשיאי האוניבר־ סיטאות בדיון שהתקיים בוועדת ה־ חינוך והתרבות של הכנסת בעקבות הצעתו לסדר יום של ח"כ א. כץ בנושא „העדר שיקולי התכנון הלאומי בתחום השכלת כוח אדם במסגרת המוסדות להשכלה גבוהה".

פרופ' ש. סימונסון אמר כי ה־ השקעות בפיתוח והוצאות האחזקה השוטפת של הקמפוסים הן מוגזמות, וכי ועדת הקצבות של המועצה ל־ השכלה גבוהה צריכה, לדעתו, לזהק תקציבים לאוניברסיטאות בהתאם ל־ עלות הסטודנטים המכשירים עצמם לעבוד במקצועות הנחוצים למשק ה־ מדינה. ביתר המקצועות, ישלמו ה־ לומדים את העלות בעצמם. פרופ' סימונסון הביע חשש כי הסדר ש־ עושים עתה בנושא זה ישתק את החיות של האוניברסיטאות ויהיה ב־ עוכרי התפתחותן.

דעת חברים

מה מסמלת המפד"ל?

שמואל אויערבך

יש לציין לשבח את האחראים לתעמולת הבחירות של המפד"ל. הם ידעו היטב להדגיש ולהבליט כל מה שטוב ויפה במחננו: את הנוער, את דור ההמשך, דור הכיפות הסרו־ גות. גם החילונים מדברים היום בדרך ארץ ובהערכה כנה על אותם צעירים דתיים שתמיד הלכו ראשונים, בהתחלות כמו בקו האש, מתוך הכרה יהודית עמוקה.

את הרושם החזק ביותר עשתה, לדעתי, אותה תמונה יפה של ה־ משפחה הדתית הלאומית, כי זאת בעצם דמותה של תנועתנו בעיני הציבור: „משפחה" בה הולכים הב־ נים והבנות בדרכי אבותיהם ואמו־ תיהם, ולעתים אף עולים עליהם בלימוד תורה והקפדה בשמירת מצוות. זה בראש ובראשונה הישג חינוכי, ובהחלט מותר לנו להת־ גאות בו.

ותמוה בעיני שלאחר מבצע הס־ ברה כה מזהיר לפני הבחירות, לא ידענו להסביר כראוי את עמדתנו לאחר הבחירות. חוששני שגם בתוך מחננו אין הדברים ברורים די צר־ כם.

מאז ומתמיד ראינו את עצמנו חלק בלתי נפרד של עם ישראל ומדינת ישראל, גם אם דברים רבים לא היו לרוחנו. ידוע ידענו שלעת עתה, רוב הציבור אינו שומר מצוות כהלכה, אבל אנו מאמינים — וזאת חונכנו להאמין: — שבלב כל יהודי, גם הרחוק ביותר מה־ מסורת, נשאר לפחות ניצוץ ממור־ שת אבות. יום יבוא, אם לא בדור הזה אז בעוד דור או שנים, ועם ישראל ישוב לצור מחצבתו. יש ה־ חרבים שעד אז מוטב להסתגר בחוג המצומצם, באיזה גטו מרצתן, ולהבדל מהמחנה החילוני, ואילו אנחנו בדעה שביכלתנו ומחובתנו להשפיע גם על הרחוקים ביותר, לא על־ידי הטפות ודרשות נאות, אלא על ידי הדוגמא האישית. גם בהיו־ תנו מיעוט, קולנו נשמע, והיום ישנה נכונות מלאה לשמוע. גם מי שאינו מקבל את דברינו מוכן להתחשב בהם. כאשר דור שלם חי במבוכה וספקות, לא רק אצלנו אלא בעולם כולו, מתחילים להבין מה כוחו של מחנה המאמינים.

אל נתכחל על המפלגות הדתיות כעל „לשון המאזנים" במאבק הכר־ חות הפוליטי, אלא עם מצפון העם היושב בציון. נכון שאין לנו היום הכוח המספרי להעמיד בראש המ־ דינה יהודים יראי שמים, אבל לפ־ חות נעמוד על כך שנציגי הדוברי עם ישראל ומדינתו ידברו כיהודים מאמינים שאינם מהססים להזכיר את שם ד' ובטחונם בצור ישראל וגואלו! אינו עם של מהגרים סתם, פליטי חרב, מן ערב רב המ־ קבל לשורותיו כל מי שרק רוצה, אלא בני אברהם יצחק ויעקב שחזי־ רו לנחלת אבותיהם.

אינני מזלזל בהשפעתו של שר דתי על גורל המדינה, אך לא זה העיקר. בשעה זו צמא העם כולו לשמע מנהיגיו דברי עידוד ואמו־ נה בלתי מעורערת בחזון נביאינו, הן בפניותיהן לעם והן כלפי ה־ גויים. במקום להתווכח על זכויות הפלשתינאים, נכריז בגלוי ובבטחון על זכויותיו עם ישראל להיות בארצו ובמולדתו. בדרישה זאת היינו מוצ־ אים הד ותמיכה אצל רוב העם, בא־ רץ ובגולה, הרי דם יהודי הם זורם בעורקיהם! נפסיק בא להתמקח על „נוסחאות" וגל פשרות וצמדות פוליטיות, אלא נשתדל נא לתת בטוי לרחשי הלב היהודי, ומזה נת־ רום את תרומתנו הגדולה לשיפור תדמיתה של מדינת ישראל והעם היושב בה בעיני עצמנו ובעיני אח־ רים. נצווה להם להטות אוזן ולשמע את פעמי המשיח, של „אתחלתא דגאולה".

בזה כוחנו וזאת חובתנו!

נסתיים קורס להפעלת עובדי זכאות בלשכות הסעד

קורס ראשון להפעלת עובדי זכ־ אות בלשכות סעד נסתיים בשבוע ש־ עבר בירושלים — על כך מסר דו־ בר משרד הסעד.

עובדי הזכאות עוסקים בטיפול בכל השאלות אשר לזכאות החומרית אשר נקבעו בכללי זכאות מחול־ טים. כן מתפקידם לסייע לאוכלו־ סיית הפונים ללשכות להכיר את זכויותיהם.

בקורס זה השתתפו 35 עובדים מ־ אשדוד, אשקלון, באר שבע, בית שמש, דימונה, מ. א. מטה יהודה, קרית גת, קרית מלאכי, שד־ רות, מ. א. שפיר, אילת, נתיבות, ירוחם, רמת השרון, חדרה וקריה ים.

הקורס עסק בסוגיות אורחים בבי־ טוח לאומי, בשירות התעסוקה, בקו־ פות החולים השונות, בטכניקות שמ־ אות, בלימוד חוקי הסעד והכרת המערך הארגוני החדש של לשכת הסעד.

דובר המשרד מוסיף, כי האגף ל־ עניני לשכה וקהילה תוך שיתוף עם שאר אגפי משרד הסעד בערך עתה לשלב ב' של הקורס, עם סיום ה־ שלב השני של הקורס תתקיים סדרה של ימי עיון בהדרכות של א־ חת לשבועיים כדי להבטיח מילוי תפקיד עובדי הזכאות על הצד ה־ טוב ביותר ולהפיק לקחים מן הנ־ סיון המצטבר בעבודה.

משרד הסעד רואה בהפעלת עוב־ די זכאות בלשכות הסעד הסדר אירגוני אשר יאפשר לעובד הסו־ ציאלי להתפנות יותר לעבודה הסו־ ציאלית מקצועית לאלה הזקוקים ל־ טיפול זה. עם זאת מבטיח הסדר זה תהליך מהיר ומדויק, ככל האפ־ שר למתן עזרה חומרית למי שזכאי לה, בהתאם לכללי הזכאות. כן מב־ טיח הדבר ניצול יעיל יותר של כוח האדם בלשכה ומיון של הפו־ נים ללשכה לפי סוג העזרה וה־ טיפול לו הם זקוקים. משרד הסעד, תוך תיאום עם הרשויות המקומיות, החל בהפעלת התכנית באורח נסי־ יוני, על מנת לעמוד על קיומו של עיבוד הזכאות בצוות העובדים של ה־ לשכה וכן על מנת להבטיח שינוי בטפסים ובנהלים אשר יבטיחו רי־ שום מדויק ואפשרות בדיקה של ביב ההחלטות. משרד הסעד סיכם עם משרד הפנים המרכז לשלטון מקומי את מהות התפקיד ופיתוח הדרכה ומעקב צמוד, על מנת לסייע לעובד זכאות בבעיות המתגלות תוך כדי עבודתו.

...סע בספרד (ג')

...לבים על בתי־כנסת

מאת יעקב בלר

אוטובוס מיוחד לתיירים ע אותנו ממאדריד לטולי־ אחד ממוקדי המשיכה ה־ שים בספרד. מי שלא ראה טולידו, אומרים הספרדים, ראה את ספרד.

וטובוס שלנו חוצה כביש רא־ המוקף בשדות ובגנים פורחים ני העברים של הכביש משתר־ כפרים זערים עם בתים לבנים הם חולשות כיפות זהורות של ות עתיקות.

י הנני הנוסע היחידי האדיש את הקרובות תההודעות השגר־ של המדריך. אני יושב בפינת אבוס, שקוע במחשבות, כשרגש דיכאון השתלט עלי: כאן הנני ך לטולידו, ללמוד פרק טראגי סוריה של הניסיון שלנו על ת ספרד. עצם השדות המרהיבים כל כך, היו לפני ארבע מאות ו אדומים מדם אבות־אבותי. ות שלמות היו נתונות לחרב ו על ידי האינקוויזיציה הארו־ עתה אני נוסע כדי להשתטח קברות אבותי.

צירוף סגנונות

עו לטולידו. העיר משאירה רו־ בלתי רגיל. אתה חש כאילו נכ־ לתוך מצודה המוקפת בשכבה הנהר טייגו. בבנין אחד אחד־ שני הוא צירוף של סגנונות ם ורומאים. צריחים משוכים מ־ ם כנסיות ביניימיות. מול הקא־ לה האסיבית עומדים בתי קפה בים נוסח פאריס, הרחובות ים וגדושים תיירים, הבמאורים ים וגדושים עסקות בשביל ה־ ים הסקרנים, אבל שום דבר מ־ אינו משנה או משמח את מצב ו הקודר שלי.

אוטובוס שלנו פנה לעבר המר־ של העיר לתוך רובע מזונה ישן. לות נעשים צרים יותר ויותר. ריך שלנו מודיע בקול רם ש־ ביזדריה, והו ה„באריו די לוס וס" (הרובע היהודי) העתיק, הם שני בתי הכנסת הספרדים־ „אנגה מאריה די לה בלאנ־ ו„ואסמרה סינורה דל טראנ־ . שני הבניינים שוקמו בזמן רון ועומדים להיות מונומנטים טיים. במשך שנים רבות נעשו עצים לשמור על המיבנה הפני־ של המראה החיצוני שלהם. כי הם בין הבניינים הסינאגוגא־ היפים ביותר והרבה באזות ה־ דים עליהם.

טולידו ישנם 12 בתי כנסת, גר־ לבתי המדרשות, ולהקשת הפאר־ שלה — תור הזהב — היתה שם ישיבה, מה שנשאר הם שני אלה שעברו נסיונות המשיכו להתקיים בגלל המיבנה המוצק שלהם. שני־ הם אינם רחוקים מן הקאתדראלה בתחום המושב היהודי שהיה ידוע בשם „אלקנה", בכניסה ל„דל טראנ־ זיטו" אפשר לקרוא את הפסוק: „זה השער לה', צדיקים יבואו בו", מעל לדלת יש גם כן ציור על ה־ קיר, כשני אריות משני עבריו, ה־ סמל של ירושלם. מצורף לזה הוא פסוק אותנטי בעברית: „גם צפור מצאה בית ודרור קן לה..." רמז לזה כיצד יהודים הרגישו את הור־ סר בית שלהם.

הנך מוקסם מיופיו של הבניין. הקירות והתקרות מצויירים בצבעים עזים ומכוסים בעיטורים בסגנון מו־ רי. הקירות מכוסים במובאות מספר תהילים שקשה להכיר. סוף סוף ע־ לה בידי לפענח את המלים של ה־ מזמור בתהילים „אשרי יושבי ביתך, עוד יהללוך סלה", וכתובת ואומרת: „בית הכנסת של שמואל הלוי, בסיך ישראל, כמגבר של המלך פדרו ה־ ראשון, קיבל רשיון להקים את בית הכנסת"...

אם אתה מביט זמן ממושך ובוחן את הארכיבים מספיק מקרוב תוכל לפענח תפילת מי שברך לבריאותו ולשלומו של דון פדרו בשיר שבח על המעשה הנדיר שלו, כמו כן תפילה לבתה הגזבר המלכותי שמואל הלוי, האומרת: „אשר נקרא בישראל / ובבית אשר בנה שמואל / ומגדל עץ למקרא זה בתוכה / ותורותיו ועטרותיו ומורקיו ונרותיו להאיר / ועזרותיו לשוקדי דת תמי־ מה / ובית מושב לכל יושב בצל א־ל / וכמעט יאמרו רואיו דמות זה / דמות מעשה אשר עשה בצלאל / לכו עמים ובואו תוך שע־ ריו / ודרשו א־ל והוא בית א־ל בבית אל".

סמוך לבית הכנסת עומד הבית של הצייר המהולל אל גרקו. זה היה גם בית של שמואל הלוי. ה־ כניסה הנפרדת של עזרת נשים הי־ תה דרך הגג. כאן אפשר לראות את הרהיטים המשפחתיים וכלי הכסף כן המתכת העדינה ביותר, והשולחן ה־ מאסיבי ביותר עליו הוא עבד — דירה מלכותית באמת. בית הכנסת נבנה על־ידי האדריכל היהודי מאיר עבדאלי מגראנאדה.

כמה פסוקות על הקירות הם מחו־ קות במקצת. הרבה מלומדים, יהודים וגויים, הקדישו מאמצים נמרצים ל־ עיון בפסוקים הרשומים על הקי־ רות של שני בתי כנסת אלה ולמ־ לים התהרות. מהם שלא נוסחו נכון במרוצת הזמן של ציור מחדש וא־ חרים ששינוי הזמן כירסמו בהם. האריכי השיקום אף הם הסרים.

בית־הכנסת „אל־טראנסיטו" במדריד

מרכז יהודי חשוב

קיימת סברה שהיו יהודים בטולי־ דו, עוד 90 שנה לפני הספירה ה־ נוצרית, ואלה היו מצאצאי המלך דוד והם קראו לעיר הזאת „תול־ דותי", ומכאן בא השם טולידו.

במאה השתים עשרה, בתקופת „תור הזהב", היה זה המרכז היה־ הודי החשוב ביותר בכל אירופה. בטולידו גרה עילית של חכמים ו־ סופרים. בעזרת המלך אלפונסו ה־ עשירי (שהוא עצמו התייחס במו־ צא יהודי מסויים), כלומדים שו־ נים — יהודים, נוצרים ומוסלמים — תירגמו את אוצרות התרבות היהו־ דיים, היוונים והערביים לספרדית, באותו זמן היו היהודיה והערבי־ קה שתי התרבויות המתקדמות ב־ יותר. ספרד היתה הגשר בין מז־ רח ומערב, והיהודים מספרד הר־ גישו רגש אמיתי של הכרת טובה למלך הספרדי. הועלתה הצעה ש־ הוא יוכר כאלכסנדר מוקדון אצל הרומיים ומוהמד אצל הערבים. ה־ יהודים בטולידו מסרו לו את המפ־ תח של בית הכנסת שלהם — הנושא את הכתובת „מלך מלכי המלכים יפתח את הדלת והמלך הארצי יכ־ נס". מטעם זה נושא בית הכנסת את השם „אל טראנזיטו".

בטולידו היתה אף האוכלוסיה היהודית הגדולה ביותר באירופה. משנת 1029 עד 1069 היה כאן מקום משכנו של רבי שלמה אבן גבירול. כמו כן היה כאן מקום שבתו של רבי יהודה הלוי, וכאן הביע את כיסופיו לציון. כאן ישב המשורר ר' יהודה אלחריזי, שכתב בהערצה על היופי של בתי התפילה והתורה של העיר. זה היה גם מקום מוש־ בם של הרמב"ם, אבן עזרא וחכ־ מים, רבנים והוגים אחרים. היה זה זמן רב לפני הגירוש הסופי שבתי כנסת אלה נהפכו לכנסיות. בחמשה באוגוסט — 1391 — זה חל ביום ה־ צום של שבעה עשר בתמוז — נערכה התקפה אנטי־יהודית בטו־ לידו. פורעים חדרו לרובע היהודי וטבחו יהודים על ימין ועל שמאל, שרפו בתי כנסת אחדים ואחרים הפכו לכנסיות נוצריות. המשורר אל־בנה חיבר סידרה של קינות כדי להתאבל על החורבן של בתי הכנ־ סת וספרי התורה, קינה לכל בית כנסת. מה שקרה בספרד באותו יום היה מעין „ליל הבדולח" (כזה ש־ בוצע בגרמניה בימינו), מאות בתי כנסת בכל רחבי הארץ הזאת חול־ לו ו„נוצרו". עד היום אפשר לראות שרידים מן העבר בכנסיות קאתו־ ליות בכל חלקי ספרד.

(סוף בעמוד 7)

هكذا من الأصل

مكذا من الاحل

מדינת ישראל

המרכז לתיאום הטיפול בחייל המשוחרר

(המשותף למשרדים האחראים לבצוע חוק החיילים המשוחררים (הוראת שעה) תשל"ד 1973)

חייל משוחרר
דע את זכויותיך

רקע כללי

חוק החיילים המשוחררים נוצר על רקע ימי המלחמה ועל כן הוא נושא אופי מיוחד. הוא נועד להקל על החייל המשוחרר, בשובו לחיים האזרחיים או אף טרם שחרורו, אולם אין הוא מתיימר לפתור את מכלול בעיותיו, שנוצרו עקב גיוסו.

החוק מקנה לחייל המשוחרר עדיפות בעניינים שונים, הקלות והטבות, אולם לא ניתן במסגרת חוק זה להבטיח פתרון מלא או היענות מוחלטת לצרכים הרבים של ציבור כה רחב, שבחלקם אינם דווקא תולדה של ימי המלחמה.

החוק מקנה לחייל המשוחרר זכויות נוספות, מעבר לזכויותיו על פי התחיקה הקיימת, שגם בה חלים תיקונים וחידושים. מלבדן הוסיפו מוסדות שונים במסגרת נהליהם הפנימיים הטבות מיוחדות.

כל חוק נבחן במציאות של רקע הבעיות הצומחות במסגרתו ובהתאם לצרכים חלים בו שינויים. חוק החיילים המשוחררים נתקבל בכנסת, תוך תקופה קצרה יחסית לאחר המלחמה. אין ספק כי מבחינה עדיין לפניו בשל עצם אופיו הדרך התחוקה ומוכנת קשיים ביישומו הלכה למעשה. יש להדגיש עוד, כי מנוחו של כל חוק הם בהכרח כלליים ובנסיבות מיוחדות צפויים הם לפלירושים שונים. ההלכה המשפטית מתגבשת תוך כדי ביצוע החוק במהלך הפסיקה המשפטית לאור לשון החוק וכוונת המחוקק, כפי שהיא נתפסת ע"י בית המשפט, בהחילו את החוק על המקרה הספציפי, כשהוא בדון לפניו.

אף חוק החיילים המשוחררים יהווה בוודאי בהכרח נושא לדיון משפטי וכל ההלכה מבהלית תשופה לבקורת בתי־המשפט.

תנאי יסוד להצלחת החוק טמון בהכרת סעיפיו בקרב הציבור, לו הוא מיועד, הן כדי להבטיח מימוש מלוא זכויותיו, הן כדי למנוע ציפיות מופרזות בשל פירושים מוטעים או שמועות שאין להן אחיזה בחוק עצמו.

מיהו חייל משוחרר?

החוק קובע שלושה סוגי חיילים עליהם חלים סעיפיו:

א. חייל ששירת בתקופה בין 6 בספטמבר 1973 עד 25 בספטמבר 1974 (ערב יום הכפורים תשל"ה) שירות מילואים לפחות 25 יום. הן ברציפות והן לסירוגין.

ב. חייל סדיר, שסיים את שירות החובה שלו, שרת שירות סדיר נוסף של 6 חודשים בתוקף הארכת השירות שנקבעה עם לפני המלחמה, והמשיך בשירות לפחות 75 יום נוספים בתקופה המשתרעת מ־6.9.73 עד 25.9.74. במסגרת זו ייכללו גם חיילים, ששרתו בתקופה זו קובעת זו 75 ימים, לאו דוקא ברציפות אלא לסירוגין. במסגרת שירות סדיר ושירות מילואים יחד. ובלבד שהשרתו לא פחות מ־75 יום. בעניין זה לא תיכלל תקופה בה שירת חייל במסגרת התחייבותו לשרת שירות קבע. שכן למשתחררים משירות קבע יש מערכת הטבות מיוחדת.

ג. חיילי מילואים או חיילים סדירים, שסיימו כאמור תקופת שירות בתקופה הנדונה מ־6.9.73 עד 25.9.74, אך שירותם נמשך פחות מ־75 יום. נכללים גם הם במסגרת החוק, אם שירותם נסתיים כתוצאה מחבלה, מחלה, או החמרת מחלה, שקרו בתקופת שירותם ועקב שירותם או עקב נפילה בשבי. במסגרת זו נכללת גם חבלה שאירעה לחייל בזיכוי ממטווה יתיתור לחופשה או בדרכו חזרה.

במסגרת פרסום זה נקרא לכל חייל הנמנה על אחד משלושה סוגים אלה: „חייל משוחרר".

עד מתי יכול החייל המשוחרר לתבוע זכויותיו לפי החוק?

החוק קובע גבול זמן להגשת התביעה של החייל המשוחרר. בהותירו לו תקופה ארוכה למדי. על החייל המשוחרר לתבוע זכותו עד יום 31 במרס 1975, אלא אם כן נקבע לענין מסוים מועד מוקדם יותר או מאוחר יותר, ואכן לעניין עדיפות בשיכון נקבע יום 31.3.76, כגבול אחרון. לענין לימוד לצורך עמידה בבחינות בגרות נקבע, כי על החייל להתחיל בלימודיו לא יאוחר מיום 1 ספטמבר 1975, ולסיימם תוך 3 שנים.

לא תהיה לחייל כשוחרר זכות, שלא נתבעה עד למועד הקבוע כאמור.

לימודים

מהן זכויות לצורך לימודים?

החוק קובע שורת הטבות לצורכי לימודיהם של חיילים משוחררים. הן במסגרת הכשרתם לקבלת תעודת בגרות והן במוסדות על־תיכוניים, על סוגיהם השונים. או במסגרות המיועדות להכשרה מקצועית. ההטבות מעניקות בדרך כלל לימודים חינם במשך שנה אחת או יותר וגם זכות עדיפות בקבלה למוסדות. כאם יש תחרות חריפה בין מועמדים שונים.

עצם קביעת חובה חוקית אשר לסדר עדיפות בעת קבלה למוסדות לימוד הוא צעד מרחיק לכת ומהווה מוטה מידית. אך אין תוקף לעדיפות זו. אם החייל המשוחרר אינו עומד בתנאי הכשירות האקדמאים הנדרשים על ידי המוסד. אליו הוא מבקש להתקבל. תמיד יעמד ב־ומורות עם חבריו. יתר חיילים משוחררים כמותו.

כדי לממש זכויותיו לצורך לימודים במוסדות המכינים לבחינות בגרות או במוסדות חינוך על־תיכוניים יפנה החייל להנהלת המוסד אליו נרשם או לאחד מ־תשעת המרכזים לתיאום הטיפול בחייל המשוחרר שנפתחו מיום 27.2.74. את הבקשה יש להגיש על גבי טופס מיוחד, שניתן לקבלו במוסדות החינוך או במרכז התיאום. ולצרף לבקשה את תעודת החייל המשוחרר וכן אישור הרשמה למוסד החינוך, בציון גובה שכר הלימוד.

הבקשות על צירופיהן יוגשו ע"י הנהלות מוסדות החינוך לביצוע התשלום למנהל מרכז הקרנות, מינהל החינוך, משרד החינוך והתרבות, ת.ד. 292, ירושלים.

סטודנטים יפנו במישרין למוסדות להשכלה גבוהה, בהם הם מתעתדים ללמוד או להמשיך לימודיהם בשנת הלימודים תשל"ד.

להלן פירוט הזכויות וההמסמכים שיש לצרף בהתאם למסגרת ה־לימודים:

א. מימון לימודים לבחינות בגרות

אוצר המדינה ישלם שכר לימוד של חייל משוחרר לתקופה שלא תעלה על שלוש שנים, במוסד המעניק במיקוחו או באישורו של משרד החינוך והתרבות את ה־השכלה הדרושה, כדי לעמוד ב־בחינות הבגרות.

למימון לימודים לבחינות הבגרות יפנה החייל, באמצעות המוסד בו הוא מבקש ללמוד, אל מנהל מרכז הקרנות, מינהל החינוך, משרד החינוך והתרבות, ת.ד. 292, ירושלים.

לבקשה יש לצרף: (1) אישור על ההשכלה התיכונית, בציון המקצועות בהם חייב החייל להיבחן כדי לקבל תעודת בגרות. (2) אישור מוסד החינוך בו מבקש ה־חייל ללמוד על גובה שכר הלימוד. הנדרש ממנו עבור כל מקצוע ואורך התקופה בעדה נדרש התשלום. (3) פרטים אישיים של החייל המשוחרר בציון מגן מגוריו.

ב. שכר לימוד במוסדות על־תיכוניים או ישיבות בישראל

אוצר המדינה יממן לימודיו של חייל משוחרר בכל מוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד על־תיכוני אחר, שיכיר בו משרד החינוך והתרבות. האוצר ישלם את שכר הלימוד בתנאים בהם חייב החייל בעד שנת לימודים אחת, שנת תשל"ד או תשל"ה, לפי בחירתו של החייל הזכאי למימון זה. למימון שכר הלימוד יפנה החייל אל ה־מוסד בו הוא לומד או מבקש ללמוד. ובאמצעותו תוגש הבקשה למנהל מרכז הקרנות במשרד ה־חינוך כנ"ל. לבקשה יש לצרף את המסמכים הבאים: (1) אישור על ההשכלה ופרטים על מקום מגוריו של החייל. (2) אישור על לי־מוד במוסד על־תיכוני או ישיבה. (3) אישור על גובה שכר הלי־מוד. יש לציין בבקשה אם שכר הלימוד מבוקש לשנת תשל"ד או תשל"ה.

ג. השתתפות בשכר לימוד להשכלה גבוהה בחו"ל

החוק קובע השתתפות אוצר ה־מדינה בהוצאות שכר לימודיו של חייל משוחרר, שהפסיק לימודיו במוסד להשכלה גבוהה בחו"ל, כדי להתגייס לשירות בצה"ל. ה־השתתפות תהיה בגובה שכר ה־לימוד לשנה אחת, אך לא יהגה מסכום שכר הלימוד השנתי ה־נהוג במוסד דומה להשכלה גבוהה בישראל. מהשתתפות כזאת ייהנה גם חייל, ששילם את שכר הלי־מוד במוסד להשכלה גבוהה ב־חו"ל, כולו או חלקו, אך לא יכול להתחיל בלימודים בגלל שירותו בצה"ל.

התשלום ייעשה במטבע ישראלי ומנהל מרכז הקרנות יתן לחייל המשוחרר או לבא כוחו, באמצ־עות היחידה לסטודנטים במשרד החינוך, אישור הקצבה כטבע חוץ, לפי הנהלים הקבועים לגבי סטודנטים ישראליים הלומדים ב־חו"ל.

למימון ההשתתפות בשכר הלי־מוד במוסד להשכלה גבוהה ב־חו"ל יפנה החייל למנהל מרכז הקרנות ויצרף את המסמכים ה־באים: (1) אישור על לימודיו או על קבלתו ללימודים במוסד ל־השכלה גבוהה בחו"ל בשנת ה־לימודים האקדמית, סבה שירת. (2) אישור על גובה שכר הלי־מוד, שהוא חייב בו בשנת הלי־מודים בה שירת. (3) שם ומען על בא כוחו בישראל.

אם החליט מנהל מרכז הקרנות לדחות את הבקשה יודיע ניגמו־קיו למבקש, הרשאי לתבוע דיון חוזר.

ד. זכויות עדיפות בקבלה ללימודים

סעיף 9 לחוק מקנה לחייל ה־משוחרר זכות עדיפות בעת קבל־תו ללימודים במוסדות להשכלה גבוהה, ביחידות בהן מוגבל מס־פר המועמדים המתקבלים.

החוק קובע כי על המוסד לתת עדיפות לחייל המשוחרר על פני כל מועמד אחר, אלא אם כן אי־תו מועמד אף הוא חייל משוחרר. כמובן שעל החייל המשוחרר לעמוד בתנאי הכשירות האקד־מאים הנהוגים במוסד הנדון.

למימוש זכויות עדיפות בקבלה ללימודים יפנה החייל אל המוסד בו הוא מבקש ללמוד, ויצרף את המסמכים המבוקשים על ידי ה־מוסד. על המוסד להשיב תוך 30 יום למן קבלת הפנייה ואם נדחתה הבקשה חייב הוא לנמק סיבת הדחייה.

ה. זכויות נוספות

ראה אחרי הפרק „הכשרה מקצו־עית".

הכשרה מקצועית

חייל משוחרר יהיה פטור מתשלום שכר לימוד במסגרת הכשרה מקצועית, הנערכת על־ידי המדינה או מטעמה ואם בחר ללמוד שלא במוסד ממשלתי, ישלם האוצר שכר לימודיו. אם המוסד מאושר ע"י האגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית במשרד העבודה. לחייל המשוחרר תהא זכות לפטור משכר לימוד במשך שנה אחת, תשל"ד או תשל"ה, לפי בחירתו. אם הלימודים במוסד הם בשעות היום. אך הוא זכאי לפי רצונו ללמוד חינם במשך שנתיים רצופות בשיעורי ערב המכשירים אותו הכשרה מקצועית. אם בחר החייל בלימודי חינם בשיעורי ערב זכאי הוא לבחור שנתיים רצופות בין השנים תשל"ד עד תשל"ו.

נוסף למימון שכר הלימוד מבטיח החוק בסעיף 10 (ג) זכות עדיפות לחייל משוחרר בקבלתו בשנים תשל"ד או תשל"ה להכשרה מקצועית, המאורגנת על־ידי המדינה או מטעמה, אם מספר המועמדים המתקבלים מוגבל. תנאי יסוד להנאה מעדיפות זו הוא שהחייל המועמד יתאים מבחינת כשורו האישי להכשרה המקצועית באותה מסגרת.

חייל משוחרר יוכל ליהנות מכל ההטבות האלה בבתי־הספר להכשרת הנדסאים, טכנאים ומדריכים של המכון הממשלתי להכשרה טכנית או מטעמו וכן במוסדות להכשרה מקצועית מאושרים על־ידי האגף להכשרה מקצועית, ובמרכזים להכשרה מקצועית של הממשלה או מטעמה.

ללומדי מקצוע במרכזים להכשרה מקצועית ניתנים גם מענקי קיום בסך של 5.50 ל"י עד 16 ל"י לכל יום לימודים. לפי התעריף, שנקבע לכל מקצוע. כמו כן מוחזרות הוצאות הנסיעה עד 75 ל"י לחודש. ללומדי מקצוע, שהם אבות לילדים ניתן מענק של 2 ל"י ליום לימודים עבור כל אחד משני הילדים הראשונים.

חיילים משוחררים יהנו מעדיפות גם בהכוונה לייעוץ תעסוקתי ולמיבדקים פסיכוטכניים לצורך שילובם בהשתלמויות מקצועיות. את הבקשה לקבלת זכות עדיפות בהכשרה מקצועית או פטור משכר לימוד יש להגיש במוסד אליו נרשם החייל המשוחרר. יש להדגיש כי רק מוסדות מאושרים או מוסדות, שיאושרו לצורך זה ע"י האגף להכשרה מקצועית במשרד העבודה יעניקו פטור מתשלום שכר לימוד.

שיכון

מהו תנאי היסוד להנאה מזכויות דיור?

על רקע קשיי הדיור מעניק ה־חוק לחייל המשוחרר זכויות מסו־יימות לסיוע בדיור. מבלי שיש בהן כדי להבטיח פתרון לבעיו־תיהם של חיילים רבים.

כתנאי למימוש זכויות אלה חייב החייל להיות כלול בתוכניות ה־סיוע של משרד השיכון. זכאותו נקבעת קודם כל על פי כללים מוגדרים לפי מצבו הכלכלי.

מי שאינו נכלל עדיין במסגרת אחת מתוכניות משרד השיכון צריך להירשם ורק לאחר שיימצא זכאי להיכלל בהן יוכל לממש זכויותיו כחייל משוחרר.

מהן הזכויות בתחום ה־שיכון?

1. הגדלת הלוואה

לחייל משוחרר, שנמצא זכאי להלוואה באחת מתוכניות משרד השי־כון, ועדיין לא חותם בינו ל־בין הבנק חוזה לביצוע ההלוואה עד יום 6.9.73, תוגדל ההלוואה בשיעור 15%, בתנאי שסכומת הכולל של ההלוואה יחד עם סכום ההגדלה לא יעלה על 95% מ־מחיר הדירה הנרכשת.

לדוגמא: אם אושרה לזכאי הלוו־אה של 30.000 ל"י יוכל לקבל עקב היותו חייל משוחרר הלוואה נוספת של 4.500 ל"י ובסך הכל יקבל 34.500 ל"י.

כדי להקל על החייל הזכאי ל־קבלת הלוואה נעשו הסדרים עם הבנקים, המאפשרים פניה ישי־רה אל הבנק המבצע את ה־הלוואה. מבלי לפנות למשרד ה־שיכון. על הפונה להציג את תעודת החייל המשוחרר.

2. הנחה בתשלום החודשי על חשבון המשכנתא

חייל משוחרר הזכאי לקב־לת הלוואה באחת מ־תוכניות זוגות צעירים, או תוכנית סיוע למש־פחות הגרות בצפיפות, ולא נחתם בינו לבין הבנק חו־זה לביצוע ההלוואה עד יום 6.9.73, יקבל הנחה של 50% על התשלום החודשי למשך 12 חוד־שים, מתוך 18 החודשים הראשו־נים מיום החתימה על הסכם ה־הלוואה בבנק. סכום ההנחה ה־חודשי לא יעלה על 200 ל"י לחודש.

לדוגמא: אם התשלום החודשי הוא 350 ל"י ישלם החייל ב־12 חודשים רק 175 ל"י בכל חודש ויהיה פטור מן המחצית השניה. במקרה זה יגיע סכום ההנחה ממנו יהנה כדי 2.100 ל"י.

אם התשלום החודשי הוא 450 ל"י לא יוכל החייל ליהנות מ־הנחה במלוא מחצית הסכום. שכן „התקרה" היא כאמור 200 ל"י. הוא ישלם אז רק 250 ל"י לחו־דש.

התאריך המוקדם ביותר לתבוע את ההנחה הוא יום חתימת הסכם ההלוואה בבנק. מי שחתם או יחתום על הסכם הלוואה בתקופה שבין יום 6.9.73 עד 25.9.74 יוכל להגיש תביעתו להנחה עד יום 31.12.74. לפיכך כדי שלא לאחר את המועד מוטב שלא לדחות את התביעה להנחה. כדי להקל על החייל הזכאי לקבלת הנחה, נעשו סידורים עם הבנקים, המאפשרים פנייה ישירה לבנק המבצע את ההלוואה. מבלי לפנות למ[שרד] השיכון. על הפונה להציג ת[עודת] חייל משוחרר.

3. עדיפות בתור הזכאים [ל]קבלת דירה

עקב ההאטה בקצב הבנייה [ב]פרוץ המלחמה ניתן עיקר [ה]בדיור על־ידי הלוואות. במ[קרים] בהם תעמודנה לרשות משרד השיכון דירות פנויות יינתנו ע[דיפויות] בתור לקבלת דירה לחייל משוחרר הז[כאי] להיכלל באחת מ[תכ]ניות זוגות צעירים, תוכניות סיוע למשפ[חות] הגרות בצפיפות.

עדיפותו של החייל המש[וחרר] תסייע לו מול זכאי אחר [שצבר] אותו מספר „נקודות" בדרג עדיפות אבל איננו חייל מש[וחרר]. היא לא תעמוד לו ב[תחרות] עם מי שיש לו זכויות [רבות] יתר ממנו.

לדוגמא: אם החייל המש[וחרר] אב לילד אחד הוא לא יוכל [לזכות] בעדיפות מול אב לשמונה [ילדים] במסגרת תכניות למשפחות [ה]גרות בצפיפות. לחייל מש[וחרר] יתרון כשהוא מתחרה בפ[ני] אחר, שצבר זכויות כמוהו [לפי] המבחנים הנהוגים במשרד [השי]כון. אף חייל שהוא כיום [רווק] ויינשא עד יום 31.3.76 [יוכל] ליהנות מן החוק במסגרת [תכ]ניות לזוגות צעירים, אם [ימצא] הוא להיכלל בהן.

על החייל המשוחרר לו[נצל] זכות העדיפות בשיכון לכל [ה]מאוחר עד יום 31.3.76, שאז כן תפקע זכותו זו. תאריך פנייה ייחשב המיד יום [מילוי] טופס הבקשה במוסד השיכון [בו] הוא מקבל את הדירה [או] מקום עליו יודיע המשרד ב[שיכון] בים הדפיים.

למימוש זכויות עדיפות בתור לשיכון, ולקבלת הלוואה מוגדלת יש לפנות כמפורט דלהלן:

לבירורים ושאלות בקשר לסיוע למשפחות הגרות בצפיפות 3 נפשות ומעלה בחדר:

סניפי בנק טפחות

ירושלים, הלני המלכה 9	טלפון: 227331
תל־אביב, השמונאים 123	טלפון: 263141
חיפה, המגינים 209	טלפון: 668177
באר־שבע, בניין מרכז הנגב, רח' מצדה	טלפון: 76185
אשדוד, מרכז מסחרי א' רחבת שרת	טלפון: 31615

בירורים: בקשר לזכאות בתכניות סיוע לדיור לזוגות צעירים ויחידות לזוגות צעירים במחוזות משרד השיכון:

מחוז הגליל,	רח' החרמון 1, נצרת עילית, טלפון 5820
מחוז חיפה,	רח' העצמאות 21 חיפה, טלפון 660961
מחוז מרכז,	רח' ד' 13, הקריה, ת"א, טלפון 269211
מחוז ירושלים,	רח' בן יהודה 23 ירושלים, טלפון 228263
חברת פרזות,	(אבי רם העיר) רח' המלך ג'ורג' 5, ירושלים, טלפון 5
מחוז הנגב,	בניין מרכז הנגב, באר־שבע, טלפון 74911

לבירורים בקשר לביצוע ההלוואות מתכנית סיוע לדיור צעירים, ובקשר לאפשרות של הגדלת ההלוואה עפ"י חוק משוחררים יש לפנות לבנק המצוין בהודעת הזכאות של השיכון, שקיבל הזוג.

זכויות נוספות לסטודנטים
במוסדות להשכלה גבוהה
ולתלמידים
במוסדות להכשרה מקצועית

נוסף על הזכויות הקבועות בחוק זכאים סטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה ולתלמידים במוסדות להכשרה מקצועית, להקלות והטבות נוספות. הניתנות הן במוסדות להשכלה גבוהה והן בבתי־ספר להכשרת הנדסאים, טכנאים ומדריכים שליד משרד העבודה, אך לא ללומדים במרכזים להכשרה מקצועית*.

1. מילגת קיום בשנת הלימודים תשל"ד, שתינתן בצורת מענק בסך 400 ל"י לחודש עבור כל חודש שירות עד 6 חודשים. לצורך זה ייחשבו 25 ימי שירות כחודש שלם. מן הסכום המלא של המילגה כאמור ייהנו סטודנטים או תלמידים, שאין להם הכנסה אישית אחרת. סטודנטים או תלמידים בעלי הכנסה אישית הנובעת מעבודה, עסק, נכסים, תמיכה משפחתית, מענק או מילגה של מוסד הלימודים זכאים יהיו למילגה לפי הכללים הבאים:

א. סטודנט או תלמיד רווק או נשוי ללא ילדים, אם הכנסתו ברוטו לחודש הינה 600 ל"י ומעלה לא יהיה זכאי למילגה. אם הכנסתו נמוכה מזה זכאי יהיה למילגה המשלימה הכנסתו עד 400 ל"י לחודש.

ב. סטודנט או תלמיד נשוי ואב לילד אחד לא יהיה זכאי למילגה, אם הכנסתו ברוטו לחודש היא 725 ל"י ומעלה. אך אם הכנסתו נמוכה מסכום זה זכאי יהיה למילגה בשיעור, שלא יעלה על 400 ל"י לחודש. שתשלים הכנסתו עד 725 ל"י לחודש.

ג. סטודנט או תלמיד נשוי, אב לשני ילדים לא יהיה זכאי למילגה אם הכנסתו לחודש היא 850 ל"י ומעלה, אם הכנסתו נמוכה מסכום זה זכאי יהיה למילגה בשיעור שלא יעלה על 400 ל"י להשלמת הכנסתו עד 850 ל"י לחודש.

המילגות יאושרו וישולמו ע"י המוסדות להשכלה גבוהה או מוסדות ההכשרה המקצועית לסטודנטים או תלמידים, שסיימו שירותם והמציאו אישור בכתב משלטונות צה"ל על משך השירות והתחילו לימודיהם בשנת תשל"ד.

הבקשה תוגש על גבי טופס אחיד בכל המוסדות להשכלה גבוהה. על הכנסתו האישית יצהיר הסטודנט בכתב על גבי טופס ולא יידרש להמציא תעודות.

התשלומים ייפרעו אחת לחודשיים ע"י המוסדות להשכלה גבוהה, לאחר חתימת הסטודנט על האישור, שאכן הינו לומד ושלא חל שינוי בהכנסותיו האישיות.

2. (א) הלוואות מקרן ההלוואות לסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה. סכומי ההלוואות מן הקרן בשנת תשל"ד הם בין 1.000 ל"י עד 3.000 ל"י בריבית שנתית של 5% ללא הצמדה. החזר ההלוואות יתחיל שנה אחת לאחר תום הלימודים לקראת התואר האקדמי בתשלומים, שלא יפחתו כ־50 ל"י לחודש.

אם הפסיק הסטודנט לימודיו לפני סיומם חייב יהיה להתחיל לפרוע את ההלוואה מיד לאחר ההפסקה בתשלומים שלא יפחתו מסך 75 ל"י לחודש.

אישור ההלוואות וסכומיהן יבוסס על מצבו הכלכלי של הסטודנט, מצבו המשפחתי, מקום מגוריו, שנת עלייתו ותוק בלימודים. טפסי בקשה להלוואות אפשר לקבל במוסדות להשכלה גבוהה או במזכירות קרן ההלוואות לסטודנטים במשרד החינוך ואליה יש לשלוח את הבקשות.

(ב) תלמידים במסגרת המכון הממשלתי להכשרה טכנולוגית ובבתי־הספר להנדסאים וטכנאים רשאים להגיש בקשה גם להלוואה עד 2.000 ל"י. המעוניינים בהלוואה יגישו בקשה על גבי טופס, שניתן להשיג במוסדות הנ"ל.

* רשימת בתי־הס להכשרת הנדסאים, טכנאים ומדריכים נמצאת במרכזי התיאום לטיפול בחייל המשוחרר.

תעסוקה

החוק מעניק לחייל המשוחרר עדיפות בשליחתו לעבודה על ידי שירות התעסוקה כנהוג לגבי חייל ששוחרר משירות סדיר. במהלך שנה מבועד שחרורו, יופנה מוקדם זה לאחר שיפנה ללשכת העבודה.

ניתן לקבל חייל משוחרר לעבודה, מבלי שיעמוד בבחירה המתחייב בדרך כלל לגבי המשרה הנד־נת, ובלבד שהוא מתאים לה מבחינת התנאים, שפורטו במכרז. הקלה זו דנה במקרה, בו יציג חייל משוחרר מועמדותו למשרה, שאין מתקבלים אליה ללא מכרז, על־פי החוק, או שלא בהתאם להסכם או נוהג.

סעיף 5(א) לחוק מבטל את חובת המכרז ומאפ־שר לקבל את החייל המשוחרר למשרה ולהפסיק את המכרז, אם אותו חייל עומד בתנאי המכרז ובאר התנאים הקבועים בחוק, בהסכם או ב־נוהג לגבי המשרה או המועמד. אם יציגו שני חיילים או יותר מועמדותם, יימשכו הליכי המכ־רז, אך רק הם ישתתפו בו וייבחר אחד מהם.

יש להדגיש, כי רבות המשרות המכופות למכרז הפטור מכבו יש בו כדי להקל על חיילים משוח־ררים, בהציגם מועמדותם, בעיקר למשרות בשי־רות המדינה והמוסדות ציבור. חוק שירות המדי־נה (מינויים) תשי"ט—1959 קובע כלל יסוד לפיו לא יתמנה אדם לעובד מדינה, אלא לאחר שהוכ־רז על המשרה והאדם זכה במכרז. הסדרים דר־כים קיימים במקומות עבודה רבים, ציבו[ריים] ופרטיים. החוק כאמור מאפשר לפטור את החייל שוחרר מן התחרות, אם הוא עומד ב[תנאי] המכרז ובתנאים האישיים, אך זכות יתר [זו] רק על מכרזים חיצוניים. בבכרז הפתוח רק לעובדי אותו מוסד בלבד, לא י[היה] החייל המשוחרר מעדיפות.

(מן הראוי לציין, כי מלבד הזכויות המגי[עות] לפי חוק החיילים המשוחררים (הוראת שעה) תשל"ד—1974, זכאי חייל משוחרר להחזרה ל[עבודתו] הקודמת, בו היה עובד קבוע לפני התגייס[ותו] בתוקף חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) תש"ט—1949. זכות זו לא העמוד לו אם [לא] מצויי ספורים, עובד קבוע טמוד לצורך כעובד, שהועסק במפעל לפחות 6 חודשים [רצו]פים ואין כל חופשה, שביניהן: תאונה מ... את הרציפות. לעובד זמני יהיה תוך שנת ג[ן] שחרורו זכות קדימה לקבלת עבודה באותו [מפע]ל. „מפעל" הוא כל מקום עבודה, יהא מ[ספר] לפחות עובד אחד. בין שהוא של המדינה של רשות מקומית או של גוף ציבורי, חברה או אגודה שיתופית או מקום עבודה פ[רטי]. חובת ההעסקה של בעל המפעל מוגבלת ל[ששה] חודשים מיום שחזור החייל המשוחרר ל[עבו]דה בתוקף חוק זה).

למימוש הזכויות להעסקה יפנה החייל לל[שכת] העבודה שבמקום מגוריו.

שיקום מקור הפרנסה של עובדים עצמאיים

א. מי הוא „עובד עצמאי"?

כדי להסיר ספק מן הראוי להג־דיר מי הוא עובד עצמאי. הזכאי להטבות עפ"י החוק. בהגדרה זו נכללים חיילים משוחררים הנימ־נים על שלושה סוגים:

1. „עובד עצמאי", שהיה רשום בהתאם לחוק במוסד לביטוח לאומי כעצמאי (מלבד מעביד המעסיק ערב גיוסו יותר מ־עשרה עובדים).

2. „קבלן עצמאי", שלא עבד אצל מעביד, לא קיבל משכורת מעבודה, ביצע עבודות שונות עבור לקוחות שונים ולא קיבל ממעבידיו זכויות ומענקים סוציאליים, כגון: חופשה שנתית או הטבות אחרות.

3. „מתפרנס מבעלות בתאגיד" — מי שערב גיוסו היו בידיו זכויות בעלות בתאגיד, שאין לו יותר מחמישה בעלים, ועיקר מקור פרנסתו של ה־חייל המשוחרר טרם גיוסו היה מהכנסות התאגיד. במס־גרת זו ייכללו בעלי מניות בחברה או שותפים בשותפות, או בעלי זכויות באגודה שיתופית (הצריכים לשכנוע זו יצטרכו להציג אישור מרך דין או רואה חשבון בדבר פרטי התאגיד ונתוני הבעלות כאמור לעיל).

ב. מהן זכויותיהם של עובדים עצמאיים?

סעיף 12 לחוק קובע מסגרת ל[תמיכה] בה לדרכים לסיוע לחיילים כבו[גרים] ורים, שמקור פרנסתם כעובד

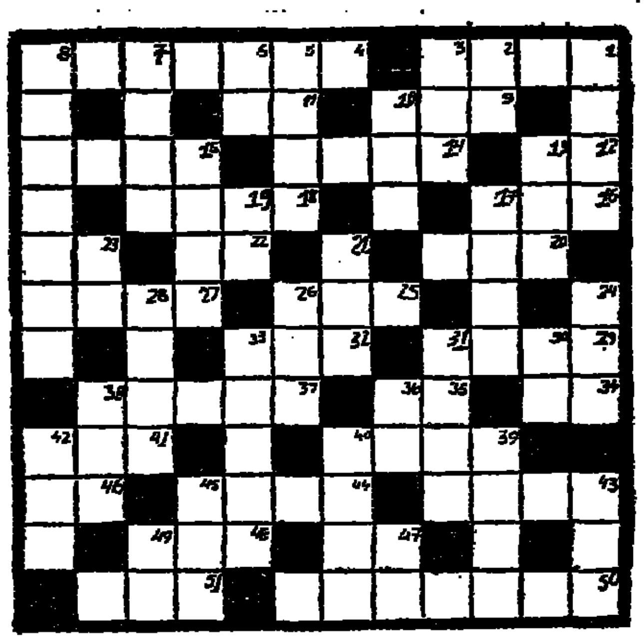

תשבץ „הצופה" מס' תתי"ב

בעריכת הלשונאי הלל הירשזשנים

תשבץ זה ערוך לפי כתיב הדקדוק — כתיב חסר ✡ את הפתרון יש לכתוב בכתב קריא ולשלוח עד ליום ו' הבא, לפי הכתובת: „הלל", תשבץ „הצופה" מס' תתי"ב, ת. ד. 2045, תל־אביב ✡ חמישה פרסי ספרים יחולקו בהגרלת בין הפותרים נכונה ✡ הפרסים יישלחו בהקדם ✡ התאזרו בסבלנות!

במאוזן — מימין לשמאל:
1) יתר שהעול קשור אליה 4) מלך פרס ומדי 9) חיית בית הנד־כרת ב„הגדה של פסח" 11) צה 12) קרום דק בעין 14) ירק מר ל„סדר ליל־פסח" 15) גבול 16) וילון 18) טיפון 20) עתד 22) כלי בשתמש 23) כלי תקניות לעיקרת הבית 25) פוד־מק 27) „סיפור יציאת־מצרים" 29) הערובת פירות מרוסקים — זכר ל־טיט 32) כלי־שאיבה 34) ילדים קטנים 35) מאיר — לאור ומאיר — לטאה 37) מצר המדינה 39) תשובת חייל לשואל היכן הוא משרת 41) „ארמי אובד אבי" 43) צום מוסלמי 44) בעל־רחמים 46) רטוב 47) דו־רון 48) חבלה בגוף 50) פעולה ה־נעשית תמיד בערב פסח לפני ה־צהריים (השנה — ביום ששי); 51) רועה־צאן קדמון.

במאונך — מלמעלה למטה:
1) גרזן 2) צרין 3) מחום 5) אחד הדברים המונחים על קערת „ליל הסדר" 6) קוץ, חוח 7) חיים נחוש ללא מחסור 8) ראש־עיר ב־אחת הערים הגדולות בארץ 10) כרך בשווייץ 13) כישוף, נחש 15) אחת מחמש בנותיו של צלפחד בן־חפר 17) בפורים הוא אריג עדין ובפסח הוא ירק על קערת „הסדר" 19) צי־נה 21) אחת מעשר מכות־מצרים 23) כלי עינויים לרגלי אסיר 24) מכשיר של חיים או סבלד 26) רי־קוד אמנותי — ביטוי לרעי 28) ב־בל 30) מזף 31) תמסה 33) בני־ישראל עברו בו בחרבה 36) חסר כל 38) כלי הרס לגוזלים 39) קמע אמי בבבינה — ביטוי לרעי 40) א־חותו של משה רבנו 42) מלב־קים 43) אסור שיימצא על בגדו של תל־מיד־חכם 45) לתם־עיני 47) „מלך" במשחק האישקוקה 49) עגן לבד.

פתרון תשבץ „הצופה" מס. תת"ח

במאוזן — מימין לשמאל:
1) מתרשה 5) „שלשלת" 10) לחי 12) „חליף" 14) רף 16) „משה ר־בנו" 17) סס 18) ולד 20) חפת 21) מגבת 23) לגם 25) הפקר 26) רמ־בים (רבי משה בן־מימון); 27) כמות 28) לפיד 30) כתר 32) „יונר" 34) דגם 37) רגל 38) (י)וג(ה); 39) „ארגמנט" 41) זף 42) טרף 43) גור 45) כלכלה 46) „בורמה".

במאונך — מלמעלה למטה:
2) חל 3) רחום 4) „שישקי" 6) להגה 7) שלו 8) לץ 9) „טרומפל־דור" (יוסף); 11) תרי"ג (מצוות); 13) „אסתר המלכה" 15) פלג 17) ספק 18) „דברים" 20) „חפתורי" (ה' — בפתח, פ' — בשוא נחה ת־פוזה, ת' — בחולם מלא — —) כפתור מיוחד לחפת של שרוול ה־כותונת — מחידושי הלשונאי הלל הירשזשנים); 22) תמד 23) „למך" 24) מכר 25) הוי 29) פגן 31) „תצוה" 33) רגו 35) ערפל 36) „סנ־גר" 39) ארך 40) טור 42) טל 44) רם.

שמות הזוכים בתגרולת 5 פרסי הספרים — תשבץ „הצופה" מס. תת"ח

1) דוד גרונר, רח' דניאל 4, בני־ברק (51446).
2) יעקב ספיר, ד"צ 2470, צה"ל.
3) זאב בינשטיין, רח' שח"ל 5, קרית שלום, תל־אביב (66177).
4) אלי ברם, עין־הנצי"ב, ד"נ בית־שאן.
5) ש. זרמי, רח' אדיר 3/5, ראש לציון.

שמות הזוכים בתגרולת 5 פרסי הספרים — תשבץ „הצופה" תת"ט

1) מרים ביכלר, רח' אלרוזורוב 5, ירושלים.
2) רס"ר יעקב ציפניק, ד"צ 2704, צה"ל.
3) ישראל גרשוני, רח' בלוך 38, תל־אביב.
4) יצחק ברזוהלץ, מ.א. 2059430, ד"צ 2785/כ"ה, צה"ל.
5) יהודה אפטובסקי, רח' ירושלים 51, בני־ברק 5144.

שמות הזוכים בתגרולת 5 פרסי הספרים — תשבץ „הצופה" מס. תת"ז

1) מרדכי הופמן, יב"ע „נחלים", מושב נחליים, פתח־תקוה.
2) אידה גרונר, רח' דניאל 4, בני־ברק (51446).
3) יהושע בונגץ', רח' מרדכי חפץ 8, פתח־תקוה.
4) צ. שקולניק, רח' רוטשילד 41, כפר־סבא.
5) דוד תורגמן, מ. א. 2191140, ד"צ א/2229, צה"ל.

חלקם של העצמאיים במסים גדל ל־60%

מאת סופרנו לכלכלי

חלקם של העצמאיים במיסים לעו־מת השכירים גדל ואם בשנת 1967 היחס היה 56 אחוזים שכירים ו־44 אחוזים עצמאיים הרי שבשנה האח־רונה העצמאיים משלמים את רוב המיסים, 60 אחוז, בעוד שחלקם של השכירים הוא 40 אחוז בלבד.

נציב מס הכנסה, מר י. תמיר, שמסר על כך אתמול בדיון על השינויים במערכת המסים בשנת 1974, שנערך מטעם „הדרשה למינהל" שליד התאחדות הפקידים, מנה מספר סיבות לרפורמה המוצעת ב־מיסים. עלייה בהכנסות עקב האינפ־לציה, דבר שגרם לעלייה במס ה־שולי; הצורך בצמצום העיוותים כשהדבר מחייב הפחתת שיעורי ה־מס וכן הצורך בהמרצה לתשלום מס אמת.

הפחתת שיעורי המס, אמר, תסת־כם בממוצע ליחיד ב־12 אחוזים. בין היתר הזכיר כי סף המס, שהיה 792 ל"י לנשוי + 2 ילדים, יעלה עתה ל־983 ל"י.

פתיחת פרצות במס רווחי הון

להלן מנה חלק מהתיקונים המו־צעים במס. ביחס למס רווחי הון, שלגביו הוארכה התקופה שבה יהיו פטורים ממס מ־18 ל־33 שנה, אמר כי הדבר בא למנוע עקיפות שהיו בעבר. מס רווחי מקרקעין שיוטל על עיסקות קצרות טווח, בא למנוע ספקולציות בעסקי מקרקעין. במניות תתמוך את המירצה של הפיכת מניות הבעלים המיסדים למניות בורסה וב־כך להמנע מרווחי הון.

בדבריו על „כיבוס אגרות" אמר כי תופעה זו נפוצה בעיר בבנקים ולא בקופות גמל. התיקונים במיסוי חברות נועדו למנוע הערמות והנ־צלות ע"י צמצום הפער בין חברה המשלמת דיבידנד לבין זו שאינה משלמת. מס שירותים על בנקים וחברות ביטוח, מסר, יכניס השנה 40—50 מיליון ל"י.

המסים הישירים יכניסו 9.5 מיליארד ל"י

סגן נציב מס הכנסה, מר א. דוב־נוב, אמר כי בשנה הבאה יגבו 9.5 מיליארד ל"י מיסים ישירים. הגיבוי במקור משכירים ועצמאיים יגיע ל־6 מיליארד ל"י, מזה עצמאיים בלבד כמיליארד ל"י. הוא רואה בכך הישג עצום לצדק ולחלוקת הנטל. הגיבוי במקור יורחב ויחול עתה על ענפי המתכת, החשמל האלקטרוניקה ומתוך אוכלוסיה של 180 אלף עצמאיים משלמי מס יוכנסו לניכוי במקור 60 אלף עצמאיים.

מר דובנוב מסר כי הוחלט להחזיר לנפטרים ולהלוים של מלחמת יום הכיפורים את מילווה הבטחון ששילמו עד כה, למרות שאין עדיין הסדר מלא בנושא הנפטרים.

הוא אמר כי עתה יחויבו גם המעבידים בתשלום קנס של 15 אחוזים על פיגורים בהעברת ניכויי המס של העובדים.

בית הדין הרבני האזורי תל־אביב—יפו

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צווי ירושה בתיקים המפור־טים להלן: כל התובע טובת הנאה או המעוניין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסות אליו ורוצה להתנגד לה, יבא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב ב־עיניו.

תיק 5150/ל"ד
בענין ירושת המנוח שורץ ינקו ז"ל, שנפטר ברמת־גן ביום 10.3.74.
המבקשים: ינקו קלרה מרחוב שד־טובים 1, רמת גן.

תיק 5572/ל"ד
בענין ירושת המנוח אלישיב צמח ז"ל שנפטר באזור ביום ט"ו שבט תשל"ג — 19.1.1793.
המבקשת: אלישיב מאירה מרחוב אחד העם 35, אזור.

תיק 4010/ל"ד
בענין ירושת המנוח איינשטיין יעקב ז"ל, שנפטר ברחובות ביום כ"ז אב תשל"ג, 26.8.1973.
המבקשת: איינשטיין טילה מ־רחוב ירושלים 25, בת־ים.

תיק 4666/ל"ד
בענין ירשת המנוח גולני כתריאל ז"ל, שנפטר בתל־אביב ביום י"ח חשון תשל"ד, 13.11.1973.
המבקשים: גולני נפשי מרחוב כיכר היל 5, תל־אביב.

תיק 4891/ל"ד
בענין ירושת המנוח שכאול ויבר־זה ז"ל שנפטר בתל־אביב ביום ט"ז טבת תשל"ד, 10.1.1974.
המבקשת: הניה שטינבך מרחוב ז'בוטינסקי 54, גבעתיים.

תיק 3818/ל"ד
בענין ירושת המנוח שיך שלמה ז"ל, שנפטר ברמת־גן, ביום י"ח טבת תשל"ד, 1.1.1974.
המבקשים: שיך שאול מרח' קפלן 15, אור יהודה.

כבן המזכיר הראשי
יהודה קובו

מועצת עירית חיפה אישרה העלאת מסים בחמישים אחוז

העלאת מיסים, ארנונה כל־לית ומס עסקים בשעור מדהים של 50 אחוז לעומת השנה שעברה, אושרה אמש במועצת עירית חיפה בקולות המערך, המפד"ל ופא"י והתנגדות נציגי גח"ל.

העלאה של 50 אחוז כוללת מבנים משובחים, כלומר דירה הנמצאת במבנה נפרד ומכילה לא יותר משתי יחידות דיור, ויותר מ־25 מ"ר לנפש. יחד עם זאת אושרו שורת הנחות למשפחות ברוכות ילדים לפי מספר הנפשות והחדרים וכן הנחתה של 50 אחוז מהארנונה למחזיקי דירות בשיכוני מצוקה. הנחה של 25 אחוז תקבל משפחה עם 6 נפשות לפחות שבדירתה לא יותר מ־10 מ"ר לנפש, או למעלה מ־3 נפשות לחדר.

בויכוח הכללי דרשו נציגי הליכוד ז. כץ, וד"ר ש. אנגל לבטל את מס העסקים כיוון שהוא מטלה משלוח יד מסוים. ד"ר ש. וייס מהמערך אמר כי אי־אפשר לשנות את שיטות ה־מיסוי המסגרות של הארנונה בסמכות השלטון המקומי. הוא ציין כי רמת החיים המשתקפת בחיפה היא הגבוהה ביותר בארץ — ועל שרותים יש לשלם. סגן ראש העיריה י. צייזל שהגיש את הצעת המיסים דחה את ההתמיינויות של האופוזיציה ואמר כי הגרעון הצפוי הוא 30 מיליון ל"י ויש לדאוג לכיסויו כדי לספק שרותים תקינים.

כתיבה במכונה
תלמדו היטב ב־12 שעות
בבית הספר למקצוע
רימון
ת"א, דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת, פיקוח ממשלתי

הלית
משקי עמק בית שאן טל. 065—88294
הרינו להודיע לקהל לקוחותינו כי
מוצרינו כשרים לפסח
בהשגחת הרב דוד נשר (אדלר) שליט"א
* כל סוגי זיתים ירוקים ושחורים בכל מיני סוגי אריזה
* מלפפונים בחומץ ובמלח
* בצלצלי פנינה
* וממרחת זיתים
תרומות ומעשרות הופרשו כדין

ביח"ר לממתקים
„השחר העולה"
חיפה
תעודת הכשר לפסח
הרינו מאשרים בזה כי הכשרנו לפסח את בית־החרושת „השחר העולה" במפרץ־חיפה, והעמדנו משגיח מיוחד המפקח על הייצור בנוגע להערובת חמץ והפרשת תרומה.
לכן המוצרים: סוכריות, דרופסים, טופי, שוקולד, ממרח שוקולד חלבי, שוקולד לבישול, קקאו ובטנים טחונים, אשר הארוזות מסומנות בחותמת: „כשר לפסח תשל"ד בהשגחת הרבנות הראשית לחיפה", כשרים הם לפסח ללא פקפוק.
תוצרת שיש בה תערובת המוסקה מקטניות, נושאת חותמת: „כשר לאוכלי קטניות בפסח".
— הכשר זה כוחו יפה לפסח תשל"ד —
ועל זה באנו על החתום:
הרבנות הראשית לחיפה והמחוז

אלה מוצרי ויטה הכשרים לפסח
מרק עוף ומרק בשר:
בשקיות ובצנצנות
מרק אספרגוס, פטריות, עגבניות, ירקות בון פאם, ירקות רומני, בצל, ומרק פירות בשקיות ובקרטונים.
קניידלעך:
אינסטנט פודינג:
בטעם שוקולד, תיל, תות שדה ולימון.
ג'לי צמחוני:
בטעם פטל, לימון ותות שדה.
לפתנים:
אפרסקים, אגסים, מישמש, סלט פירות, רסק תפוחי עץ ורסק תפוחי עץ דיאטטי.
קונפיטורות וריבות:
שמורי ירקות:
מלפפונים במלח, קטשופ.
כל המוצרים הנ"ל המסומנים בחותמת כשר לפסח בהשגחת הרב מ. י. אושפיזאי כשרות לפסח.
הכשר זה כוחו יפה לפסח תשל"ד
רב העיר רמת־גן
לא טעית - זהו ויטה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי בני־ברק
הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, אישרה תכנית מפורטת הנקרא: „תכנית מפורטת מס' ב215" ... גוש 6189 חלקה 7, שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1895, תשל"ב, עמ' 1008.

התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה בני־ברק. וכל מעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד' רוניק
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
כ"ה אדר תשל"ד — 19.3.74

המשך שיקום מקור הפרנסה של עובדים עצמאיים (סוף בעמוד הקודם)

...איים נפגע עקב שירותם ב־... הקובעת. לעניין זה מס־... החוק את שר האוצר לק־... בתקנות הוראות למתן מע־... , מילוות וערבויות. בחוק ... אין הגדרה מפורשת של ... ת אלה, שהן מעצם מהו־... חייבות להיות מותאמות ל־... ים של החייל המשוחרר ה־... לשיקום עסקו או מקור ... אתו. שר האוצר התקין תק־... מפורסמות בתוקף סמכותו ... שור ועדת הכספים של הכ־...

התקנות זכאי חייל משוחרר ... שהיה עובד עצמאי לפני ... , למענק בסך 1,000 ל"י ... למענק ניתן לו לבחור ... משתי ההטבות הבאות:

...מילוות שיקום בסכום של 10,000 ל"י בריבית של 11% ... מלווה העסקה בסכום של 1,000 ל"י לכל עובד שהעסיק לפני גיוסו. אם המילווה זה ישא ריבית שנ־תית בשעור 11% בלבד. ע־... שהועסק על ידי חיי־לים משוחררים השותפים ... , יראו רק את אחד מהם כמעסיקו לצורך חי־שוב זכותו למילווה העס־קה.

...תנאי ההחזרה של שני מיל־ווים אלה הוא. הם יוחז־רו בעשרים ושלושה תש־לומים חדשיים שווים של קרן ההלוואה, החל מן ה־חודש שלאחר קבלתה. הריבית תוחזר בתשלומים תלת־חודשיים. אם קיבל החייל כעובד עצמאי הלוואה ל־שיקום מקור פרנסתו מקרנות הביטוח הלאומי, יופחת ממילווה השיקום סכום ה־הלוואה, שניתנה ע"י ה־מוסד לביטוח לאומי.

המילווה יינתן מאוצר המ־דינה. אך החייל יקבלו ב־אמצעות בנק או מוסד כס־פי אחר. על החייל לתת את חייבות אישית לפרעון ה־מילווה והריבית עליו; וכן להמציא ערבות אדם נו־סף, או שישעבד בסכום ה־מלוות והריבית תעודות מל־ווה הסכון מן השנים 1970—1973 או את זכות לקבל־תן.

2. במקום המילוות מאוצר ה־מדינה זכאי חייל משוח־רר לפי בחירתו לבקש ער־בות המדינה להלוואות, ש־יקבל מבנקים או מוסדות כספיים אחרים. הערבות תינתן להלוואה עד סכום של 15,000 ל"י בתוספת 1,500 ל"י לכל עובד שהע־סיק החייל לפני גיוסו, ב־תנאי שהריבית הנתבעת לא תעלה על 18% לשנה וההל־וואה תיפרע ב־23 תשלו־מים חדשיים שווים של סכום הקרן, החל מן ה־חודש שלאחר קבלת המיל־ווה ותשלומי ריבית תלת־חודשיים.

החייל שיבחר באפשרות זו יצטרך לתת כבטחון לערבות המדינה התחייבות עצמית ל־פרעון ההלוואה והריבית, וכן ימציא ערב נוסף או ישעבד תעודות מלווה חס־כון מן השנים 1970—1973 או את הזכות לקבלתן בס־כום ההלוואה והריבית.

חייל שיבחר בערבות במקום מילווה צריך יהיה להשיג ב־עצמו את ההסכמה להלוואה. ערבות המדינה תסייע לו בכך. אם אכן יצליח להסדירה ישלם בודאי ריבית גבוהה יותר (18%), מאשר לו בחר במיל־ווה שיקום והעסקה מאוצר ה־מדינה (ריבית של 11%). אך הוא ייהנה או מהלוואה בסכו־מים גבוהים יותר כדי 50%.

לצורך קבלת מענק, מילווה או ערבות יפנה החייל למרכז ה־אזורי לתיאום הטיפול בחייל המשוחרר או למקום אחר עליו יודיע משרד המסחר והתעשייה בעתונות. עליו להשיג תעודת חייל משוחרר ופנקס מילואים ואם הוא מבוטח במוסד ל־ביטוח לאומי עליו לציין מספרו שם כעובד עצמאי וכמעביד. חיילים משוחררים, שעיקר פר־נסתם בחקלאות, יפנו למשר־דים האזוריים של משרד החק־לאות.

תעודת חייל משוחרר

...שיוכל חייל משוחרר ל־... את זכויותיו בפני המוסדות ... בהתאם לחוק ועוסק ... על פי בקשתו תעודה על ... מי שמונה לכך על ידי ... הבטחון. חייל ששירת יקב... שירות המזכה אותו לפי ... חוק, אך טרם שוחרר משי... , יוכל לקבל על פי בק־... , תעודה המאשרת, שעם ... יהיה חייל משוחרר כ... המעותו בחוק; כדי לקבל אחת משתי התעודות לפי הענ־יין, על המבקש לפנות בכתב לפי הכתובת: ד.צ. 2146, צה"ל. אם מבקש התעודה נענה בשלילה רשאי הוא לערער על סירוב זה בפני ועדת ערר, שתמונה ע"י שר הבטחון.

הועדה תהיה מורכבת משלו־שה חברים ובראשה יעמוד שו־פט או משפטן, הכשיר להיות שופט בימ"ש שלום, שימונה ע"י שר המשפטים. לפחות אחד מתוך שני חברי הועדה ה־נותרים לא יהיה עובד מדי־נה.

המערער צריך להגיש את ה־ערר תוך 30 יום לאחר ש־הודיעו לו על הסירוב לתת לו תעודת חייל משוחרר. הערר צריך כמובן לפרט את הני־מוקים המזכים אותו לקבל את התעודה על־פי החוק.

המרכזים לתיאום הטיפול בחייל המשוחרר

...לייעל את הטיפול בחיילים המשוחררים הוקם ע"י משרד העבודה „המרכז לתיאום הטיפול ...חייל המשוחרר". מרכז זה משותף לכל המשרדים האחראים לביצוע החוק.

...מרכזים האזוריים פתוחים בימים א—ה בין השעות 9.00 בבוקר ועד 7.00 בערב, ללא הפסקה. ...להציג בעת הפנייה תעודת חייל משוחרר.

כתובות המרכזים:
1. ירושלים — רח' יפו 185
2. תל־אביב — רח' החשמונאים 99
3. תל־אביב דרום — שביל המרץ 2
4. חיפה — בנין בנדס־לבנס, רח' שער פלמר 1
5. באר שבע — „בית יציב", רח' העצמאות 7
6. רחובות — רח' הרצל 190
7. טבריה — מלון הדר
8. נתניה — רח' דוד המלך 15
9. רמת־גן — רח' ביאליק 2

...ספות או שינויים בכתובותיהם של משרדי הממשלה ושל המרכזים לתיאום הטיפול בחייל המשוחרר יפורסמו ברבים.

מוצרי שמן כשרים לפסח!

הרבנות הראשית לחיפה והמחוז
THE CHIEF RABBINATE OF HAIFA & DISTRICT
Ref. No. 4495/ג

תעודת הכשר

הרינו מאשרים בזה כי בית־החרושת „שמן" [illegible] הפוסק על תערובות במוצרים, הפרשת תרו"מ וכו'.
לכן המוצרים דלהלן: שמן זיתים, כותנה, תירס, קוקוס, סויה, [illegible], המיוצרים בבית־החרושת הנ"ל, הם כשרים ללא חשש ופקפוק.
כמו־כן מרגרינה „[illegible]", „[illegible]" [illegible] „אורדן", אבקות כביסה „[illegible]", „נגבה", „אור", „בית־אור", „אורנטיק", דקסט, „דין־פלא", „ברק־אור", „סופר לבן" [illegible] מבית־החרושת הנ"ל, נעשים בזהירות ככל הנוגע לכשרות.
[illegible]
כמו־כן אנו מאשרים שהתוצרת דלעיל מבית־חרושת „שמן" המיוצרים [illegible] „כשר לפסח", אין בה שום חשש חמץ ותערובת חמץ, וכשרה היא לחג הפסח.
[illegible]
הערות:
1. [illegible]
2. [illegible]
3. [illegible]
ועל זה באנו על החתום:
הרבנות הראשית לחיפה והמחוז

פרס קפלן
פרס קפלן תשל"ד — 1974
ועדת „פרס קפלן" מזכירה בזה כי קבלת הצעות מועמדות לשנת 1974 מסתיימת ב־7 אפריל 1974
בכל הצעת מועמדות של מפעל, מוסד או מתכנת־יצור יש לכלול תשובה [illegible] על תקופת התרום (עד 6 אוק' 1973 ועד מועד הגשת ההצעה) ולעמוד בו את הבעיות המיוחדות שהתעוררו בתקופת התרום, ההתארגנות שבעקבו והתוצאות שהושגו.
חומר ההצעות יועבר למזכיר ועדת „פרס קפלן" לפי המען:
המכון לפריון העבודה והייצור ת"ד 33010, תל־אביב.
הסבר נוסף, והדריכים מפורסים, ניתן לקבל גם ע"י פניה טלפונית למזכיר הועדה טל. 03-253131, שלוחות 211, 212.

هكذا من الاصل

مكذا من الاحل

בשדה חינוך

חשיבות ההסברה בביה"ס

מאת ד"ר נ. ד. פרבר

עד שאני מציע מקורות להסב־רת המתרחש לקורות יוה״כ ומעיין בסיווגם לפי הזמן והמ־קום, הנה לא נאכל לפטור על הריבאותו של ח״כ זבולון המר שהתפרסמה בגליון ה׳ (אייר תשל״ד) של ב„שדה חמד״ בטאון הסתדרות המורים הדתיים בישראל. ואכן יש בהצעותיו ב„נותן מעשי״ לעיון ולביצוע.

ח״כ זבולון המר מציע נושאים מגוונים, שמהם אציין את אלו הנ־ראים בעיני כמרכזיים.

„מלחמה ושלום בתפיסת היה־דות״, שיכול להתחלק לנושאי מש־נה כגון: התיחסות לאויב, מלחמת מצוה, מלחמת רשות, שלל, פדיון שבויים, בעיות מוסריות וכו׳ והוא מציע, ובצדק, גיבוש ופיתוח של הנושא לפני ובשעה הגשתו לתל־מידים הן בממלכתיים והן בממלכ־תיים דתיים.

הכבב ההי־חדשי כהוא רעיון טוב וזקוקים אנו לאנשים לגבשו ולה־גישו. דא־עקא שעדיין לא נפתחו לרווחה כוחות בתיה״ס הממלכתיים לשיחות עם תלמידים מכל הדרגים האמצעיים על נושאים אלה, ומנהלי בתי״ס כלליים רבים עדיין נרתעים מעצם הרעיון וביתר אם יגיש זאת מורה חבוש כיפה.

ואף נושאים כגאולת־ישראל ותפ־יסתה במקורותינו, צניעות, קידוש השם וגילויו בכל הדורות וכן כפי שהוא מוסיף: „קידוש החיים״, אה־בת הארץ, כה שכינו עד עכשיו „אהבת־מולדת״ ובדורנו ה„מקופ־חת כבר כצלצל (בחוגים מסויימים) בקצת „אנכרוניסטי״... ואני הייתי מוסיף: מחקר מקיף (כמובן בגבו־לות יכולת התפיסה והקליטה של תלמידי כתות י״—י״א) על מקורות הגבורה הנפשית והמסירות הגופ־נית של בחורינו בשדות־קרב במל־חמה ימכוכנות, מה מקור גבורתם? מה מעין יניקתם? ונכון אומר מר זבולון המר שיש חוסר עצום וכ־אלף בנושאים אלה ויש להעניקן לנוער שלנו. אך טוב: איה הידים ה„הבהוית״ המארגנים והמבצעים?

ובנושא לגישה בנושא: „אהבת ישראל״ הכולל נסיון רציני לפתור בעיות בין־עדתיות וגישת גשר בין יהודים באמיבים שומרי־מצוות לבין באמיבים שאינם שומרי־מצוות (יוכנו גם כאלה!) וביניהם לבין „חפשיים״... אהבת ישראל! איך מוסים זאת? — איפה ה„התערות״ שלנו על בעיות־שלום לטניהם, על „פיצוחי הנוער שהגיע באלפיו מאחורי מסכי הברזל של רוסיה, פולין, לובא במובן הזהירה לעמוק יהדותם? איפה „הניצוץ״ של הת־להבותם לארץ־ישראל למען החדיר להובנ (תוך התקרבות חברותית כמובן) — גם את ערכי ישראל הנצחיים?

בין המחנך לכיתתו

ברצוני להעלות כאן נקודה ל„דיון״ בין המחנך וכיתתו (בדרג כתות ו׳—ח׳ ביסודי ובדרג ט׳ עד י״ב בתיכון) על ההיגיש התהלה, כי אין בוזה באירגון של תלמידים ביזיוי ביסכם, (בהדרכה מתכבה ובקורתית) לחפש במקורות ולהאכים: זה „לא יהודי״. הכנה כזאת תגייע הרבה לחרוקה, ...צדקת ביחוד עם נוצרים לא רק כבוד תלמידים שלא הת־כוננו על ערכם והואפים ל„הגבור את המבקר בלבד״.

אחת הדרכה הנפסדה שהתפשטה בעבנו היא כאין ליחס „חזאיפ״ ליהיד או לצב. באותן תקופת ש־ביגו להגיגיה, ובצדק, לפי צורך ההקופה את עיקרה הבלעדי של ה־התיישבות בארץ: הנבטגי על כך ש„כל הדר באי״ ומהבר בלשון״

הקודש וקורא ק״ש שחרית וערבית מובטח לו שהוא בן עוה״ב״.

גם ההלכה (מנוסחת לפי רמב״ם ב„יסודי התורה״) קובעת כי מוטב לגור באי״י בעיר שרובה גויים, מאשר בחו״ל בעיר שרובה ישראל״ (אך מי חזה כראש כי בהמשך הדו־רות תתעורר הבעיה היכן לדור בא־רץ ישראל גופה; האם בעיר שרו־בה שומרי מצוות או בעיר שרובה „גויים״ דוברי עברית?...

עכ״פ, ברור הוא כי בעיון קצת יותר מעמיק, ניתן להבין כי פירוש שיבתי הארץ והישיבה בה (שהוא דבר חשוב לכשעצמו) — לא הת־כוון לפטור אדם מישראל ממצוות אחרות.

ראיה לדבר: התורה והנביאים נלחמו בדעה הנפסדת שאין כל קשר בין עוונות מוסריים, חברתיים ודי־תיים לבין בטחון העם וכי בטחון העם הוא „רק בעצמתו הצבאית וב־הנהגתו המדינית „היודעות תמיד מה לעשות״...

מקורות לעיון ולשיחה:

דברים ל״ב, ד—ו

לא קיים דבר כמו „אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהנה״ לא במובן המוסרי ולא במובן המדיני. כל דור יכול לקום ולתקן את אשר עיוות קודמו מקור לעיין (שילוב בשיחה — יחזקאל י״ח כ״ח—כ״ט) ה׳ שב־רא את כל הדורות „הקורא דורות מראש״ לא יתכן כי יטיל עונש ללא חטא. כל אדם וכו קיבוץ אנושי בכלל, נידון לפי מה שהוא ולכן יכולים הדורות הבאים ל„שפר את התדמית הקיבוצית של העם ואת פרצופו החברתי של הפרט.

הנביא יחזקאל מסיים פנייתו ב־קריאה להתחדשות רוחנית (יחזקאל י״ח—ל״ב). פה שנתוך גם לדורנו „שובו והשיבו מכל פשעיכם... ועשו לכם לב חדש ורוח חדשה... מקור לעיון ולדיון: צפניה א׳, י״ב. שם נובעת התנגדות חריפה לדעה כי ה׳ „לא ייטיב ה׳ ולא ירע״. אז את שורש הרע יש לחפש באדם ובחברה ולכן על האדם או על ה־חברה או על העם — מוטלת החובה לתקן דרכו (וגם ס׳ תהלים מלא בזה). הרעות והצרות הן תוצאה הכרחית מעזיבת דרך ה׳ ולהוצאת הברכה שהעם כובל מהן, בדרך גלו־תו ואפילו בארצו. ובעצם, כל עם־ישראל בתוך הקמים יצר לו את גורלו הוא על פי מעשיו. אמנם הקב״ה קובע תוורך גורלות ומעצב את כל העתיד להתרחש, אבל אינו קובע באופן „עוור״ — אלא בני אדם במעשיהם מושכים על עצמם חסד ה׳ או היו מרחיקים מעל עצמם חסד זה. מקור לעיון ולדיון: (זו־הר, נח („בשעתא דבני נשא זכאין ונטרי פיקודי דאורייתא כדין ארעא אתתקפת וכל הידו. אשכחת בה מ״ס בגין דשכינתא שריא על ארעא וכ־דין כלא עילאי ותתאי בחדוה. — ועיז אמרינן דישראל יהבי עוז לאלוקים דמקיימין עלמא״.

(המקור הארמי מהזוהר ניתן כאן במקוטעים ובתרגום עברי: בשעה שבני־אדם זכאין ושומרים מצוות; התורה והארץ מתחזקת וכל התורה מצויה בה משום שהשכינה שורה על הארץ — — — וכל העליונים והתחתונים בחדוה, וכאשר בני אדם משחיתים דרכם ואינם שומרים מצות־התורה, חוטאים לפני ריבו־נם, אז, כביכול מרחיקים ה ש כ י־נ ה (הפיזור שלי — נ.ד.פ.) מן הארץ ונשארת הארץ משחתת — ועל כך אנו אומרים שישראל נותנים עוז לאלוקים שמקיימים העולם״. עד כמה אפשרי ונחוץ לתרגם יותר זה לשפת דורנו לאור העובדות —. מיותר לייחד את הדי־בור.

ידעתי, כי לא עם כל כתה אפשר להעמיק בנושאים אלה ולדלות מהם את פניני „המוסר־השכל״ אבל יש להציל „יקר מוולל״ ויש לשווות, „לפתוח לבבות״ הן בהיקף כתתי באותן כיתות ובתי״ס, שזה ניתן לעשות, והן בהיקף כל עירוני ומזמן לזמן כל ארצי.

לחזוק התודעה

חובה גדולה היא על כולנו לחזק התודעה התורתית והאמונתית קודם כל בין כתלי מוסדותינו ולחפש כל האמצעים והלימודיים הדידקטיים והאמוציונאליים להחדיר יחס רציני ללימודי הקודש וללקחם המשתמ־עים מהם. „אין מנוס״ מהאמונה הבסיסית בהשגחה שממנה יסוד ושורש לכל חינוכנו. השגחה אלו־קית זאת צריכה להיות מוחדרת ללב החניכים באמצעות מורים שהם לא רק משכילים במקצועות היהדות אלא אנשי אמונה בעצמם, ושאת יסוד אמונתם הבסיסית, אם ישנה כזאת, אפשר אולי לבטא בקצרה בדברי ישעיה: „כי ה׳ צבאות יעץ ומי יפר״? (ישעיהו י״ד כ״ז) וכי על כל אדם מישראל מוטלת החובה לתגבר היסודות היהדותיים בארצנו — למען משיכת החסד האלוקי והרחקת ה„דינים״.

תלמידי המכון הגבוה לתלמוד תורה באוניברסיטת בר־אילן, חזרו ברובם ללימודיהם הסדירים לאחר שחרורם מן הצבא. בשנת הלימודים תשל״ד לומדים במכון 25 בחורים, בוגרי ישיבות גבוהות. בתשל״ה תיפתח מגמה חדשה ובוגרי ישיבות תיכוניות.
בצילום: שני בחורים-סטודנטים בעת שעור במסכת סנהדרין.

תואר ראשון במדע שימושי ובטכנולוגיה

יוענק ע״י אוניברסיטת בר־אילן וביה״ס הגבוה לטכנולוגיה

אוניברסיטת בר־אילן ובית־ספר גבוה לטכנולוגיה בירושלים הגיעו להסכם חדש לשיתוף פעולה, לפיו יוכלו סטודנטים, לאחר השלמת אר־בע שנים בבית הספר, לקבל תואר ראשון במדע שימושי וטכנולוגיה. התואר יוענק על ידי שני המוסדות, על כך הודיעו רקטור האוניברסיטה פרופ׳ מנחם צבי קדרי ורקטור בית הספר, פרופ׳ זאב לב.

על־פי ההסכם החדש, תפקח אוני־ברסיטת בר־אילן על שנת הלימו־דים הרביעית של בית־הספר הגבוה לטכנולוגיה. לתלמיד בית־הספר, ש־סיים בהצלחה שלוש שנות לימוד, תהיינה שתי אפשרויות — האחת, להמשיך שנה רביעית בבית־הספר לקראת תואר ראשון במדע שימושי וטכנולוגיה, והשניה — להמשיך שנה רביעית באוניברסיטת בר־אילן לקראת תואר ראשון בפקולטה ל־מדעי הטבע.

נוסף על כך, תלמידים של אוני־ברסיטת בר־אילן, המעוניינים גם בלימודי הישיבה ולימודי טכנולו־גיים, יוכלו לעבור מאוניברסיטת בר־אילן לבית־הספר הגבוה לטכ־נולוגיה, לקראת תואר ראשון במדע שימושי.

כמו כן יוכל סטודנט בעל התואר הראשון במדע שימושי וטכנולוגיה, להמשיך את לימודיו באוניברסיטה לתואר שני, לפי הקריטריונים ה־מקובלים באוניברסיטה להמשך לי־מודים לתואר שני.

ספרות תורנית בבית המדרש לתורה

ספריה תורנית על שם שריאל בירנבוים הי״ד תלמיד ישיבת הר עציון שנפל בבלהבת יום הכיפו־רים — נפתחה בבית המדרש לתורה, של המחלקה לחינוך ותרבות תור־ניים בגולה.

שריאל בירנבוים הי״ד היה מדריך במוסד זה ותלמידיו התארגנו כדי לייסד ספריה זו על שמו.

בטקס הפתיחה אמר דברים הרב משה הורביץ ראש בית המדרש ש־העלה קווים לדמותו.

הרב א. קרול אמר דברי תורה לזכרו. כבנין הלמידים לקחו על עצמם לסיים בסבת להאריך זה. אחד החניכים דבר על הקשר שקשר שריאל עם חניכיו ועל הערצתם ל־מדריכם שנפל בקרבות יום הכיפו־רים בחזית הגולן.

ועדת ההקצבות החלה בפעולתה

ועדת ההקצבות למוסדות להשכ־לה גבוהה התכנסה לישיבתה הרא־שונה. הועדה שיושב הראש שלה הוא פרופסור נתן רוטנשטרייך קב־עה את דפוסי עבודתה והחלה לעסוק בתקציבי המוסדות להשכלה גבוהה בשנה האקדמאית תשל״ה.

ועדת ההקצבות הזהיה מעתה המו־סד היחיד האחראי לטיפול בתקציבי המוסדות להשכלה גבוהה ופיתוח המוסדות. היא תייצג את המוסדות בפני משרדי הממשלה המוסמכות הנ־יהודית.

הועדה מפעילה צוות מנהלי בן שנים עשר איש שבראשו מר גדליה יעקבי — לשעבר הממונה על התק־ציב במשרד החינוך.

מה נשמע באוניברסיטאות?

מאת: מ. נתיב

קתדרא למשפט עברי ולתולדות יהדות ספרד תפתח בבר-אילן לאחר הפסח

שתי קתדראות חדשות למשפט עברי ולתולדות יהדות ספרד, תפתחנה, בטכס חגיגי, באוניברסיטת בר־אילן, לאחר הפסח.

המיוחד בקתדראות אלה, הוא ששתיהן תשאנה את שמות הרבנים הראשיים באנגליה.

הקתדרא למשפט עברי תוחזק ע״ש הרב ד״ר עמנואל יעקובוביץ, והקתדרא לתולדות יהדות ספרד ע״ש החכם ד״ר שלמה גאון.

שני הרבנים הראשיים יבואו לטכס במיוחד מאנגליה ואתם משלחת של כ־60 אישים מראשי יהדות בריטניה.

בטכס חנוכת הקתדראות ירצו פרופסור שלום אלבק בעל הקתדרא למשפט עברי על תולדות המחקר בהלכה ופרופסור עזרא ציון מלמד בעל הקתדרא לתולדות יהדות ספרד על ה„רמב״ם״ כמפרש משנה ותלמוד״.

פרסי לימודים לעשרים תלמידים מצטיינים לתואר שני ב„בר-אילן״

20 תלמידים מצטיינים לתואר שני של אוניברסיטת בר־אילן, קיבלו, בסוף השבוע, פרסי לימודים בסך 4000 ל״י כל אחד.

רקטור האוניברסיטה פרופסור מ. צ. קדרי, ציין בדבריו בטכס את המאמצים שמשקיעה האוניברסיטה בהרחבת היקף הלימודים לתואר שני והעמקתם.

ד״ר צבי לח יו״ר הועדה למילגות ולפרסים לתלמידי תואר שני מנה את הנימוקים של כל סטודנט וסטודנט וכן את שיקוליה של הועדה בהענקת הפרס.

מרכז בובר להשכלת העם נחנך אתמול באוניברסיטה העברית בירושלים

באוניברסיטה העברית נחנך אתמול הבנין החדש של מרכז בובר להשכלת העם.

במסגרת האירועים הקשורים לחנוכת הבנין החדש יערך היום, יום שני, סימפוזיון על מרטין בובר ומשנתו.

במרכז בובר להשכלה לעם, שיהיה על הר הצופים, תהיה ספריה מרכזית לחינוך מבוגרים. ספריה זו, תהיה הגדולה מסוגה בארץ.

המרכז החדש יעסוק בנוסף לכך גם בחינוך מבוגרים בכל רחבי הארץ.

הבנין החדש עצמו ישמש, כך מקווים ראשי המרכז, מרכז קהילתי לתושבים היהודיים והערביים של צפון ירושלים ומזרחה.

בפקולטה החקלאית ברחובות בולט חסרונם של הסטודנטים שעדיין לא השתחררו

פתיחת מועד לימודים שני באוניברסיטאות, לסטודנטים המגויסים, עברה ללא תקלות, כשבפקולטה לחקלאות ברחובות עדיין בולט המחסור בסטודנטים שעדיין לא השתחררו משירות המילואים.

עובדה זו מוסברת לאור היותה של הפקולטה לחקלאות פקולטה „גברית״ בעיקרה ותלמידיה רבים בה, הינם בני קיבוצים ומושבים. כך שנוצר מצב, שבנוסף לסטודנטים המגוייסים עדיין ישנם משקים אשר אינם מסוגלים לשחרר סטודנטים משחרריים ללימודים בתקופה זו.

באוניברסיטת תל־אביב חזרו בתחילת השבוע כ־1000 סטו־דנטים למחזור הלימודים השני. מחזור זה יסתיים בסוף ספטמבר ויכלול שני סימסטרים.

מורים מלמדים בהתנדבות בחופשת הפסח

מאת בתיה כרמי

רשמית, יצאו תלמידי בתי־הספר לחופשת הפסח במועדה, אך למעשה אפשר למצוא תל־מידים ומוריהם בכיתות הלי־מוד כשהם משתדלים להשלים ולמלא את החסר בחומר הלי־מודים.

„אנחנו רוצים להספיק את כל חומר הלימודים הנדרש לבחינות הבגרות מבלי להזדקק להקלות ולהטבות מיו־חדות״ אומר מר שלמה הירש מנהל ביה״ס התיכון העירוני הדתי ברמת גן „אנחנו רוצים לעבור את בחינות הבגרות כרגיל, בלי שיביאו כל כיוני ההתשבות במלחמה״ התאמצנו ונת־אמץ במילוי מקום ובשעורים מחוץ למסגרת שעות הלימודים הרגילות״. משום כך הקים בית ספר מערכת לימודים מיוחדת בחופשת הפסח ב־השתתפות המורים המגישים את כל תלמידיהם לבחינות הבגרות.

„אינו רוצים לבזבז את זמנם של התלמידים לכן השתדלנו לרכז את השעות בימים מסויימים כדי ש־התלמידים יוכלו גם לעזור בבית לק־ראת הפסח. כדי ששנים או שלושה מורים לא יזמינו את התלמידים ב־אותה עת הוחלט על עריכת המער־כת המיוחדת לחופשה. „למעשה״ מד־גיש מר הירש „התלמידים כבר עברו על חומר הלימודים ואילו השעות ה־נוספות נועדו יותר לאימונים מאשר לעבודה. בעיקר במעבדות הכימיה הביולוגיה מקצועות בהם הבחינה המעשית מתקרבת אחרי הפסח.

לתלמידים יש עדיין שאלות הם יוכלו להתאמן במעבדות, לשבת ב־ספרית בית הספר ולשאול את המורים הנוכחים לבוא לבית הספר בחופשה וללמד בהתנדבות.

בעיות חמץ בשעורי חימיה

המורים הרבו להזמין את התל־מידים גם בשעות אחה״צ, בהתאם להרגשתו של כל מורה המכין לב־חינות הבגרות, „אחה״צ עבים ודסים בחומר משננים ומשפשפים את התל־מידים, היה משהו השנה, אין אפשר לתת לתלמידים כך אהב ללכת. לכן מוכרחים לנצל כל שעת פנאי, אם אחה״צ ואם בזמן החופשה״. לגבי מקצועות מסויימים כמו כימיה ניתן יהיה לנצל רק את השבוע שלפני הפסח ללימודים ולא את חול המועד כי יש ספקות לגבי החומרים הכי־מיים כשלא יודעים בברור אילו מבין החומרים הם בחינת חמץ בפסח. ה־תלמידים נענים בחיוב רב ללימודים בחופשת הפסח „איש לא מקבל פרס עבור לימודים נוספים אלו אך כולם עושים זאת מתוך הכרה שיש צורך לגמור ולהשלים כדי שירגישו בסוף השנה שהנה עשו משהו שלם ולא מקוטע לפרות המלחמה״.

ההסתדרות אינה מחייבת

היתה פניה מטעם משרד החינוך וההסתדרות המורים לתת הוראה למו־רים להעסיק את התלמידים בחופשת הפסח באופן מלא או חלקי כהמשך לפניה שהיתה בחופשת החנוכה. גם אז הודיעה הסתדרות המורים שאי־נה מחייבת את המורים לעבוד ב־חופשה. הוסכם אז שתהיה פעילות הברתית בבתיה״ס בהתנדבות. לאור זאת שב ופנה משרד החינוך גם ה־פעם בקשר לחופשת הפסח אלא ש־הפעם השיבה הסתדרות המורים ב־שלילה מוחלטת ומשרד החינוך שוכ־נע שאין להתערב בכיוון זה. מה עוד שמרבית המורים הם מורות העסוקות בהכנות בתיהן לקראת הפסח.

למלא את החסר

אך מרבית המורים המכינים לב־חינות הבגרות בבתיה״ס התיכוניים חשים שעדיין יש למלא את החסר. כך ילמדו התלמידים בחופשת־הפסח גם בתיכון הדתי בהרצליה. כאן הת־נדבו ללמד שעות נוספות המורים המכינים לבחינות הבגרות בעיקר ב־עברית ובמתמטיקה. ההיענות של ה־מורים וההתלמידים רבה וכל מערכת השעות של ימי החופשה היתה מבו־ססת על הסכם בין המורים והתל־מידים ותאום הפגישות ביניהם.

בכפר בתיה שברעננה סבורים אח־רת „למורה שחזרו מורים „אומר מר יצחק לב מנהל כפר בתיה „הפסידו התלמידים מעט. לכן אם נזדקק ל־השלמה בחומר הלימודים נשלים בס־וף השנה ולא בחופשת הפסח. בנים ובנות בגיל זה חייבים לעזור להורים במיוחד כשהדבר במשפחות מרו־בות ילדים כמרבית תלמידי כפר־בתיה. לדעתנו מדגיש מר לב אחת המצוות החשובות היא שילד יעזור בביתו בערב פסח.

מאחר שאצלנו זוהי פנימיה איננו יכולים לעכב את התלמידים בזמן החופשה אך יכולנו ונוכל להשלים את החסר כל יום וכל לילה בתקופת ה־לימודים הרשמית.

זכו במילגות לימודים מטעם מרגלית

אידית פרג׳, בת 4 מרמת־גן, שביקשה להסכין לתינוק „מרג־ליה״ לפני חודש ימים, זכתה במלגת לימודים בסך אלפיים לירות.

שני ילדים נוספים זכו כל אחד במלגה באות לירות ועוד ארבעה תינוקים זכו כל אחד ב־200 לירות.

הילדים נרשמו במבצע החסכון שהוכרז על ידי קופות החסכון בכל הארץ, בשיתוף עם רשות החסכון במשרד האוצר.

טקס חלוקת המלגות למאתיים חוסכים יערך בחול המועד פסח בפארק הלאומי ברמת־גן.

72 תלמידי ישיבות מצטיינים זכו במענקים

מאת כתבנו בחיפה

72 תלמידי ישיבה מצטיינים ו־64 מיסדות התורה זכו בפרסים ובמענ־קים באלפי ל״י, מקרן משפחת ר׳ יצחק גברילוביץ ז״ל, ביום השנה הי״ב לפטירתו.

בטקס האזכרה נכח הרב הראשי של תל־אביב י.י. פרנקל, מידידיו האישיים של המנוח, שציין את פעליותיו בחיזוק תורה וחסד, ה־גביר עד היום שבאמצעות הקרן הכלכלית לבנין מוסדות תורה.

כנהה הטקס, שנערך בביהכנ״ס בחנה דן ברחוב ברדיצ׳בסקי בת״א, הרב י. שריאלי, רבה של זכרון יעקב ומנאמני הקרן, העלה קוים לדמותו של המנוח, בן העיר העתי־קה בירושלים, בוגר ישיבת עץ־חיים, מצאצאי תלמידי הגר״א שעלו לירושלים. תמיד התענה כעסקיו ה־רבים, לעסוק בליכוד תורה והעתיר צדקה וחסד על לומדיה, בצנעא.

רבו של ביהכנ״ס, הרב י. מובשר בזק עמד על ערך לימוד התורה ב־טהרה. ליכד כשניית הרב רפאל לוין, כן הועלו זכרים על בת המנוח מינה ובעלה מיכה קליכס ז״ל מ־מייסדי הקרן. חברי הכנות ד״ר יהושע ויינברג ומר אפרים הרן נת־כבדו בחלוקת הפרסים לאברכים המצטיינים ולנציגי המוסדות, מכל חלקי הארץ, שזכו במענקים.

20 בני נוער מצרפת לבחינת המשך לימודים

עשרים בני־נוער, חברי תנועה הדתי בצרפת — תנועת הנוער של הקהילה היהודית הצרפתית — הגיעו אתמול לארץ לסיור בן 11 יום ב־מסגרת „תור ועלה״. חברי הקבוצה, הכוללת 11 נערות ו־9 נערים, הם תלמידי שמיניות או מסיימי שמינית הבאים לבחון אפשרות להמשך לי־מודים בישראל. במסגרת סיורם באר־ץ יבקרו באוניברסיטאות ויפג־שו עם דיקני הסטודנטים והפקול־טה.

הקבוצה תתגורר בתקופת ביקורה בנתניה ותיפגש שם עם תלמידי ה־מרגלית, שהיא כתה שמינית בשפה הצרפתית שהוקמה בעיר זו ולומ־דים בה כ־100 תלמידים מצרפת.

ניטע יער של בני כ. סבא שנפלו במערכה

העצים הראשונים ב„יער כפר־סבא״, שיכלול בעתיד 30,000 עצים ויוקדש להנצחת הנופלים לזכרם של בני כפר־סבא, שנפלו במערכות ישראל, נטעו בטקס שנערך על ידי הקרן הקיימת, ועיריית כפר־סבא.

היער שיתפרש על שטח של 1000 דונם יהווה חלק מהפארק העירוני של כפר־סבא.

בטקס נטיעת העצים שהתקיים ב־סמוך לצור נתן, נכחו 1,100 תלמידי בתי־הספר, ראש העיריה מר י. גלר, יו״ר הדירקטוריון של הקק״ל מר י. צור, הורים שכולים, נציגי יד לבנים ותושבי העיר.

מכון לחקר החינוך הערבי ולפיתוחו הוקם באוניברסיטת חיפה

מאת סופרנו בחיפה

מכון לחקר החינוך הערבי ולפיתוחו, הוקם באוניברסיטת חיפה ביוזמת בית־ספר החינוך שבאוניברסיטה.

המכון יפעל במסגרת ביה״ס לחי־נוך ולמנהלו נבחר ד״ר סמי כרעי, מרצה, כי שר החינוך, יגאל אלון, עודד את היוזמה הזו דווקא בחיפה בגלל ריכוז האוכלוסיה הערבית ב־צפון הארץ והמגע האקדמי שהגיע עד לבעיות של החינוך הערבי.

באוניברסיטת חיפה מרוכזים יותר ממחצית הסטודנטים הערביים בארץ וגם החוקרים המורים מבני המיו־עוטים. יו״ר הועד המנהל ד״ר משה רנות שהוא מנהל ביה״ס לחינוך ב־אוניברסיטה אמר כי המכון יפעל ל־שיפור איכות החינוך הערבי ויסייע בהכשרת מורים ותכניות לימודים ו־כן יוקם מרכז מידע לחינוך ערבי.

נסיון להקנות לילדים ערכים של איכות הסביבה באמצעות משחקים נעשה בבית הספר לחינוך שבאוניברסיטה בעזרת משחק חדש בשם „זיהום הצילו״, שתוכנן ע״י צוות שכלל גם שני פסיכולוגים מאוניברסיטת חיפה.
בצילום: מר רפאל שנלר מרכז החוג להכשרת מורים בבית הספר לחינוך, מדריך שתי סטודנטיות בכללי המשחק.

מילון דיפלומטי חדש יוצא לאור ע״י בר־אילן

המגמה למתורגמנות של אוניברסיטת בר־אילן, תוציא לאור מילון דיפלומטי שלם, הוא הראשון מסוגו בישראל. המילון מיועד לשמש את הד־אנגלי־עברי ועברי־אנגלי, ש־פקולטות למדעי המדינה וחו־גים בינלאומיים בישראל, משר־ד החוץ והשגרירויות הזרות בישראל. על כך מסר רקטור האוניברסיטה, פרופ׳ מנחם צבי קדרי.

ד״ר פנחס לפיד העומד בראש ה־מגמה למתורגמנות הסביר שהכנת המילון נעשית בשיתוף עם משרד החוץ, האקדמיה ללשון עברית ו־ספרית הקונגרס של ארצות־הברית. בין השאר נעזר צוות העוסקים בהכנת המילון ברשימות ש־השאיר אחריו משה שרת ז״ל, ש־היה שר החוץ הראשון של מדינת ישראל. הרשימות משקפות את ה־ביטוי של עבודת משרד החוץ.

לקראת שנת הלימודים הבאה תפתח המגמה למתורגמנות מסלול חדש, לתרגום מעברית לצרפתית וב־כך יגיע מספר המסלולים לארבעה. יש לציין שבקיץ הקרוב יסיים את לימודיו מחזור ראשון של 18 בוגרי מגמה הם יקבלו תעודת מוסמך למתורגמנות.

המגמה למתורגמנות קולטת סטודנטים שהם לפחות בעלי תואר אקדמי ראשון והיא מכשירה אותם לתרגם בכתב ובעל־פה (תרגום ע־קב ו„ברציפות״) בשלוש שפות. תכנית הלימודים כוללת את תרגום ה־יצירה ספרותית, מקורים מדעיים וחוקים פורסמים מדויקים.

בתכנית המגמה למתורגמנות לפ־תוח בקרוב שנה רביעית בתכנית הלימודים להרחיב ולהעמיק את הכישורים של תורגמנוהידות בסק־בות הגדול הניכר בכנוסים בינ־לאומיים הנערכים בישראל.

קרן ארה״ב—ישראל אישרה מענקי מחקר ב־13 מיליון ל״י

כ־40 אחוז ממספר המחקרים שהוגשו ופחות מרבע מן הס־כום שנתבקש.

מועצת הנגידים של הקרן הדו־לאומית למדע ארה״ב ישראל סיימה השבוע את ישיבותיה. בישיבות אלו נדו־נה מדיניות הקצבת הכספים של הקרן לשנה הקרובה. הו־חלט למכן כ־175 פרוייקטים בהוצאה של כ־13 מיל־יון ל״י לשנה זו. סכום זה כולל מענק גדול למפעל לתרגומי מדע.

כל המחקרים נבדקו על ידי רפר־נטים מהארץ ומארה״ב ורק אלה ש־זכו בהערכה גבוהה נבחרו למימון. בגלל המגבלות התקציביות והמגורות ביחס לכמות המחקרים הטובים, קוצ־צו התקציבים שאושרו למחקרים אלה. בעוד שבממוצע נתבקש סכום של כ־100,000 ל״י לשנת מחקר, אושר סכום ממוצע של כ־70,000 ל״י בלבד.

בהתאם לתקנות הקרן אושרו אך ורק מחקרים בהם קיים שיתוף פע־לה מגדד עם המדינה האחרת.

בישיבותיה נבחר ד״ר זאב והם למנהל הקרן, פרופ׳ א. ד. ברגמן, נבחר ליו״ר מועצת הנגידים וד״ר ססיבר, מנהל הקרן הלאומית למדע. לסגן יושב ראש.

חברי מועצת הנגידים עמדו על הפוטנציאל המחקרי הגדול שניתן להפעיל להצלת שתי המדינות בעז־רת כספים נוספים. הוחלט לבדוק את האפשרות להגדיל את הקרן ממקו־רות ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים. רשימת הפרוייקטים שהוגשו לקרן מקיפה שטחים רבים ומגוונים ומש־קפת את הרב־גוניות והרמה הגבוהה של הקהילה המדעית בישראל.

תסיסה בקרב סטודנטים בראבט

מאות סטודנטים באוניברסיטה ע״ש מוחמד החמישי בראבאט לא הופיעו להרצאות ב־22 מרץ ל־אות מחאה על מעשים שרירו־תיים נגד הסטודנטים. בכרוזים שהופצו נקראו הסטודנטים לש־בות בדרישה להסיר את החרם מהתאגדות הסטודנטים המרוקא־ניים ולשחרר את יו״ר ההתאח־דות לשעבר, עבד אלעזיז מד־הבי אשר נדון למאסר עולם ב־אוקטובר 73.

מדינת ישראל / משרד הממונה על מחוז חיפה

חיפה, כ״א באדר תשל״ד
15 במרץ 1974
תיק מספר 61/1195

לכבוד
הרב שמעון קטיעי
שכון משכנות 280, רכסים
כפר חסידים
א.נ.,

הנני מתכבד לאשר בזאת קבלת הודעתכם בהתאם לסעיף 6 לחוק העותומני על יסוד האגודה כדלקמן: —

א. שם האגודה: „יקרון שהובא״ (ע״ש ר׳ שלום סקיבל ז״ל הי״ד אשר נפל במלחמת יום הדין על קידוש ה׳ המגולה).
ב. המען: רחוב הרב קוק 17, רכסים כפר חסידים.
ג. מטרת האגודה: מתן הלוואה ללא ריבית לתקופה מוגבלת, או מענקים או פרסים שים לעודד לימוד תורה בקרב בני הנוער.
ד. שמות חברי הועד: —

הרב שמעון קטיעי — משכנות 280, רכסים — יו״ר
מר שמואל אליאס — רחוב הגפן 21, רכסים — מ/יו״ר
גב׳ בלל הדעי — רחוב הכלניה 31, רכסים — מזכירה
גב׳ חנה סקיבל — רח׳ הרב קוק 17, רכסים — גזברית
מר שלום הדעי — רח׳ הכלניה 31, רכסים — חבר
מר ישראל גמליאל — משכנות 335, רכסים — חבר ועדת בקורת
מר יששכר שרעבי — רח׳ הרימונים 37, רכסים — חבר ועדת בקורת

בכבוד רב
ד״ר נפתלי אילתי
הממונה על מחוז חיפה

חופשת־פסח שלא כהלכתה

מאת יצחק שניאורסון

חופשת הפסח לתלמידי בתי־הספר, הנמשכת כשלושה שבועות, הפכה להיות כל כך מבעית ומובנת מאליה, עד כדי כך, שהבא לערער עליה אינו נראה אלא כמן המתמיהים.

ברם כן הראוי לבדוק פעם, את מתכונת החופש לנוער של ענין, ד באיזו מידה הוא הכרחי ומתחייב, ב־עיקר על רקע ימינו אלה.

אין טעם לבא ולהתריע על הנזקים החמורים דווקא מנקודת מבט חנוכית, שהרי כל בר־דעת יודה שיש בכך משום נזק לא ישוער לתלמידים, הנמצאים נפסדים וכקופחים מערכים ויהדות הקשורים בחג־הפסח משום הזם בקונטים ברחובות עשרה ימים לפני ליל הסדר. טיפון מסוג זה נידון בראוי לכשלון ולחוסר תשומת לב, מפני שהסתדרות המורים יודעת יפה להגן על זכויות מקצועיות כביכול, גם כאשר הן מתנגשות עם אינטרסים חנוכיים מובהקים.

משום כך אין שמץ של ספק לת־מורה במובן זה, שיש ההנושא יתי־כן במובן המקצועי ולא ייגע בת־חומים נוספים.

שעת הקירוש

אחד התאויבים שיש לתת עליו את הדעה הוא לעת המורים הנוכחית, המחייבת מאבק מוגבר ומגוייס בכל שטחי החיים היצירה. אין כל סיבה לקפא את מערכת החינוך להקפא על שבוייה ולא התואר בחנה לשנוי ע־הזים לברות מכבר קע שביתה ב־חייו בקידות דוא.

האמת נתנה להאמר, שלא אחת גילתה הסתדרות המורים אחריות חי־נוכית מכבר לטיפול השגרתי בשא־לות עבר ובאלאות בסטות. הת־נכות המלים בימי המלחמה וההי־פול השוטף בהשתלמות מתמדת של צבור המורים הם רק דוגמאות אחדות מני רבות להריעתה המכובדת של הסתדרות המורים באייבה אמצת מק־צועית ופתיחה אופקים חדשים לצי־בור המורים.

אפשר לצפות ממרכז המורים ש־יקדיש מחשבה לתמורה מהפכנית ב־נושא החופש ולא יטיל עליו כאבני מלכהילה, באילו כל הנוגע בו אין לו חלק ונחלה בכושגים של הינוך והוראה.

אין מוזית ראויה של לימודים גיריא, בראה חופש פסח כבנוגם ר׳ כביתה, מפני שאין לך עוד נושא בכל חגי ומנהגי ישראל, המחייב שיקד־קו לו כל כך הרבה זמן, כמו חג הפסח.

הלכות הבין הנגעלה, הכשרת כלים הדיני ליל הסדר, תופסים מקום נכבד, שספק רב הוא אם ניתן לנגוע באפס קצהו של נושאים אלה כאשר בין חופש פורים לחופש פסח מפרידים ימים מועטים התמועים בלאו הכי בב־חינות הדירות ולכליל סדיר ושוטף של השיעורים הרגילים. מתי כבר נותר זמן לטפל בהגדה ובפרקים ה־חשובים בבחינה היסטורית וחנוכית? ואיך וכיצד ניתן להנחיל לדור הצעיר שליל הסדר הוא הויה אדירה וב־ראשיות הסבכה ובנמנה כראשית היהבו לצב עד היום הזה? אדרבה, ילמדנו, איך ומתי ילמדו ביבוק של בית רבו על ליל הסדר במסורת הדו־רות, על מסירות נפש של המוני בית ישראל בתפוצות הגולה לקיום פסח כהלכתה על כל פרטיו ודקדוקיו גם בשעת מצוקה ותהוה בלהות. אם נגזר עליו להנתק כליל ולהלוטין מ־מסגרת החינוך כהלוכה לכוצת הקיץ כ־ימים לפני החג „אחרי״ אף הנימוקים הנכעתיים המקריבים כאילו את החופש הגדול ביותר לחופשת הקיץ הא כבובו קסו לכדיו, אינם עומ־דים במבחן המציאות. הטענה ש־התלמידים צריכים לעזור להורים ל־הכנת הפסח איננה נכונה מפני שלא זו בלבד שאין הם מורחים לעזור, אלא שברוב המקרים הם עוד מפרי־עים עד שההורים מתרפסים על ב־נם שמתבטלים ומשתעממים בנוסף על כך שאינם מסייעים בידיהם לגמור את ההכנות לפסח.

נוחיות למחנכים

יתכן מאוד שבעבור המורות החו־פש בהיקפו הנוכחי רצוי מאד מפני הוא מאפשר להן להינות משני של־חנות גם לעבוד בחוץ ככל אשה עו־בדת וגם לעסוק בצרכי הבית ככל עקרת בית אבל אם זו נקודת מוצא כי אז למה לא שפר חלקן של כל הנשים העובדות ולמה למשל פקידה ועובדת סעד, אחות ומזכירה נידונו לבלות ערבי חגים וגם בחולו של מו־עד במשרדים ובכל עבודה אחרת ולא ניתן להן להכין צרכי החג וצרכי הבית? הלא המורה הטובה ביותר איננה מצווה לבדוק את החמץ ב־הידור מאשר כל אשה והלהה או כא הכופעאות שהיא מכינה מ־כים יותר שדורשים הבנה ש רבים?

נימוק אחר שמעלים בחוגי המו־הוא הצורך בהשתלמות של המו־הנערכת בחופשת הפסח. נימוק שהוא כבד משקל ובעל ערך וה־תקפו גם בשנים האחרונות מפני מפעל ההשתלמות הגיע לאחרונה לממדים כאלה עד שמורים משתלמים כמעט כל הימים על חשבון הש־דה ובמסגרת שנות שבתון, הרבה במידה שהן ניתנות בערבי פסח אין בהן כדי להצדיק בטול לימוד במשך שבועות.

בשנים עברו אכן היה זה מוצה כיה לראות צבור גדול של מורים ה בעומקו של חינוך בהפקת הפס ביום למרבה הצער נדמה שהרת השתלמות כרצון תורה בידה ניסוק.

במשנה תוקף יש לעיין בסוגייה של החופש מנוגם בעריכת החינוך הדתי שכן המשימות המוטלות במג זה כבדות ואחראיות לאין שעור לאין ערוך מאשר בשכבות הילוני ומהכרסלות מקנייי רוח וערכי כ שות מחייבים. הפיקוח על החינוך דתי לא יפלא את שליחותו באבו אם אף במובן זה יאטום אזנו לצר החינוך וינסה להתעלם מבעייה י מובהקות שאין כמותן בשבירת מכריעות, מעצבות דמות אדם כיה נאמן למורשתו עתיקת היומין ו רבות את הדור הצעיר אלא עד מ צבתו.

נציב תלונות בנושאי רישום באוניברסיטת ת״א

כנציב תלונות בנושאי רישום סטודנטים באוניברסיטת תל־אביב התמנה מר יו״ר רברבי הריקאן ל־עניינים אקדמאיים.

נציב התלונות יטפל בבעיות ה־עלולות להתעורר לגבי הרישום ל־אוניברסיטה: סדרי הרשמה, תק־נות, בחינות כניסה וכדומה.

אוניברסיטת תל־אביב, הינה ה־מוסד להשכלה גבוהה הראשון שקבע נציב תלונות בנושא זה של הרש־מה.

אין גישה לחומר גלם היסטורי באירופה המזרחית

בעית העדר הגישה לחומר היסטורי העוסק בתולדות ישראל הגנוז באר־צות אירופה המזרחית, הועלתה לא־חרונה בסימפוזיון בינלאומי לבעיות חקר ההיסטורי בארצות אירופה ה־מזרחית והמרכזית בזמן החדש, שהת־קיים באוניברסיטת פריז.

פרופ׳ נתנאל קצבורג, ראש ה־מחלקה להיסטוריה ישראלית, אשר ייצג בכנס את ישראל יחד עם פרופ׳ בלה ואגו מאוניברסיטת חיפה, ה בהיר שהחומר זה חשוב ביותר לה תולדות ישראל ובגלל סיבות פו ליות נמנע הטיפול המדעי בו.

משתתפי הכנס החליטו להקים מ גרת בינלאומית קבועה לעב בחקר ההיסטוריה, בין המשתתפים היו נציגי ארצות הברית, צרפת, מגיה המערבית, גרמניה המזרחית פולין, הונגריה, בולגריה ואוסטר

מצרים תארגן סמינריונים ברפואה

מצרים תארגן סמינריונים (ר.ג.)
ד״ר מחמד מחפוט, שר הבריאות הודיע בפתיחת הסמינרים הרפואיים הערביים המאורגנים על ידי האגודה הלאומית המצרית בבית הרפואה, על החלטתו להקמת מרכז להתקשרו־יות ופעולים מדעיים בין מצרים ל־ארצות ערב ואפריקה. מגמתו של המרכז הוא לייצר ולהכין את החומ־רים ואמצעי ההוראה הנחוצים להד־רכת והכשרת כל העובדים בשטח הבריאות כרופאים אחים ואחיות תגים כדי להעלות את הרמה המ־עית ולפתח מיומנות אצל כל עובדים בשטח הבריאותי. כמו כ מטרת המרכז לבסס את קשרי המד בין מצרים והמדינות הערביות ה אפריקאניות.

הסמינרים האלה — 24 במספר ימשכו עד 25 לאפריל הבא, ויוצ בהם 300 סקירות מדעיות על חידושים בתחומי הרפואה והביולוגיה.

בסמינרים משתתפים 400 רופא בין הפרופסורים באוניברסיטאות רופאי משרד הבריאות הבכיר בריאותי ומנהל השרותים הבריאותיים בכוחות המזויינים והמוסד ורפואה.

כתב־עת חדש של המחלקה לתרבות צרפת

הגליון הראשון של כתב עת חדש היוצא לאור מטעם המחלקה לתר־בות צרפת הופיע בדפוס. ד״ר יהודה כהן, מ״מ ראש המחלקה מסר שכתב־עת זה יעסוק בעיקר בבקורת ספרו־תית ויכלול עבודות של מורים ותל־מידים.

כתב העת יופיע פעמיים בשנה ו־הוא מופץ באוניברסיטאות, בישראל ובחו״ל ובקרב חוגים אקדמיים דוברי צרפתית.

בין המאמרים המתפרסמים בגליון הראשון יש לציין את מאמרו של פרופ׳ עמנואל לוינס באוניברסיטת פריס־נאנטר הידוע כאחד מגדולי ה־פילוסופים.

נוסד פרס קורצוויל לביקורת הספרות

על פי החלטת הנהלת יד קור־צוויל הוחלט להעניק פרס קבוע ש־שם פרופ׳ ברוך קורצוויל ז״ל, שהי ראש המחלקה לספרות עברית ולס־פרות עולם ומהמיסדים של אוניברסי־טת בר אילן.

הפרס בסך 2,000 ל״י יוענק כו שנה באוניברסיטת בר־אילן בתחו הביקורת בספרות עברית או כללי או על מפעל חיים של מבקר.

ההחלטה בדבר הענקת הפרס ת קבלנה ע״י ועדת שופטים שתורכב מ נציגי אוניברסיטת בר־אילן, אגוד הסופרים והאוניברסיטאות אחרות.

היום

1.4.1974 יום שני ט' ניסן תשל"ד

פרי צו

הפרק: עמוס א—ב; המשנה: חולין י, ג—ד; הדף: מנחות סד; ההלכה: אריה שכג, ו—ח.

שידורי ישראל

הדשות בעברית — בגלים א, ב, ג — כל שעה

09.55 (א) הדשות באנגלית
10.55 (א) הדשות בצרפתית
5.55 (א) הדשות באנגלית
6.50 (א) הדשות בצרפתית

שידורי תכניות לעולים (ב): עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; רומנית — 20.30; רוסית — 20.45

רשת א'

[illegible]

רשת ב'

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

טלוויזיה לימודית

[illegible]

טלוויזיה כללית

[illegible]

העליה לרגל לירושלים תתקיים ביום ג' ב' דחוה"מ

העליה לרגל של חג הפסח תתקיים ביום ג' ב' דחוה"מ כדי לאפשר להיירים עולי רגל מחו"ל להשתתף במסע העליה. החברים יוצאים בשעות הבוקר המוקדמות ממקומות שמרכזם לירושלים. בשעה 12.30 תתקיים קבלת פנים חגיגית במרומי הר ציון, ד"ר ש. ז. כהנא יו"ר הועדה להרבות יקבל את פני עולי הרגל ובצבר יעשיכו להפילת מנחה לכותל המערבי.

הוגדלה ההלוואה לשיכון לחייל משוחרר

ועדת הכספים של הכנסת החליטה אתמול להגדיל ב־5 אחוזים והיינו ב־15־20 אחוזים, את סכום ההלוואה, שחייל משוחרר זכאי לקבל לצורכי שיכון על פי הכללים הנהוגים בשיכון ציבורי, ואם הופנה ע"י משרד השיכון למוסד שיכון לשם קבלת ההלוואה.

[illegible]

הערב 1.4.74

הבימה

[illegible]

התיאטרון העירוני

חיפה

[illegible]

הצופה

עתון יומי

HATZOFE DAILY

[illegible]

נרשמו לנשואין

[illegible]

הזמנה

[illegible]

הזמנה

[illegible]

מוסיקה של המאה הי"ח — בפילהרמונית

[illegible]

גשר להולכי רגל — ביום אחד

גשר להולכי רגל הוקם תוך־יום אחד אתמול ברחוב בני־אפרים פינת שדרות קפריסין בשכונת אבקה בצפון תל־אביב.

את הגשר בנתה חברת „גשרי" מתל־אביב עבור חברת „נתיבי איילון". מתכנן הגשר הוא המהנדס יעקב לוגגר מתל־אביב.

הגשר הוכן בבית מלאכה והובא לנקודה המיועדת; הוא הוקם תוך שעות ספורות והגשר נפתח לתנועה.

העליה והירידה לגשר היא במדרגות המאפשרים גם לאמהות עם עגלות ילדים וזקנים לעבור בו.

גשר דומה הוקם לפני כחצי שנה ברחוב לה־גארדיה בכפר שלם.

חברת „גשרי" מטפלת כעת בהקמת גשרים דומים מעל כביש פתח־תקוה באיזור פרדס כץ ובכביש רמלה—ירושלים על יד הכניסה לבית החולים „אסף הרופא".

80 אחוז תפוסה תיירית במלונות לקראת הפסח

לקראת חג הפסח נרשמה תפוסה ממוצעת של 80 אחוז בבתי המלון בארץ. במקומות מסויימים כמו אילת ויפה תגיע התפוסה אף ל־100 אחוז — זאת מסר אתמול דובר משרד התיירות.

הדובר ציין כי חברת „אל־על" וחברות תעופה זרות הוסיפו למעלה מ־80 טיסות מיוחדות בשבוע שלפני חג הפסח. כן יגיעו בתקופה זו לנמל חיפה 13 אוניות טיול, ועליהן כ־8,000 איש. עובדות אלה, אמר הדובר, מעידות על ההתאוששות הכללית שחלה בהגירת התיירות, שהיתה בשפל לאחר מלחמת יום הכיפורים.

עוד הוסיף הדובר, כי בתקופת הפסח יארגן משרד התיירות בשיתוף עם עיריות שונות אירועים לתיירים. כך למשל יערכו באיזור ת"א ערבי פולקלור, בירושלים יערכו סיורים, ובחיפה יתקיימו חגיגות מיוחדות לאביב. באילת יערכו השנה כמו כל שנה מופעים בידוריים באמפיתיאטרון וכן יוקרנו סרטים מדי ערב על חוף הים.

החינוך העצמאי קיבל מיליון ל"י מספיר

מאת כתב „הצופה" בירושלים

החינוך העצמאי של אגודת ישראל קיבל כמיליון לירות מאת שר האוצר פ. ספיר, על סמך הטענה כי מלחמת „יום הכיפורים" גרמה לו להפסדים במגבית שהוא עורך בארה"ב.

הסכום הועבר באמצעות הסוכנות היהודית. גזבר הסוכנות, מר ל. דולצין טוען שהוא לא יודע כזה, והוא לא נתבקש על־ידי מר ספיר לאשר הוצאה כזו.

בחוגי אגו"י נמסר אתמול לסופרנו שאמנם החינוך העצמאי קיבל סכום כזה, אבל הוא ניתן עוד לפני המשבר הקואליציוני, ואין לזה כל קשר עם הסכם בדבר הימנעות אגו"י בדיון בכנסת על הרכבת הממשלה. על הימנעות זו לא קיבלה אגו"י עד עתה שום דבר של ממש. החינוך העצמאי מקבל מהממשלה השתתפות של 85 אחוז בתקציבו ונוסף על זה כיסוי ההוצאות האדמיניסטרטיביות שלו.

הסטודנטים היהודים בצרפת נגד מדיניות עויינת לישראל

הסטודנטים היהודים בצרפת פנו בקריאה לכל יהודי צרפת לפעול נגד מדיניותה העויינת של צרפת לישראל — על כך הוחלט בסוף השבוע בועידת הסטודנטים היהודים בצרפת [illegible]

אנדרטה לחללי צה"ל מוקמת במעוז אביב

אנדרטה לזכרם של תושבי מעוז אביב, שנפלו במלחמות ישראל, הולכת וקמה [illegible] במעוז אביב, ת"א.

באנדרטה יונצח זכרם של 10 בנים ו־3 אבות שנפלו במלחמת יום הכיפורים, וכן זכרם של שני גיבורים שנפלו לפני מלחמת יום הכפורים. בין הנופלים 2 אלופי צה"ל, אלוף אלברט מנדלר ואלוף קלמן מגן.

ביטוח לאומי ישלם לזכאים סכום העולה על זה שנגבה

לראשונה בעשרים שנות פעילותו של המוסד לביטוח לאומי, יעלה מספר זה שנגבה [illegible]

[illegible]

[illegible]

750 מיליון ל"י — הצעת תקציב לעיריית חיפה

מאת סופרנו בחיפה

תקציב עיריית חיפה בסך 268 מיליון [illegible]

דינשטיין ועילם יעידו במשפט „כור" על תרומות בעת הבחירות

[illegible]

חוגים ללמוד תנ"ך לזכר חיילים שנפלו במלחמת יום הכפורים

בספר הורים ובני משפחה של חיילים שנפלו במלחמת יום הכפורים נותנים דעתם לצרכי הנצחה נאותה לזכר יקיריהם. [illegible]

ימי עיון בנושא חגי ישראל בחיפה

מאת סופרנו בחיפה

[illegible]

שוק של „בני ברית"

מאת סופרנו בתל־אביב

[illegible]

[illegible] טובולסקי ז"ל

(ליום השלושים)

[illegible]

נ. יהלום

יצחק ירד ז"ל

(שנה לפטירתו)

[illegible]

יוסף [illegible]

ב"ה

הרבנות הראשית — המועצה הדתית — נתניה

טלפון 22973 * רח' הרצל 37 * ת.ד. 1012

מספרנו 4/פ/לד/...

יום כא' אדר תשל"ד 19.3.74

תעודת הכשר לפסח תשל"ד

הננו בזה לאשר כי מטקפות "גלובוס" תוצרת ביהח"ר "אביר" נתניה דלהלן:

מיץ אשכוליות
מיץ תפוזים
לימונדה
אורנג'דה
לימון
סודה

במצאים תחת השגחתנו והם כשרים לפסח תשל"ד

ואילו המשקה "קולה גולדסון" כשר רק לאלה שאוכלים קיטניות בפסח.

ובכ"ז באהבה

הרב פסח לנדי

רב הראשי לנתניה

هكذا من الأصل

صكذا من الاحتل

הסוכנות תובעת אדמות לבניית שיכונים לעולים

מאת סופר „הצופה" בירושלים

משרד השיכון מסרב להוביל בפני מנהל מקרקעי ישראל, לשחרר אדמות לצרכי הקמת שיכונים לעולים הדשים בודדים ולעולים קשישים. שיכונו על ידי הסוכנות היהודית באמצעות חברת „עמידר" או חברת „דיור לעולה".

יו"ר בפועל של הסוכנות מר א"ל דולצ'ין שסיפר על כך בעתון ה' עתונאים, אמר כי נציגי הסוכנות יפגשו עם ראש הממשלה לדיון בבעיה זו.

מר דולצ'ין הסביר, כי משרד השיכון מפגר בבנייה שיכונים לעולים, וביחוד אינו בונה שיכונים של חדר וחצי לעולים בודדים, שכתוצאה מכך יורדים מן הארץ. אי־לכך מבקשת הסוכנות לבדה לבנות שיכונים. יתר על כן, בידי הסוכנות מידע רב על בנייה מודרנית ומהירה, כתוצאה מדיוני הוועד לשיכון שעל־יד הסוכנות היהודית, שבה משתתפים גדולי הקבלנים בארה"ב שמקימים בתי מדות במשך ששה חדשים, בעוד שבישראל זמן בנית ביה נמשך 3 שנים לפחות.

„בנק המזרחי" מבקש לקנות מניותיו שנרכשו ע"י הממשלה

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

בנק המזרחי המאוחד ביקש מהממשלה למכור לו חזרה מניות בכורה של הבנק בסך עשרה מיליון ל"י.

בשעתו קנתה הממשלה מניות אלה כדי לסייע לבנק. מנהל הבנק מר אהרן מאיר פנה בימים אלה לשר האוצר והצביע על התפתחותו והשגיו של הבנק. הוא הציע שהממשלה תמכור לו את המניות שרכשה בשעתו.

על־פי הצעת שר־האוצר מונתה ועדת שרים לניהול כויים עם הבנק. בועדה משתתפים: שר האוצר פ. ספיר (יו"ר) והשרים: ת. גבתי, ח. צדוק וש. רוזן.

כמו־כן החליטה ועדת השרים לענייני כלכלה שהממשלה תכסה את חובות מידרש שדה בוקר בסך ששה יתצי מיליון ל"י.

הדיון על דרית נגיד „בנק ישראל" בעניין עליית אמצעי התשלום נדחה בשל מחלת הנגיד.

ראש עיריית ירושלים בדיון על התקציב:

פיתוח מומרץ של העיר על כל חלקיה – תשובה לאויבינו

סגן ראש העיר גולדשמידט: יש לדאוג לצרכים הדתיים בשכונות החדשות המוקמות

מאת כתב „הצופה" בירושלים

התשובה היעילה ביותר לי מאבקנו המדיני בשנים הי אחרונות תתבטא ע"י פיתוח מומרץ של ירושלים על כל חלקיה — אמר אמש ראש עיריית ירושלים מר טדי קולק בהגישו את התקציב הי שנתי לאישור מועצת העיריה.

ראש העיר ציין, כי העולם טרם השלים עם עובדת היות ירושלים השלמה בידה ישראל וכי יקח עוד הרבה זמן עד שאומות העולם יתרגלו לכך. בנסיבות אלה אין להתרשם מהכרזות אויבינו ושונאינו ויש להמשיך על כך רק עיי בינוי נרחב בעיקר מעבר לקו הירוק.

הנואם קרא להגביר את עבודות שיקום ושיחזור רובע היהודי בעיר העתיקה לבדות שכבר היום הן עבודות השיקום בהיקף הגדול בעולם. הוא בסר, כי עד סוף אפריל 1975 יגיע ל־300 במשפחות שאוכלסית ברובע ויפעלו בו מוסדות כגון מעונות, גן ילדים, מרפאה, ספת הלב וכו'.

מר קולק קבל על כך שהשכונות החדשות אינן נבנות בשלמות ובלבב הדיוק והצביע על חוסר רצון מצד הרשויות המכונות לפתרון בעיית דיור על זוגות צעירים וכשפחות ברוכות ילדים.

ראש העיר אמר בסיום דבריו כי „שומה עלינו לפעול להקטנת הפער לא רק בין תושבי היהודים והערבים של ירושלים אלא גם בין כל השכבות היהודיות — העיר חייבת להפוך לברכה רוחני ותרבותי לעם היהודי כולו.

יש לדאוג לצרכים הדתיים בשכונות החדשות

בברכה דיוני מועצת העיריה על אישור התקציב הופיע עמדת הרצי אה, של מר יוסף גולדשמידט סגן ראש העיר מטעם המפד"ל הממונה על תיק הדתות, הוא קבע כי בי הכנון השכונות החדשות יש לזכור את הצרכים הרוחניים לא פחות בי צרכי הגוף. מר גולדשמידט ציין לי שבח את העשייה הרבה בהקמת הי שכונות החדשות אך קבע כי הי הכנון הציבורי בתשלומים או כדרי גים בעדיפות שלישית או רביעית צרכים ריאליים בחיי הנפש — הדת, התרבות והחברה, ב„גבעה צרפתית", ב„נווה יעקב" וב„גילה" אין למבני קהילה בית־כנסת על־אף שכמוסד זה הוא צורך אלמנטרי לרוב האוכלוסיה הרבה מעבר לאלה המוכרים כציבור דתי וכבעות. שכונות אלה הסיוס גם מועדונים לנוער ולמבוגרים עבודה הזורת ריקם של סביבה הרבותית חברתית. לדעת מר גולדשמידט כל העבודות האלה דורשים ביותר לקליטה עליה ולאינטגרציה חברתית של הציבור המורכב השגחות בהם. בהתייחסו למוסדות החינוך ביו"ר ועדת החינוך העירוני כית דיין מר גולדשמידט לעבוד על שיכון השכבות בחינוך מבחינת הי ביקים, רבה הבנייה וביותר המספי לה, „לא יתכן שב„גילה" פותחים גן לגבעה אחת בלבד או שבנווה יעקב בשכונות ילדי החינוך הממי לכתי ביה ספר, בבקום וילדי החינוך הממ"ד נאלצים לגבעת שפירא.

הדובר קבל עם כך שהנהלה הי עירייה לא עבדה בהסכם הקואליציוני באחד ולפי המוסכם עם כי בין הנהלת העיר היה תקציב בהלקה הדתית צריך לגדול הרבה יותר ואם כי הבפד"ל הצביעה בעד התקציב שהובא לאישור אין היא רואה את הנושא כמסוכם לכל הבנה הדתית.

אושר התקציב בסך 289 מיליון ל"י

לאחר דיון איפרה אמש מועצת עיריית ירושלים את התקציב הרגיל בשיעור של 289 מיליון לירות ל־ אחר ישיבה מרתונית שנמשכה יום כולם. אושר התקציב המהווה גידול של 55 אחוז לעומת התקציב אשתקד שהסתכם ב־187 מיליון ל"י בלבד.

הגידול העיקרי והמשמעותי בסי עיפי האוצר הוא בתקציב המחלקה לשירותי משפחה וקהילה (סעד) שי הגיע לסכום של 40.8 מיליון ל"י (גידול של 101 אחוז). סעיפי ההוצאות האחרים הם: חינוך: 80 מיליון ל"י (גידול של 59 אחוז), תרבות: 11.5 מיליון ל"י (גידול של 29 אחוז), שרותי בריאות, 5.6 מיליון ל"י (גידול של 35 אחוז) שרותים דתיים 4.2 מיליון ל"י (גידול של 47 אחוז) ושרותי התברואה: 28.4 מיליון ל"י (גידול של 54.5 אחוז).

יצויין כי ההוצאות להינוך ולתרבות בגידול ל־32 אחוז בסך ההוצאה ואילו שרותי הסעד מהווים 14 אחוז מסך ההוצאה.

מהיום — תעריפים חדשים בדואר

התעריפים החדשים בשירותי הטלפון והדואר יכנסו לתוקפם מהיום.

יתייקרו התקנת הטלפונים והשיחות וכן הגלויות המיועדים לשלוח בכתביב ובברקים בארץ.

ההעלאות בשרותי הדואר להוץ לארץ יכנסו לתקפם בכי באייר בין באי.

ראה המודעה בעמוד 2.

הפנתרים מארגנים „יצוא של בעיותיהם"

הפנתרים השחורים מארגנים ועדי יהודה בקהילות היהודיות באירופה שיתמכו בהם בתמיכה פוליטית, כלכלית ונבכרית. הם גם יארגנו פי יאות התפגנה כול הנציגויות של ישראל.

הפנתרים פנו גם לסטודנטים הי יהודים לבוא לארץ ולהשתתף בי בירים מהדליב על ידם. הסטודנטים יתבקשו להתנדב לשנת עבודה עם הפנתרים השחורים בארץ.

דברים אלה מסר המזכיר הכללי על הנעתת הפנתרים השחורים, מר שלום כהן, בתיבת עתונאים שני ערכה אתמול בבית סוקולוב בתל אביב. הוא אמר כי יהיה „יצוא של בעיית הפנתרים להו"ל".

חבר המזכירות, מר כוכי יקים, אמר כי „יש צורך בהמהפכה בארץ". הדובר „הפנתרים" מר נעים גלעדי, אמר, כי לקבוצות המחאה יש מבנה בשותף של „נגד מה" אך טרם גובשה הדעה „בעד מה".

בעיין בחנה בעת קניית מצרכים לפסח

מילון דיפלומאטי יוצא לאור על־ידי אוניברסיטת בר־אילן

הכגמה למתורגמנות של אוניברסיטת בר־אילן תוציא לאור מילון דיפלומטי שלם אנגלי־עברית ועברי־אנגלי, שהוא הראשון בסוגו בישראל והוא מיועד לשמש את הפקולטות למדעי המדינה ויחסים בינלאומיים בישראל וכן עתונאים, משרד החוץ והשגרירויות הזרות בישראל. על כך מסר רקטור האוניברסיטה, פרופ' מנחם־צבי קודר.

ד"ר פנחס לפיד העומד בראש הכגמה למתורגמנות, הסביר שהכנת המילון נעשית בשיתוף עם משרד החוץ, האקדמיה ללשון עברית וספריית הקונגרס של ארצות־הברית. בין השאר נעזר צוות החוקרים העוסק בהכנת המילון ברשימות שהשאיר אחריו משה שרת ז"ל, שר החוץ הראשון של מדינת ישראל, המופקות בגנזי הכיתוב של עבודת משרד החוץ.

לקראת שנת הלימודים תשל"ה תפתח הכגמה למתורגמנות מסלול הדש לתרגום מעברית לצרפתית ובכך יגיע מספר המסלולים לארבעה. מצד שני, יסיים בקיץ הקרוב מחזור ראשון של 18 מתורגמנים את לימודיהם והם יזכו בתעודת מתורגמנות.

המגמה למתורגמנות קולטת סטודנטים, הישם לפחות בעלי תואר ראשון והיא מכשירה אותם לתרגם בכתב ובעל־פה (תרגום עוקב וב־זמני) בשלוש שפות. תוכנית הלימודים מדגישה תרגומן של יצירות ספרותיות, מחקרים מדעיים ופרסומים כדיניים.

בתוכנית הכגמה למתורגמנות לכלול בקרוב שפה רביעית בתוכנית הלימודים ולהרחיב ולהעמיק את הכשרתם של תורגמני ועידות, בעקבות הגידול הניכר במפגשים בינלאומיים המתקיימים בישראל.

דוסטרובסקי: למשבר אנרגיה אין פתרון אלא בחיסכון

מאת סופרנו הכלכלי

„למשבר האנרגיה אין פתרון למוזה קצר אלא בחסכון, האפשרויות לכך בארה"ב הן גדולות כי הבזבוז שם הוא עצום ולכן יהיה להם קל לעבור תקופה קצרה זו. — דברים אלה אמר פרופ' י. דוסטרובסקי, נשיא מכון ויצמן, בהרצאה במועדון ההנדסה.

אצלנו — אמר להלן המרצה — הבעייה המורה יותר כי אין לנו מקורות נפט והי כור הגרעיני הראשון לא יי כנס לפעולה לפני שמונה שנים".

ההקלה תבוא לאחר מכן כשבכל שנה־שנתיים יוכנס לפעולה כור גרעיני וב־1990 נוכל לספק כבר את כל כח החשמל מאנרגיה גרעינית. עם ההחלה הקמת הכורים הגרעיניים הצטרך ישראל להמשיך לייבא 4־3 מיליון טונות דלק לשנה ותלוה זו בדלק ביבוא עלולה להכשך לפחות 10־15 שנים. הוא ציין כי בעתיד יהיה צורך להסב מתקנים לשימוש בכח השמש — הרכבה לבשל. כמו־כן נצטרך לפתח מקורות אנרגיה אחרים — שמש ורוח.

נערך דיון על השלכות המדיניות והכלכליות של משבר האנרגיה, שהחל אתמול באוניברסיטת תל אביב מטעם בית הספר למוסמכים במינהל עסקים והמכון „שילוח".

מר משה ביהן, מנכ"ל חברת „פז", סקר את הרקע למאבק הערבי, בהדגישו כי היה זה מאבק משולב — כלכלי, פסיכולוגי ובסופו של דבר צבאי. המצטרך הוכן היטב מבעוד מועד, ועד היום יש עוד הרבה מה לחקור על המקורות, המניעים והכוחות הדוחפים, אשר הכינו מאבק משולב זה.

פרופ' נודריג ד"ר, מהמכון הלאומי לכלכלה ולמחקר חברתי בלונדון, סקר את השהלשלות משק הנפט ד ההכרזות הצפויות בדריכה בשנים האחרונות עם ההתפתחות הטכנולוגית הבואצת. הגיעו לידי כך, שהנפט, המדיניות הכלכלית נחו בה משולבים ומאו כנה האיברה: „באשר בדברים על נפט, בדברים 90 אחוז על פוליטיקה ורק עשרה אחוז על דלק".

בהתאם כר א. סלפטר, התייחס להצטברות ההון העצומה בקופות הערבים כתוצאה מהפלת הנפט, ההשלכות האפשריות בכך על ישראל. בין היתר ניתן לתאר בדמיון, רכישת השפעה ערבית־פוליטית בארצות שונות והיפור הפדיניות כלפי ישראל על ידי הכקעות ערביות לרוב כאשר דולר אם כדי הפרס 300 מיליארד דולר בלהי מי נצלים כתוצאה מבכירת הנפט. אם יסתיטו רק עשרה אחוזים מכך ביי רכישה נשק עיוין לישראל, הרי שי בצטרך להתבודד בפני הבעיה בי קנה מידה שונה להלוכין מאשר היום.

דיון על משבר האנרגיה באוניברסיטת תל אביב

היום הנפט הערבי לא יתחדש כי כל הנראה לעין בעתיד — זוהי הי ערכתי של אחד מבוחי הנפט ה' בינלאומיים. פרופ' בנימין שברון, ביצה באוניברסיטת תל אביב ובר אוניברסיטאות אמריקאיות. החזיה זו הושמעה על ידו במסי

סמנכ"ל משרד המסחר והתעשייה: אין להחמיר בתנאי העידוד למימון ההשקעות בתעשייה

מאת סופרנו הכלכלי

יהיה זה לא נכון להחמיר בתנאי העידוד להשקעות בי תעשייה, כי מה שנהוגין הי יום בהשקעות יעלה מהר למשק הישראלי פי כמה — אמר אתמול סמנכ"ל משרד המסחר והתעשייה למימון, מר ע. ברקחים.

בדברו בדיון על בערכה האשראי ושערי הריבית, שנערך מטעם הבנק הישראלי לניהול אמר בר־חיים כי בתנאי אי־הוודאות של היום מהססים להשקיע ולכן יש צורך להמשיך בי עידוד ההשקעות ולא לפגוע בהסכות הניתנות למשקיעים. העידוד ימשך לבחות שבכישה זו יוצרים כתעה מקור יצור בלהי מנוצל בתעשייה. יתכן שהסערים יפתחו לעלייה ואם לא יהיה איפוא לקלוט את העולים יהיה זה הורבן — והיר, בהביאו דוגמא בתקופת המיתון, שאהריה באה כתוצאה מצוקי כושר ייצור. הוא ציין כי השנה נבכי את יעד ההשקעות שהיינו צריכים להשיג ב־1973. פיגור זה על שנה אפשר להשיג אך אם לא נתגבר עליו יהיה זה פיגור קריטי ונהיה עדים לביקוש בשוק המקומי שעקב אי־הגדלת ה' ייצור לא נוכל לייצא — אמר סמנכ"ל משרד המסחר והתעשייה.

הצמדת הלוואות במטבע חוץ

הוא מסר, כי יש כוונה להצמיד למטבע־חוץ הלוואות למימון היצוא לייצוא. הכדובר בסכום של 600 מיליון ל"י.

השש לגיוס מיליארד לתוספת האשראי

המפקח על הבנקים, ד"ר מ. חת, הביע חשש כי הבנקים לא יוכלו לגייס מהציבור סכום של מיליארד ל"י על הוספת אשראי דרישה בשל האינפלציה המוערכת בשיעור של 20 אחוז. הפקדונות הם בסיכון ירידה אישית, ואילו הפקדונות לזמן קצר מאפשרים הצלאה הריבית למפקידים אולם זה לא יביא לביפנה דרמטי באפשרויות האשראי של הבנקים — אמר ד"ר חת.

המבקח על הבנקים הביע ספק אם ניתן לפתור פתרונות דרסטיים את בעיית הפער הגדול בין הכסף הי

ביצמד הגרשיים בציבור לבין מתן אשראי זול ולא צמוד של כסף זה. לדעתו ביטול לחלוטין של הצמדה ודיבית או ההורה הצמדה איננה באה כיום בחשבון. אולם, יש אפשרה בינוים של הצמדה חלקית של ה' אשראי. הוא קרא לנכות להתקדם לכיוון של ביטול הצינותים של שערי הריבית השערי ההליפין.

מציע לבטל ההלוואות הלא צמודות

פרופ' ה. לוי, מנהל ביה"ס למינהל עסקים באוניברסיטה העברית, הציע לבטל את ההלוואות הלא צמודות. בבקוב זאת, הציע, יש לתת הלוואה צמודות ללא ריבית. צורה זו של הלוואה תאפשר לדעת בראש כמה להת לבקבל ההלוואה והדבר טוב גם למשקיע כי הוא ידע מראש כמה יקבל.

ליברזון וצ'רניאק — אלופי ישראל בשחמט

מאת שלמה קרלפיין

אליפות ישראל בשחמט 1973/74 הסתיימה בבחתנם המשותף של רבי אמן ולדימיר ליברזון, והאמן הבינלאומי משה צ'רניאק שחלקו את ה' מקום הראשון עם 11½ נק' כ"א מ־15 משחקים. שלישי־רביעי יצחק דזקובי־ץ ושמעון בבן 10 נק' כ"א, הבישי־שביעי ישראל גלפר, שמואל פרידמן, בלביאל פרק ואברהם קלדור 8½ נק' כ"א וכו'.

יש לציין בביוחד את הישגו ה' פרשים של „זקן המשתתפים" משה צ'רניאק בן ה־64 שהצליח לסיים יחד עם „הפייבוריט" ליברזון.

גם אליפות הנשים הסתיימה בי צחון כפול. אולגה פודרזינסקה, ומריאנה שטיין שהי עולות חדשות ברוסיה הגיעו יחד למקום הראשון עם 8½ נק' ב־11 במחקים. שלישית לאה גודלמן 8 נק' וכו'.

הנהלת האגוד הישראלי לשחמט ת' חליט בימים אלו על בועדי הדו־ קרבות בין מנצחי אליפות הגברים והנשים, לקביעת שני האלופים.

עו"ד בסוק תובע מהממשלה הרחבת הסיוע לעיריית ת"א

הנציגים הדתיים תבעו לקיים הסטאטוס־קוו בענייני שבת והחינוך ✶ אושר התקציב בסך 480 מיליון ל"י

מאת סופרנו בתל־אביב

על ממשלת ישראל להרי חיב את הסיוע לעיריית תל־אביב במימון הוצאות השירותים המוניציפליים, וכשינוי ההוקה שתאפשר להרחיב השירותים — אמר אתמול עו"ד ח.ב. בסוק, סגן ראש עיריית תל־אביב, בדיון על הצעת התקציב של עיריית תל־אביב, שנערך משך כל שעות היום ואושר ברוב קולות הקואליציה. התקציב מסתכם ב־480 מליון ל"י.

חלק מדבריו ייחד הנואם לנושא השבתה. הנואם תבע את השמירה הקפדנית על הסטטוס־קוו לגבי אופיה היהודי של תל־אביב וכן את חקיקת חוק ההונאה בכשרות למניעת הפצת בשר פיגולים בעיר.

להלן תבע עו"ד בסוק את כניעת הקיפוח של הנוער הדתי על־ידי הקמת מועדונים עירוניים והבטחת השטחים הנדרשים ל„חברה קדישא" הירון הקבתו של בית הלחיות עירוני.

ד"ר ד.צ. רוזן־צבי, חבר הנהלת העיריה, העריך את ההתקדמות שחלה בפעילות לכניעת היגול־שבת בתל־אביב אולם עוד קיימת פירצה שתוה ויש לפעול למניעתן. הנואם כיו"ר ביותר של הועדה לשירותים הדתיים העריך פעילותה של המחלקה הדתית בעיר, העושה רבות למען הנוער וסיפוח התוי ומסורת בשכונות. להלן הבע את המשך הי פעולה להרחבה בסגרות השיכונים לזוגות צעירים דתיים וקרא להקמה בתי אבות לקשישים ולפנסיונרים.

מר א. בויאר, אמר כי הנהלת הי עיריה תיבחן ביכולתה להבטיח את שמירת השבת, בבנייה בהי־כנסה ד מקוואות ומועדונים לנוער דתי. בי קשר לכך תבע קודם כל שעיריית תל־אביב היפבע כלהלל־שבת, ולא תסייע לחלל שבת על ידי פתיחת בתי הקולנוע. הנואם קרא לעיריה למפש את ההבנית שעובדה כבר לבנית 13 בתי־כנסת בעיר ומועדונים לנוער הדתי.

דוברי סיעת האופוזיציה מסיעת „המערך" תקפו את מיבנה התקציב ובביוחד את הצלאת סיעורי הכיסים ואילו נציגי הקואליציה העריכו את מבנה התקציב. ראש העיר מר שלמה להט, סיכם את הדיון הארוך, ובי הצבעה אושר התקציב. א. בויאר, נמנע מהצבעה.

סיעת המפד"ל הצטרפה לקואליציה בבאר־שבע

ישמר הסטטוס־קוו בעניין דת ויקודם החינוך הדתי

מאת כתבנו בבאר־שבע

סיעת המפד"ל הצטרפה אתמול לקואליציה העירונית בבאר־שבע לאחר שהושג הסי כם עם סיעת המערך בעיריה.

על פי ההסכם שנחתם בין ראש העיריה אליהו נאוי, וסגנו זאב זריהן, לבין סיעת המפד"ל אותה ייצגו: אליהו מרציאנו, צבי איילון, ומזכיר הסניף מ. דמרי, וח. קליין, ישמר הסטטוס־קוו בעיר בענייני דתיים, יקודמו החינוך הדתי, ופעולות תורניות, וכן יוחל בהכנון מבנה מעדרים למועצה הדתית ולרבנות המקומית, שאינה במבנה קבע.

סגן ראש העיר מסיעת המפד"ל

כסגן ראש העיריה בפועל יתמנה נציג המפד"ל אליהו מרציאנו, שי יטפל בהוקף תפקידו בעניני סעד ישיקום. חבר שני של סיעת המפד"ל בעיריה צבי איילון יהיה חבר הנהלת העיריה וימונה לתיק הנה עדות, הכספים, בנוין עריים ונכסים, וכן הבר בוועדה המנהלית של ה' חברה לפיתוח באר־שבע.

רכבות נוספות לקראת החג

רכבות נוספים בתדירות גבוהה יותר תופעלנה על ידי הנהלת הרכבת לקראת הי פסח ולתקופה זו יחוזר לזה הזמנים להכנות שהיתה קיים לפני המלחמה.

דובר הרכבת, שמסר פרטים על כך, ציין כי אפשרות התנועה הי מוגברת הינה הן על ידי תוספת רכבות ביהודה הן על ידי בערבי קיצורת אריכים יותר. תנגיה התוספת תופעל החל בערב שבת 5.4.74 את הקווים ירושלים — ת"א, ת"א — חיפה, נהריה — חיפה — ת"א — דימונה.

הרכבות האחרונות בערב שבת תצאנה בזמנים כדלקמן: ת"א — ירושלים 13.57, ת"א — חיפה 15.40, ת"א — דימונה 12.54, ירושלים — ת"א 14.13, ירושלים — חיפה 12.12, ירושלים — דימונה 12.12, חיפה — ת"א 15.03, דימונה — ת"א 12.47.

במוצאי החג הבאנה הרכבות הי אחרונה: ת"א — חיפה 20.30, נהריה — לחיפה ולת"א 19.33, חיפה — ת"א 20.30.

הנהלה רכבת ישראל פונה אל קהל הנוסעים בבקשה להקדים את נסיעותיו כדי לאפשר להסיע רבים ככל האפשר לבנוע ברכבות האחרונות.

אישים ומוסדות

— נשיא המדינה, הפרופ. אפרים קציר, כבל אתמול בלשכתו את מר זאב שרף לרגל סיום תפקידו כשר השיכון. כמו־כן קיבל הנשיא כשי להם פצילים של קרן התרבות אמריקה ישראל בארצות הברית.

— מנכ"ל אוניברסיטת „בר־אילן" מר בתהיה אדלר, יצר בביקור בי אירופה ובארצות הברית בשליחות האוניברסיטה.

— מר ברטיני, מנהל אגודי של האנכביל הקאמרי הישראלי יצא לאוסטרליה, כדי לבצע על קונצרטים בקנדה (ב„קנדיאן פסיפיק").

ל. דולצ'ין וא. הרמן — מועמדים ליו"ר הסוכנות

מאת סופר „הצופה" בירושלים

מר ל. דולצ'ין יו"ר הפועל של הסוכנות היהודית, יעמיד את מועמדותו לתפקיד יו"ר הסוכנות והנהלת ההסתדרות הציונית, מול מועמדותו של מר אייב הרמן נשיא האוניברסיטה שנקבע במועמד של מפלגת העבודה לתפקיד זה.

בועצת הסוכנות היהודית יש לי מפלגת העבודה 17 אחוז בלבד. די לכן יש למר דולצ'ין סיכויים טובים להבחר לתפקיד יו"ר הסוכנות. לזכות זאת בוועד הפועל הציוני שיבחר את יו"ר ההנהלה הציונית יש למפלגת העבודה 36 אחוז ולכן יש לה סיכויים להעביר את מר אייב הרמן לתפקיד יו"ר.

במצב זה עשוי להיבחר מר דולצ'ין כיו"ר הסוכנות ואילו מר אייב הרמן כיו"ר ההנהלה הציונית.

עלייה ביתרות במט"ח בפברואר

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

יתרות המטבע־חוץ שבידי בנק ישראל עלו בחודש פברואר בשלושה מיליון דולר. כך מתברר ממאזן בנק ישראל שפורסם אתמול.

סופרנו מציין, כי העלייה ביתרות היא תוצאה של שיערוך במטבע עם ירידה ערך הדולר בהשוואה למטבעות האירופיים. בלי השפעת שינויים אלה היו היתרות יורדות בי הכשיב הארבע מיליון דולר.

המאזן מראה עוד, כי חוב המכשלה לבנק ישראל עלה בפברואר בי 313 מיליון ל"י. מחוגי בנק ישראל בציין שחלק מגידול החוב הוא תוצאה של ההתפתחויות שהוא ואילו הגידול בחוב שהשפיע על הזרמת כספים לשוק הוא רק 170 מיליון ל"י.

למכובדנו הצלה שלשלת העוסק והעסקן הציבורי הדגול, הממונה מחוז תל־אביב — בונה ומרחיב אהלה של תורה בעירנו ובא

ר' דוד רזניק וב"ב הי"ו

ברכת מזל טוב מעומקא דליבא

לאירושי בתם המהוללה ת' ה' ה תחי'

עם הבחור המופלג בתורה

הרב אברהם בן ר' איזיק גוגיג נ"י

נכד האדמו"ר מקרויזבורג בוסושני שליט"א

בורא עולם בקנין השלם זה הבנין

כולל וישיבת ראדזין תפארת נתניה

הרב מרדכי להדיצקי — הרב משה לוין, רב ראשי בנתניה

מרכזי חינוך בישראל של הסתדרות הרבנים באמריקה

ישיבת הדרום רחובות — ישיבת אחות יעקב גן־יבנה

ברכת מז"ט ואיחולים לבביים

לגזברנו הנכבד והנערץ

הרב ברוך מורגנשטרן ורעיתו

להתנגם ובתם יוסף צבי פינקל ורעיתו

לרגל הכנסו למצוות של נכדם ובנם

שמחה יואל

ולחבר הנהלתנו הנכבד והנערץ

הרב ירחמיאל אלימלך איתם

ולרעיתו

ולחתנם ובתם ד"ר יעקב יהושע רוס ורעיתו

לרגל הכנסו למצוות של נכדם ובנם

אלחנן

ההנהלה

לישיבת בני־עקיבא „תקות־יעקב" שדה־יעקב

דרוש מנהל תיכון לתקופה של 8 חדשים

תחילת העבודה מיד

לשנה"ל תשל"ה דרושים:

● מורה לגאוגרפיה

● מדריכים

— תנאים טובים למועמדים המתאימים —

✶

המעוניינים יפנו טלפונית לפנה"צ 04/931477, אחה"צ 04/934829

עירית חיפה / האגף לחינוך

בית ספר תיכון עירוני „יבנה" — דתי לבנים

לשנה"ל הבעל"ט תשל"ה תפתח בבי"ס תיכון עירוני „יבנה" — דתי לבנים, עבור מסיימי כתות ט' בנוסף על המגמה הקיימת (המתחלקת למתמטית־פיסיקלית וההומניסטית), מגמה מקצועית בשני מסלולים: —

1. מיכשור ובקרה

2. שרותים טכנולוגיים: בעבודות עץ או מסלול טכני מתאים אחר

✶

פרטים מלאים אפשר לקבל:

באגף לחינוך, רחוב הנמל 4, טלפון 528250

במזכירות ביה"ס יבנה, רחוב הנגב 41, חיפה

חברת החשמל לישראל בע"מ

מחוז הדרום — תל־אביב

מכרז מס' 356/90/74

מתבקשות הצעות: לגיזום עצים במחוז הדרום

את הפרטים על העבודות הנ"ל אפשר לקבל במשרדי החברה ברחוב ההסתדרות 16 תל־אביב, החל מיום 5.4.74 תמורת תשלום של 50.— ל"י.

את ההצעות יש להחזיר עד יום 15.4.1974, שעה 12.00

הרשות בידי החברה לבצע את כל העבודה או חלק ממנה ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

השתמשו בחשמל בתבונה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי הרצליה

הודעה

בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל־אביב החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקרא „תכנית בנין ערים מס' 1253 שינוי למס' 174 להבניה מיתאר מקומית מס' 253 א גוש 6546, חלקות 35, 37, 41—43, הלק 44, 46 הלק, 314—318, 333—340, 388—397, 421—520, 437—440", כהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 1851, תשל"ב, עמ' 2376.

השינוי האמור בצורתו שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה, וכל מעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. רזניק

יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל־אביב

כ"ה אדר תשל"ד — 9.3.74

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי הרצליה

הודעה

בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

1. בהתאם לחוקי התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה בדבר הפקדת של הנ"ל הנקראת: הבניה מס' 1351 שינוי להכנית מפורטת מס' 1246 הרצליה (להלן התכנית), במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הרצליה.

2. מקומם של השטחים אשר התכנית מתייחסת אליהם:

(1) גושים וחלקות: 6532, חלקות 2, 3, חלקי חלקות 30, 6536, חלקי חלקות 39, 40

(2) שם השכונה, רחוב, מס' הבית: רח' הנהר — אחד העם

3. עיקרי הדברים המוצעים להקבע או להשתנות על ידי התכנית הם: —

שינוי יעוד הדרך לבניני הציבור ...

הכל כאמור בתכנית המופקדת.

4. כל המעוניין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 להוק, רשאי תוך החדשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

כ"ה אדר תשל"ד — 19.3.74

ד. רזניק

יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל־אביב

מוסד הרב קוק

מוסד הרב קוק

ת. ד. 642 ירושלים

הופיע הקובץ השמיני של

בית התלמוד

עניני סוכה ושביעית

שנתלבני בפלול אברכים בית התלמוד — יד הרב מימון

בעריכת

הרב שילה רפאל

בתוכן: בעיבור הביה / ש. ר.; בביה הבאה בעבירה / הרב שילה רפאל; שיבוי בשביעית / הרב שילה רפאל; תעשה ולא מן העשוי / הרב ישראל בוק; לשבה בסוכה / הרב אהרן בינה; כלאכה שאינה צריכה לגופה בשביעית ובשבת / הרב זאב בצל; לקיטה הנבה לשביעית / הרב משה מרדכי ...; מצוה לאי ליהנות / הרב יעקב ...; הבימה דמים בקדושת שביעית / הרב דוד ...; אתרוג של לבאי והפקר בשבת / הרב אשר ...; מצוה מדבת יום לצבור / הרב יעקב יוסף; ... / הרב שמואל ...; הרב אברהם יחזקאל פרידמן; ... הרב יוסף שכואל קרינר; ... / הרב חיים יהודה ...; הרב יוסף שוורץ; ... / הרב יחיאל מיכל ...; ... / הגאון ר' יחיאל מיכל טוקצינסקי זצ"ל.

המחיר: 9.— ל"י

משרד ההפצה: תל־אביב, רח' אלנבי 87, טל. 615036

הועד הדתי — הועד המקומי

מושב אלישמע

ד. נ. השרון התיכון

מכרז

למשרת דב ושו"ב מקומי

הועד הדתי והמקומי מודיעים בזה על משרה פנויה של רב ושו"ב כפרדי.

דרישות המשרה:

הסמכה בשר מהרבנות הראשית

ניסיון בשחיטה דקה ובסה.

על המעוניינים להגיש בקשותיהם לכתובת הנ"ל עד ליום ... 14.4.74

ללקוחותינו הנאמנים ברחבי הארץ

מאחלים חג שמח

ועומדים לרשותכם — כתמיד — בכל מוצרי הנקוי המשובחים של מפעלנו —

סופרקלינר — אבקת כביסה למכונות

פיקס — משחה לנקוי כלים

טרופוקלין — לנקוי רצפות

כשר לפסח

ד"ר ויגרט DR. WEIGERT

מפעלים חימיים ד"ר ויגרט בע"מ

חיפה, ת.ד. 4145, טל. 721868, 721042

תל־אביב, רח מוהליבר 16, טל. 821553

ISIS

השעון החדש

מינימום פרש ראשון

ISIS* 335,0 ל"י

(כולל הבבירה)

ISIS

* כפוף לפיקוחים

שר הדתות / הנהלת המשרד והעובדים

משתתפים בצערו של

מר שלמה נאוי

מנהל המחלקה לעניני הקופלבים

ומשפחתו

על פטירת האם ע"ה

בנחמת ציון וירושלים ינוחמו

מרכזי חינוך בישראל של ההסתדרות הרבנים באמריקה

ישיבת הדרום רחובות — ישיבת אחות יעקב גן יבנה

כוס תנחומים

הרינו מביעים השתתפותנו בצערו ובאבלו הכבד של

מזכיר הכללי של ישיבת הדרום

מר יחזקאל פרלמן ובנו שיחי'

בהלקח מאתם הרעיה והאם היקרה

בוניה ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד